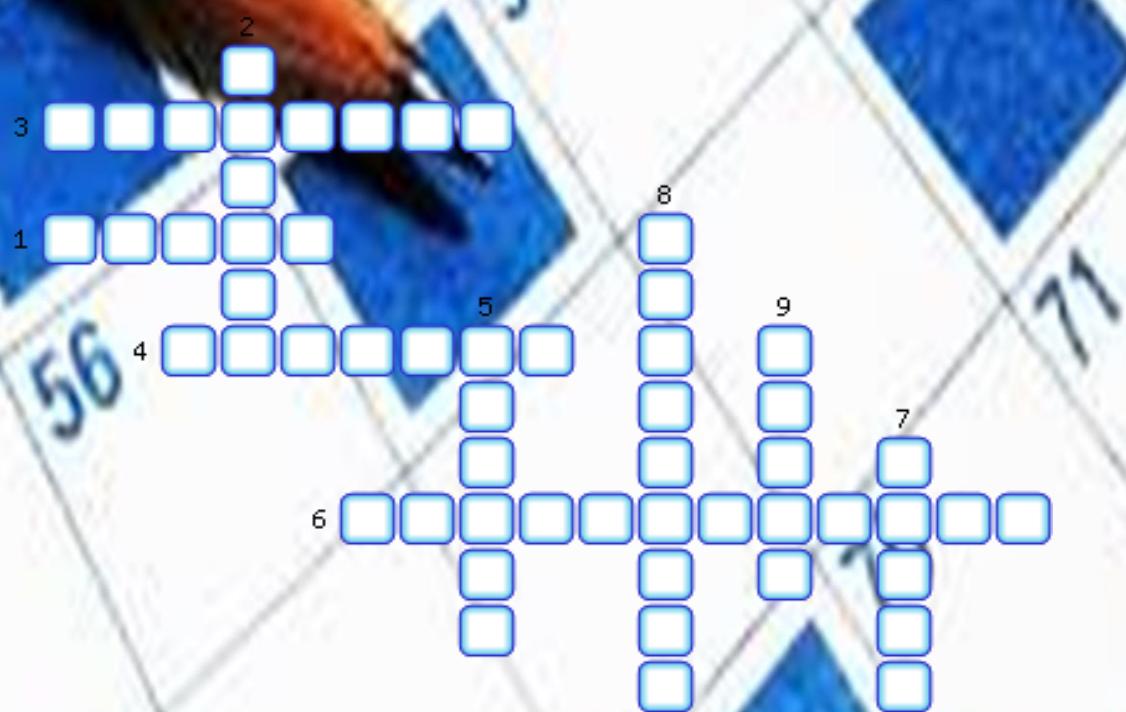

GEOGRAFIK KROSVORDLAR

B. Abduraxmonov, A. Mirzakarimov, N. Sadirdinova. Geografik krosovordlar. Uslubiy qo'llanma. Namangan. 128 bet.

Mazkur qo'llanma umumiyligi o'rta ta'lim maktablari geografiya fani darslari va darsdan tashqari o'quv-tarbiyaviy mashg'ulotlarda foydalaniladigan didaktik matariallar turkumidan hisoblangan krosovordlar jamlanmasi va ularni tayyorlash bo'yicha tavsiyalarni o'z ichiga olgan. Krosovordlar tarkibi geografik tushuncha va atamalar (terminlar) dan iborat bo'lib, maqsadimiz o'quvchi-o'rganuvchilarning geografik madaniyatining tarkibiy qismi bo'lgan "geografik til" komponenti bo'yicha bilimlarini boyitish.

Mazkur qo'llanma maktab geografiya fani o'qituvchilari, geografiya yo'nalishi talabalari, abituriyentlar hamda geografiya fanining o'qitilishiga befarq bo'lмаган кeng ommaga mo'ljallangan.

Taqrizchilar

I. Mamadaliev

Namangan viloyat Xalq ta'limi boshqarmasi tabiiy fanlar yo'nalishi bo'yicha o'quv-metodik kengashi a'zosi, Yangiqo'rg'on tumani 5-maktab oliy toifali geografiya-biologiya fani o'qituvchisi

D. Mavjutov

Namangan viloyati Pop tumani 23-maktab oliy toifali geografiya-biologiya fani o'qituvchisi

A. Mavlono

Namangan davlat universiteti Geografiya kafedrasи katta o'qituvchisi

Qo'llanma NamDU Tabiiy fanlar fakulteti Kengashida muxokama qilingan va nashrqa tavsiya etilgan (29.04.2022. Bayonnomma №4)

- © B. Abduraxmonov va b.
- © [GeoExplorer](#) ijodiy klub
- © Namangan davlat universiteti

SO'Z BOSHI

Bir guruh britaniyalik olimlar (Kit Vesnec va b.) krossvordlar (boshqotirma) ishlash va bosh miya salomatligi o'rtasida bog'liqlik borligini aniqlashdi. Olimlar 10 yoshdan 20 yoshgacha bo'lgan 25 ming va 50 yoshdan katta bo'lgan 17 ming sog'lom kishi orasida so'rov o'tkazib, ulardan bir nechta vazifani ham ado etishni so'rashgan (EurekAlert nashri). Natijada ma'lum bo'lishicha, har kuni turli xil boshqotirmalarni bajarish inson miyasi sog'lig'ini yaxshilaydi va uning faoliyatini kuchaytiradi.

Kross-word *engl.* cross-word "cross" — "kesishma" + "word" — "so'z" ma'nolarida bo'lib, kataklarni harflar bilan to'ldirib, shu kataklarga yashirilgan, izlanayotgan so'zni topish o'yini; boshqotirmadir.

Qo'llanma o'quvchilarni geografiya bo'yicha juda ko'p qiziqarli va foydali ma'lumotlarni olish uchun mакtab darsligi va boshqa kitoblar sahifalariga qarashga undaydi.

Qo'llanma Namangan davlat universiteti Geografiya kafedrasida faoliyat ko'rsatib kelayotgan Geograf-tadqiqotchi ([GeoExplorer](#)) ijodiy-amaliy klubi a'zolari tomonidan tayyorlanayotgan ta'lim vositalari, didaktik materillar turkumidan navbatdagi nashr bo'lib, bu qo'llanma resurslaridan geografiya darslarida va musobaqalarda foydalanish mumkin.

Mazkur qo'llanma bosma varianti bilan Geografiya kafedrasи ilmiy-uslubiy kutubxonasida hamda **BotuGeoInnovation** telegram kanali bazasidan yuklab olishingiz mumkin (*qo'llanma orqa titul varog'ida Geografiya: zamonaviy ta'lim <https://t.me/BotuGeoInnovation> telegramm kanalining QrCod li manzili berilgan*).

O'quvchilarni ajoyib va sirli faktlar, qiziqarli savollar va topshiriqlar, krossvordlar kutmoqda.

KROSVORD TAYYORLASH BO'YICHA KO'RSATMALAR

Kompyuterda qanday qilib krossvord yaratish mumkin ?

Kompyuterda krossvord yaratishning 5 ta usulini tavsiya etamiz:

1-usul: Onlayn xizmatlar yordamida

2-usul: Microsoft Excel dasturida

3-usul: Microsoft PowerPoint dasturida

4-usul: Microsoft Word dasturida

5-usul: krossvordlarni yaratish dasturlari yordamida

Krossvordlarni yechish nafaqat ozgina vaqtini foydali sarflashga yordam beradi, balki aql uchun ham mashqdir. Ilgari jurnallar ommabop bo'lgan, u yerda o'xhash jumboqlar ko'p bo'lgan, ammo endi ular kompyuterda hal qilinmoqda. Har qanday foydalanuvchi krossvordlar yaratadigan ko'plab vositalardan foydalanish imkoniyatiga ega.

Kompyuterda krossvord yaratish bo'yicha tavsiyalarimizni beramiz. Kompyuterda bunday jumbojni yaratish juda oson, ammo bunda bir nechta oddiy usullar yordam beradi. Oddiy ko'rsatmalarga amal qilib, siz tezda krossvord yaratishingiz mumkin. Keling, usullarning har birini batafsil ko'rib chiqaylik.

1-usul: Onlayn xizmatlar yordamida krossvord yaratish.

Agar dasturlarni yuklab olishni xohlamasangiz, ushbu turdag'i jumboqlar yaratilgan maxsus saytlardan foydalanishni tavsiya etamiz. Ushbu usulning nochorligi - tarmoqqa savollar qo'sha olmaslik. Ular qo'shimcha dasturlar yordamida to'ldirilishi yoki alohida varaqqa yozilishi kerak.

Foydalanuvchiga faqat so'zlarni kiritish, satrlarning tartibini tanlash va saqlash parametrini ko'rsatish kerak. Sayt PNG formatidagi rasmni yaratishni yoki loyihani jadval sifatida saqlashni taklif qiladi. Barcha xizmatlar taxminan ushbu printsipga muvofiq ishlaydi. Ba'zi manbalar tugallangan loyihani matn muharririga o'tkazish yoki chop etish uchun versiyasini yaratish funktsiyasiga ega.

2-usul: Microsoft Excel yordamida krossvord yaratish.

Microsoft Excel jumboq yaratish uchun juda yaxshi. Siz to'rtburchaklar katakchalardan kvadrat katakchalar yasashingiz kerak, shundan so'ng siz kompilyatsiya qilishni boshlappingiz mumkin. Siz faqat biron bir simli

sxemani ishlab chiqishingiz yoki qarz olishingiz, savollarni olishingiz, so'zlarning to'g'riliği va tasodifligini tekshirishingiz kerak.

Bundan tashqari, Excelning keng funksionalligi avtomatik tekshirish algoritmini yaratishga imkon beradi. Bu funksiya yordamida amalga oshiriladi "*Debriyaj*", harflarni bitta so'zga birlashtirish, shuningdek, funksiyadan foydalanishingiz kerak bo'ladi "*IF A*" kirishni tasdiqlash uchun. Buni har bir so'z bilan qilishingiz kerak bo'ladi.

3-usul: Microsoft PowerPoint yordamida krossvord yaratish.

PowerPoint foydalanuvchilar uchun osonlikcha krossvord yaratish uchun bitta vositani taqdim etmaydi. Ammo u boshqa ko'plab foydali xususiyatlarga ega. Ularning ba'zilari ushbu jarayon davomida foydali bo'ladi. Taqdimotda poydevor uchun ideal jadval mavjud. Bundan tashqari, har bir foydalanuvchi chegara tahriri yordamida tashqi ko'rinishini va tartibini o'zi sozlashi mumkin. Ilgari chiziqlar oralig'ini o'rnatgan holda, faqat yozuvlarni qo'shish qoladi.

Xuddi shu yozuvlar yordamida, agar kerak bo'lsa, raqamlash va savollar qo'shiladi. Har bir foydalanuvchi varaqning ko'rinishini xohlaganicha moslashtiradi, aniq ko'rsatmalar va tavsiyalar yo'q. Tayyor krossvorddan keyin prezentatsiyalarda foydalanish mumkin, kelajakda uni boshqa loyihalarga qo'shish uchun faqat tayyor varaqni saqlash kifoya.

4-usul: Microsoft Word yordamida krossvord yaratish.

Word-da siz jadval qo'shishingiz, kataklarga bo'lishingiz va har tomonlama tahrirlashingiz mumkin, demak ushbu dasturda tezda chiroyli krossvord yaratish juda mumkin. Jadvalni qo'shishdan boshlash kerak. Qator va ustunlar sonini ko'rsating va keyin qatorlar va chegaralarni sozlashni boshlang. Agar jadvalni qo'shimcha sozlasshingiz kerak bo'lsa, menyuga murojaat qiling "*Jadval xususiyatlari*"... U erda ustunlar, kataklar va qatorlarning parametrlari o'rnatiladi.

Jadvalni savollar bilan to'ldirish kifoya, chunki avval barcha so'zlarning bir-biriga mos kelishini tekshirish uchun sxematik maket yaratgan. Xuddi shu varaqqa, agar joy bo'lsa, savollarni qo'shing. Yakuniy bosqichni tugatgandan so'ng tugagan loyihani saqlang yoki chop eting.

5-usul: krossvordlarni yaratish dasturlari.

Krossvord tuzishda yordam beradigan maxsus dasturlar mavjud. Masalan, CrosswordCreator-ni olaylik. Ushbu dastur krossvordlarni yaratishda ishlataladigan barcha kerakli narsalarni o'z ichiga oladi. Va jarayonning o'zi bir necha oddiy bosqichda amalga oshiriladi:

1. Taqdim etilgan jadvalga barcha kerakli so'zlarni kriting, ularning soni cheksiz ko'p bo'lishi mumkin.

2. Krossvord tuzish uchun oldindan o'rnatilgan algoritmlardan birini tanlang. Agar sizga yaratilgan natija yoqmasa, uni boshqasiga osongina o'zgartirishingiz mumkin.

3. Agar kerak bo'lsa, tashqi ko'rinishini sozlang. Siz shriftni, uning o'lchamini va rangini o'zgartirishingiz mumkin va jadval uchun turli xil rang sxemalari mavjud.

Krossvord tayyor. Endi u nusxa ko'chirilishi yoki fayl sifatida saqlanishi mumkin.

Ushbu usulni amalga oshirish uchun CrosswordCreator dasturi ishlataladi, ammo krossvordlarni tuzishda yordam beradigan boshqa dasturlar ham mavjud. Ularning barchasi o'ziga xos xususiyatlar va vositalarga ega.

Xulosa qilib shuni ta'kidlashni istardimki, yuqoridagi barcha usullar krossvordlarni yaratish uchun juda mos keladi, ular faqat murakkabligi va loyihani yanada qiziqarli va o'ziga xos qiladigan qo'shimcha funktsiyalar mavjudligi bilan ajralib turadi.

Manbalar:

https://play.google.com/store/apps/details?id=uz.nisd.uz_bekcrossword&hl=uz&gl=US

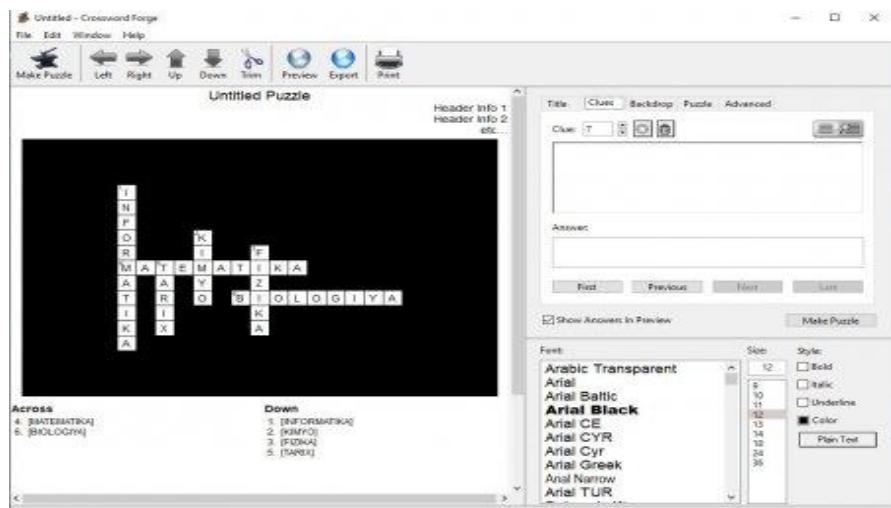

<https://com-uzbek-kross2019.en.aptoide.com/app>

Krossvord tuzuvchi dastur

Krosvord tuzuvchi dasturni o'rnating va undan foydalaning.

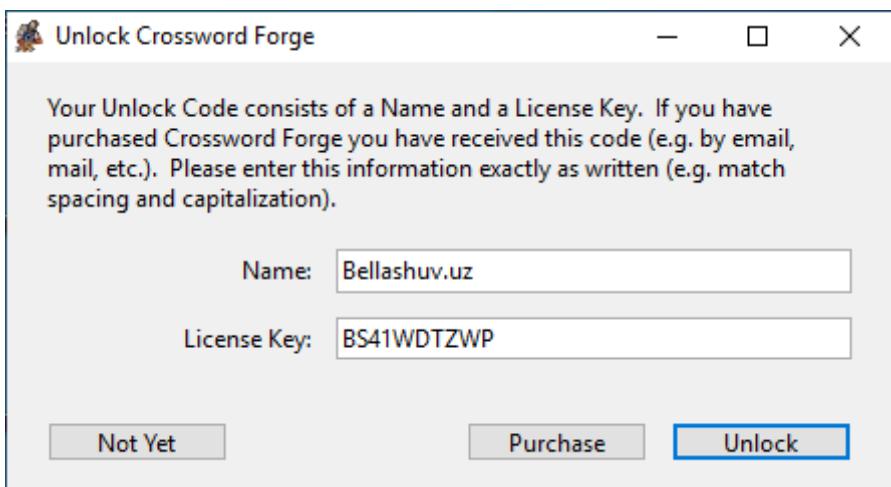
Dasturni yuklab olish

<https://bellashuv.uz/dasturlar/84-krossvord-tuzuvchi-dastur.html#gsc.tab=0>

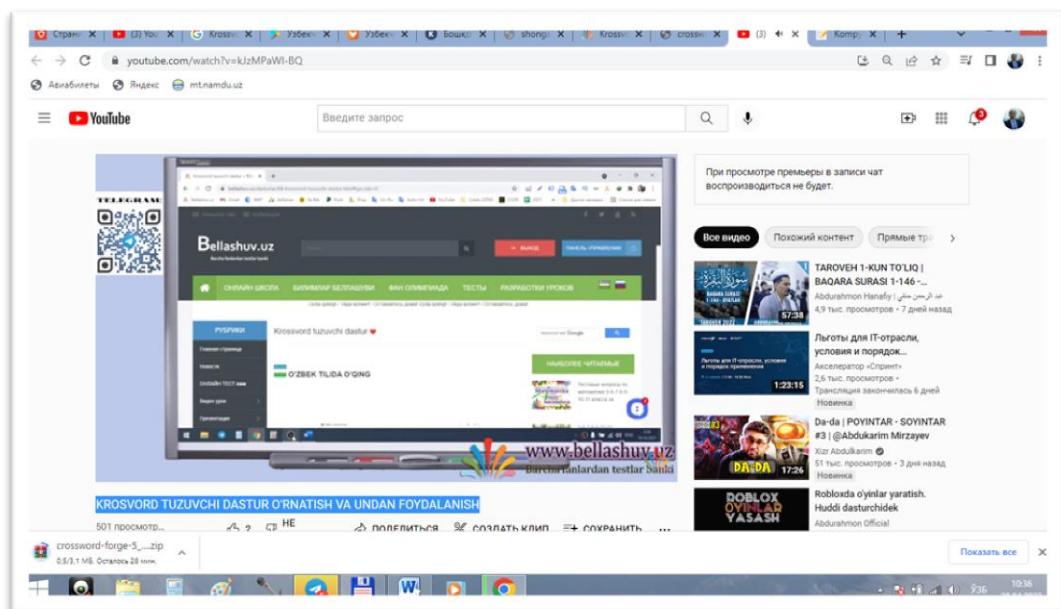
Agar dasturni aktivlashtirish jarayonida biror muammoga duch kelsangiz, aktivlashtirish kodini olib bilmasangiz quyidagi kodni kiritib aktivlashtirib olishingiz mumkin.

Name: Bellashuv.uz
License Key: BS41WDTZWP

Youtube da video-qo'llanmani ko'ring.

<https://www.youtube.com/watch?v=kJzMPaWI-BQ>

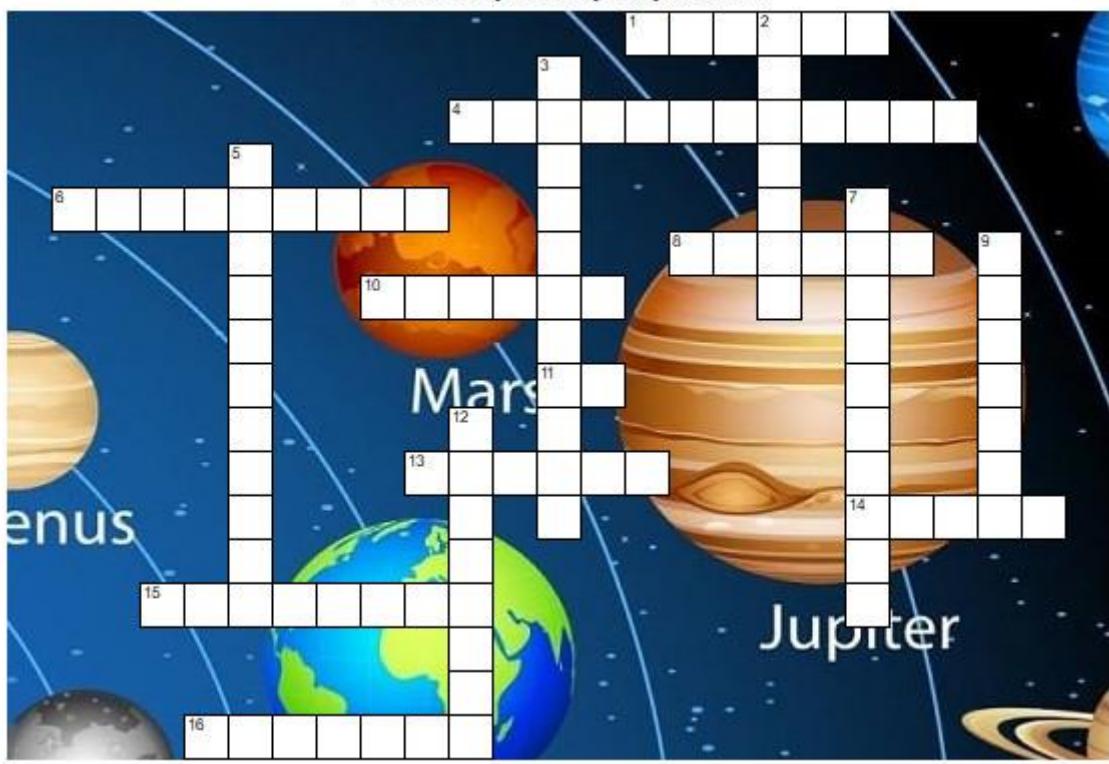

Yuotube da video-qo'llanmani ko'ring.

KROSVORD NAMUNALARI

Geografiya 5-sinf.

II- BOB. Quyosh, Oy va yulduzlar.

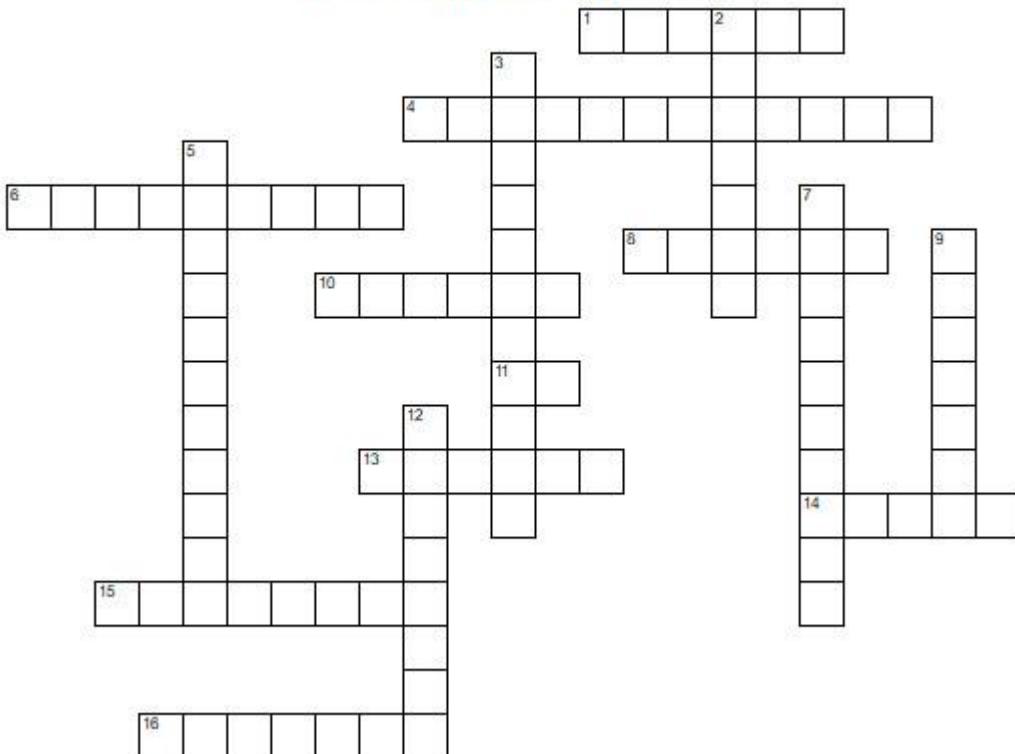
Across

1. Yerning juda kichraytilgan shakli – (modeli) nima deyiladi ?
4. O'zi turgan joyni ufq tomonlariga nisbatan aniqlash nima deyiladi ?
6. Ekvatoridan qutblarga o'tgan sari parallellarning uzunligi qanday o'zgaradi ?
8. Kompos strelkasi ufqning qaysi yo'nalishini ko'satadi ?
10. Yerga eng yaqin bo'lgan qizib yotgan yulduz nima ?
11. Yerning tabiiy yo'loshi nima ?
13. Yerdan juda uzoqda joylashgan osmon yoritgichlari nima ?
14. Yerning shakli shar emas, balki u qanday shaklda deyilsa to'g'ri bo'ladi ?
15. Shimoliy qutb bilan Janubiy qutbni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar nima deyiladi ?

16. Yerqutblardan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq nima deyiladi ?

Down

2. Osmon yoritgichlari harakat yo'li shaklining aylana emasligi haqida birinchi bo'lib fikr yuritgan olim kim ?
3. Yer yarimshar shaklida bo'lib, uni fillar ko'tarib turadi, fillar esa ulkan toshbaqa ustida turadi deb qayerda tasavur qilishgan ?
5. Yer yuzasida ekvatoridan muayyan bir xil uzoqlikda o'tkazilgan aylana chiziqlar nima ?
7. Quruqlikdagi eng baland tog' cho'qqisi qaysi ?
9. Ufq tomonlarini yulduzlarga qarab qaysi paytda aniqlash mumkin ?
12. Yer yassi gumbazimon shakida bo'lib, uning atrofini juda yirik daryo – okean o'rabi turadi debgan fikir qaysi halq vaqillari tomonidan aytilgan ?

Geografiya 5-sinf.
II- BOB. Quyosh, Oy va yulduzlar.

Across

1. Yerning juda kichraytirilgan shakli– (modeli) nima deyiladi ?
4. O'zi turgan joyni ufq tomonlariga nisbatan aniqlash nima deyiladi ?
6. Ekvatoridan qutblarga o'tgan sari parallellarning uzunligi qanday o'zgaradi ?
8. Kompos strelkasi ufqning qaysi yo'nalishini ko'rsatadi ?
10. Yerga eng yaqin bo'lgan qizib yotgan yulduz nima ?
11. Yerning tabiiy yo'loshi nima ?
13. Yerdan juda uzoqda joylashgan osmon yoritgichlari nima ?
14. Yerning shakli shar emas, balki u qanday shaklda deyilsa to'g'ri bo'ladi ?
15. Shimoliy qutb bilan Janubiy qutbni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar nima deyiladi ?

16. Yerqutblardan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq nima deyiladi ?

Down

2. Osmon yoritgichlari harakat yo'li shaklining aylana emasligi haqida birinchi bo'lib fikr yuritgan olim kim ?
3. Yer yarimshar shaklida bo'lib, uni fillar ko'tarib turadi, fillar esa ulkan toshbaqa ustida turadi deb qayerda tasavur qilishgan ?
5. Yer yuzasida ekvatoridan muayyan bir xil uzoqlikda o'tkazilgan aylana chiziqlar nima ?
7. Quruqlikdagi eng baland tog' cho'qqisi qaysi ?
9. Ufq tomonlarini yulduzlarga qarab qaysi paytda aniqlash mumkin ?
12. Yer yassi gumbazsimon shaklda bo'lib, uning atrofini juda yirik daryo– okean o'rabi turadi debgan fikir qaysi halq vaqillari tomonidan aytilgan ?

Geografiya 5-sinf.

II- BOB. Quyosh, Oy va yulduzlar.

Across

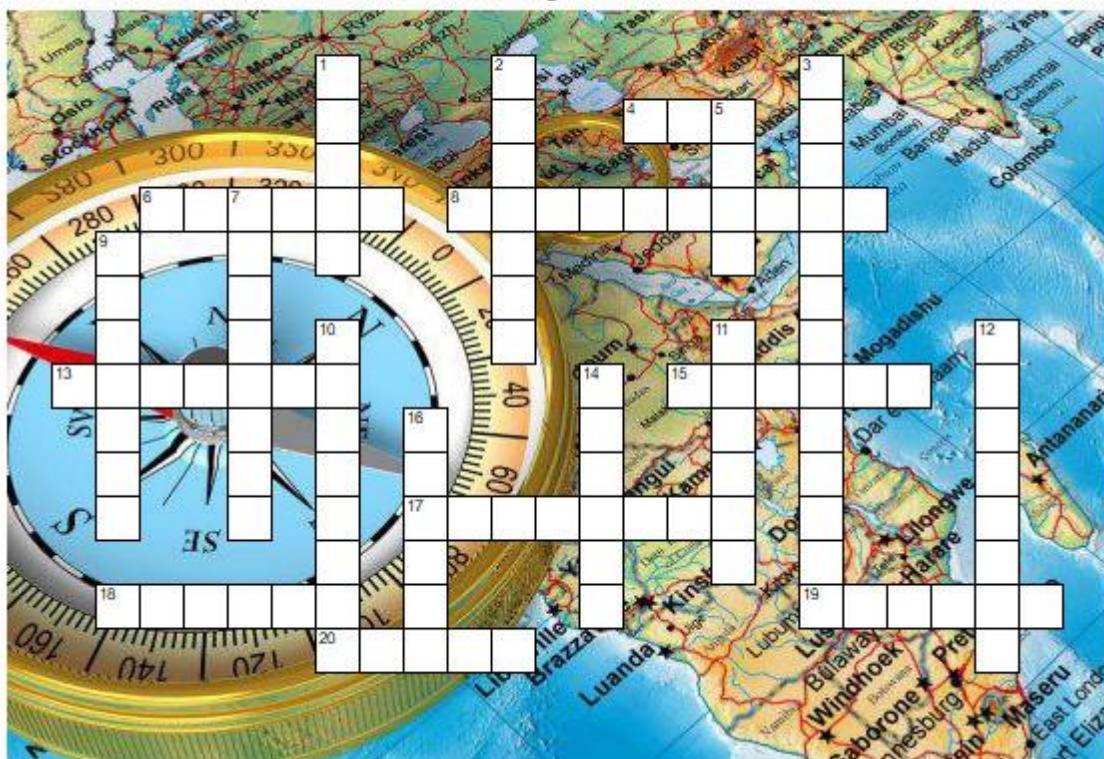
- Yerning juda kichraytirilgan shakli – (modeli) nima deyiladi ?
  - O'zi turgan joyni ufq tomonlariga nisbatan aniqlash nima deyiladi ?
  - Ekvatoridan qutblarga o'tgan sari parallellarning uzunligi qanday o'zgaradi ?
  - Kompos strelkasi ufqning qaysi yo'nalishini ko'rsatadi ?
  - Yerga eng yaqin bo'lgan qizib yotgan yulduz nima ?
  - Yerning tabiiy yo'ldoshi nima ?
  - Yerdan juda uzoqda joylashgan osmon yoritgichlari nima ?
  - Yerning shakli shar emas, balki u qanday shaklda deyilsa to'g'ri bo'ladi ?
  - Shimoliy qutb bilan Janubiy qutbni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar nima deyiladi ?
  - Yerqutblardan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq nima deviladi ?

Down

2. Osmon yoritgichlari harakat yo'li shaklining aylana emasligi haqida birinchi bo'lib fikr yuritgan olim kim?
  3. Yer yarimshar shaklida bo'lib, uni fillar ko'tarib turadi, fillar esa ulkan toshbaqa ustida turadi deb qayerda tasavur qilishgan ?
  4. Yer yuzasida elevatordan muayyan bir xil uzoqlikda o'tkazilgan aylana chiziqlar nima ?
  5. Quruqlikdagi eng baland tog' cho'qqisi qaysi ?
  6. Ufq tomonlarini yulduzlarga qarab qaysi paytda aniqlash mumkin ?
  7. Yer yassi gumbazsimon shaklda bo'lib, uning atrofini juda yirik daryo–okean o'rabi turadi debgan fikr qaysi halq vaqillari tomonidan aytilgan ?

Geografiya 5- sinf.

III- BOB. Geografik xaritalar.

Across

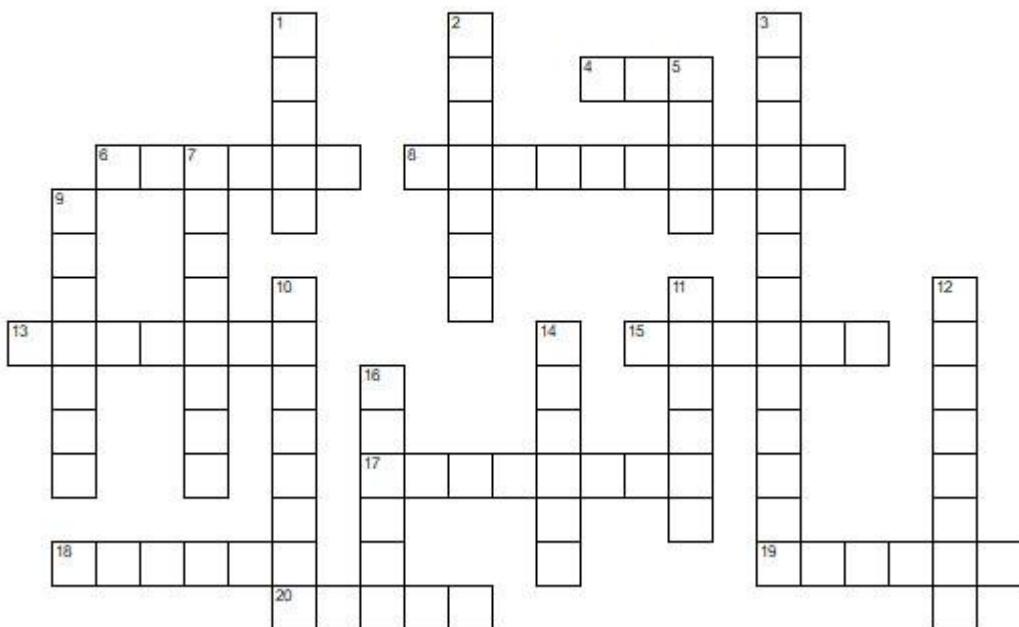
4. Osmon bilan Yer tutashgan chiziq nima ?
6. 0 metrdan 200 metrgacha qanday rangda tasvirlanadi ?
8. Yer yuzasi qaysi tomonga qiya bo'lsa, gorizontallarga qiya tomonni ko'rsatuvchi chiziqcha nima deb ataladi ?
13. Havo bosimi bir- xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiradigan chiziqlar nima ?
15. O'zbekistondagi barcha mutlaq balandliklar qaysi dengiz sathidan o'lchanadi ?
17. Havo harorati bir- xil bo'lgan nuqtalarni tutashturuvchi chiziq nima ?
18. Haritada meridian va parallel chiziqlarining kesishishidan hosil bo'lgan katakchalar ... to'ri deyiladi. Nuqtalar o'rnidagi so'zni toping.
19. Yer yuzasining balat pastliklari nima deb ataladi ?
20. Uruqlikdagi dengiz sathidan past nuqtalar nima deb ataladi ?

Down

1. 200 dan 500 metrgacha qanday rangda tasvirlanadi ?
2. Xaritalarda turli obektlar, hodisalarining siljishi harakat yonalishi qaysi belgi yordamida tasvirlanadi ?
3. Quruqlik yuzasidagi mutlaq balandligi bir xil bo'lgan nuqtalarni xaritalarda tutashtiruvchi chiziqlar nima deb ataladi ?
5. Bir joyda turib vizirlash o'tkazgan nuqta nima deyiladi ?
7. Geografik obektlar va hodisalar soda hamda yaxshi ko'rindigan qilib tasvirlanadigan daraja tori berilmagan haritalar nima deb ataladi ?
9. Malum mavzuga oid geografik narsa predmet va hodisalar tasvirlangan haritalar qanday xaritalar deyiladi ?
10. Plan va xaritada tasvirlaganda necha marta kichraytirilganligini ko'rsatuvchi kasr son nima ?
11. Azimut nima yordamida aniqlanadi ?
12. Nisbiy balandlikni qaysi asbob yordamida o'lchash mumkin ?
14. Nisbiy balandlikni qanday asbob yordamida o'lchash mumkin ?
16. Joydagi ikki yo'naliш orasida hosil bo'lgan burchak bu ...

Geografiya 5- sinf.

III- BOB. Geografik xaritalar.

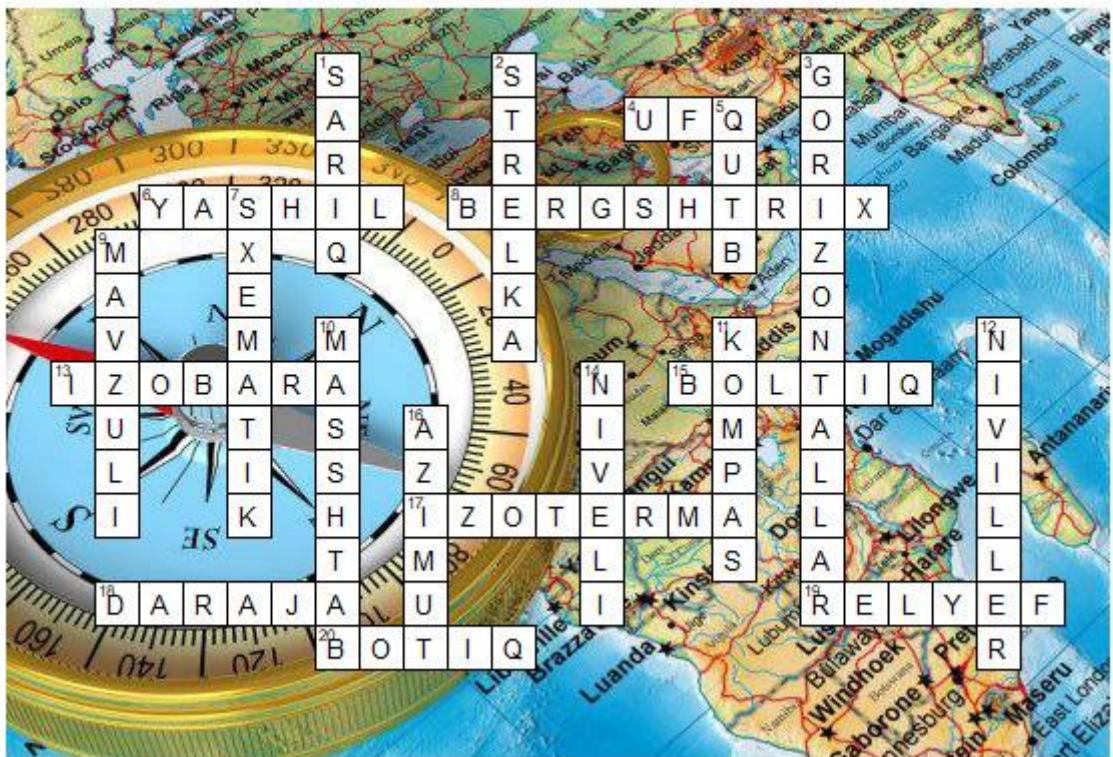
Across

4. Osmon bilan Yer tutashgan chiziq nima ?
6. 0 metrdan 200 metrgacha qanday rangda tasvirlanadi ?
8. Yer yuzasi qaysi tomonga qiya bo'lsa, gorizontallarga qiya tomonni ko'rsatuvchi chiziqcha nima deb ataladi ?
10. Havo bosimi bir- xil bo'lgan nuqtalarni tasashiradigan chiziqlar nima ?
13. Havo harorati bir- xil bo'lgan nuqtalarni tasashiruvchi chiziq nima ?
15. O'zbekistondagi barcha mutlaq balandliklar qaysi dengiz sathidan o'lchanadi ?
17. Havo harorati bir- xil bo'lgan nuqtalarni tasashiruvchi chiziq nima ?
18. Haritada meridian va parallel chiziqlarining kesishishidan hosil bo'lgan katakchalar ... to'ri deyiladi. Nuqtalar o'rnidagi so'zni toping.
19. Yer yuzasining balat pastliklari nima deb ataladi ?
20. uruqlikdagi dengiz sathidan past nuqtalar nima deb ataladi ?

Down

1. 200 dan 500 metrgacha qanday rangda tasvirlanadi ?
2. Xaritalarda turli obektlar,hodisalarining siljishi harakat yonalishi qaysi belgi yordamida tasvirlanadi ?
3. Quruqlik yuzasidagi mutlaq balandligi bir xil bo'lgan nuqtalarni xaritalarda tutashiruvchi chiziqlar nima deb ataladi ?
5. Bir joyda turib vizirlash o'tkazgan nuqta nima deyiladi ?
7. Geografik obektlar va hodisalar soda hamda yaxshi ko'rindigan qilib tasvirlanadigan daraja tori berilmagan haritalar nima deb ataladi ?
9. Malum mavzuga oid geografik narsa predmet va hodisalar tasvirlangan haritalar qanday xaritalar deyiladi ?
10. Plan va xaritada tasvirlaganda necha marta kichraytilganligini ko'rsatuvchi kasr son nima ?
11. Azimut nima yordamida aniqlanadi ?
12. Nisbiy balandlikni qaysi asbob yordamida o'lchash mumkin ?
14. Nisbiy balandlikni qanday asbob yordamida o'lchash mumkin?
16. Joydagи ikki yo'nalish orasida hosil bo'lgan burchak bu ...

Geografiya 5- sinf.

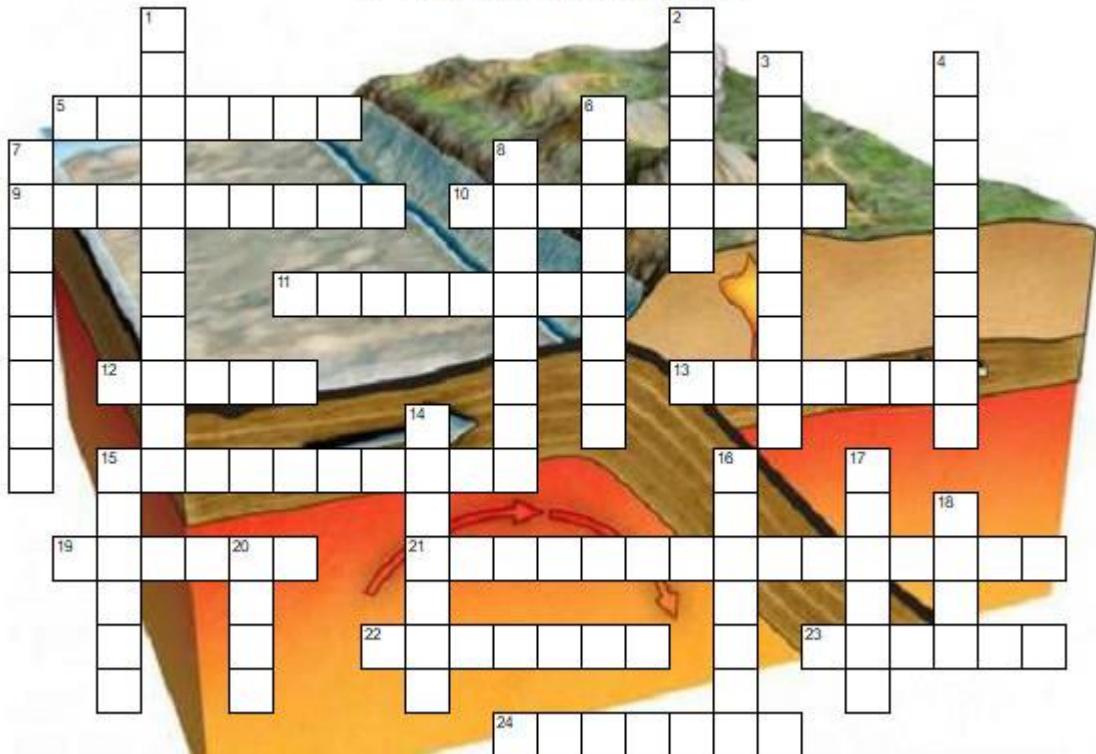
Across

4. Osmon bilan Yer tutashgan chiziq nima ?
  6. 0 metrdan 200 metrgacha qanday rangda tasvirlanadi ?
  8. Yer yuzasi qaysi tomonga qiya bo'lsa, gorizontallarga qiya tomonni ko'rsatuvchi chiziqcha nima deb ataladi ?
  13. Havo bosimi bir- xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiradigan chiziqlar nima ?
  15. O'zbekistondagi barcha mutlaq balandliklar qaysi dengiz sathidan o'lchanadi ?
  17. Havo harorati bir- xil bo'lgan nuqtalarni tutashturuvchi chiziq nima ?
  18. Haritada meridian va parallel chiziqlarining kesishishidan hosil bo'lgan katakchalar ... to'ri deyiladi. Nuqtalar o'mnidagi so'zni toping.
  19. Yer yuzasining balat pastliklari nima deb ataladi ?
  20. Uruqlikdagi dengiz sathidan past nuqtalar nima deb ataladi ?

Down

- 200 dan 500 metrgacha qanday rangda tasvirlanadi ?
  - Xaritalarda turli obektlar,hodisalarning siljishi harakat yonalishi qaysi belgi yordamida tasvirlanadi ?
  - Quruqlik yuzasidagi mutlaq balandligi bir xil bo'lgan nuqtalarni xaritalarda tutashtiruvchi chiziqlar nima deb ataladi ?
  - Bir joyda turib vizirlash o'tkazgan nuqta nima deyiladi ?
  - Geografik obektlar va hodisalar soda hamda yaxshi ko'rindigan qilib tasvirlanadigan daraja tori berilmagan haritalar nima deb ataladi ?
  - Malum mavzuga oid geografik narsa predmet va hodisalar tasvirlangan haritalar qanday xaritalar deyiladi ?
  - Plan va xaritada tasvirlaganda necha marta kichraytirilganligini ko'rsatuvchi kasr son nima ?
  - Azimut nima yordamida aniqlanadi ?
  - Nisbiy balandlikni qaysi asbob yordamida o'lchash mumkin ?
  - Nisbiy balandlikni qanday asbob yordamida o'lchash mumkin ?
  - Joydagи ikki yo'nalish orasida hosil bo'lgan burchak bu ...

Geografiya 5-sinf.
IV- BOB. Yerning qattiq qobig'i.

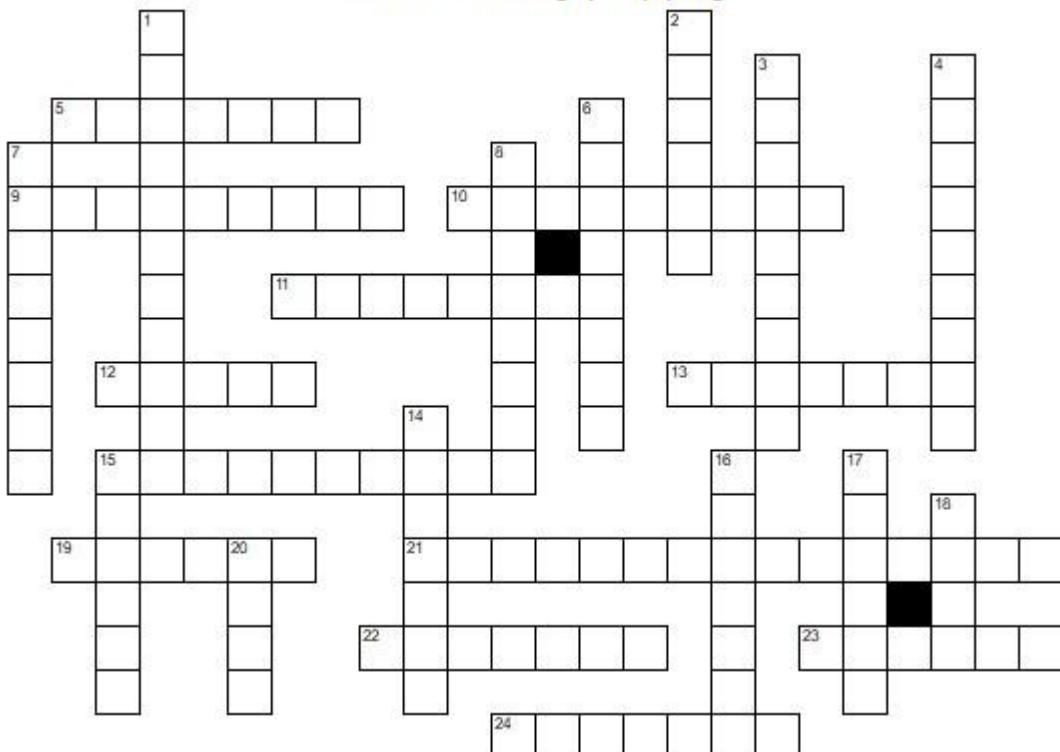
Across

5. Yadroni qaysi qatlam o'rab turadi ?
9. Yerning havo qobig'i nima ?
10. Yer qimirlash boshlanadigan joy nima deb ataladi (Yer qimirlash o'chog'i) nima deb ataladi ?
11. Mantyaning ustini qaysi qatlam qoplagan ?
12. Yerning markazida qaysi qatlam mavjud ?
13. Birinchi seysmograf qayerda ixtiro qilingan ?
15. Yerning suv qobig'i nima ?
19. Granit qatlamdan pastda qaysi qatlam joylashgan ?
21. Yer qimirlash harakatlari qaysi aspob yordamida o'chanadi ?
22. Yer po'stining chuqur qismida to'satdan ro'y beradigan sinish,siljish,uzilish natijasida qanday hodisa yuz beradi ?
23. Yer yuzining 500 metrdan ortiq qismlari nima deb nomланади ?
24. Yer po'stining ko'tarilib qolgan eng yirik bo'laklari bu...

Down

1. Materiklarni o'rab turgan va bir biri bilan tutashib ketgan suvli hudud bu...
2. Yurtimizda zilzilani qaysi shikalada o'chashadi ?
3. Yer qimirlash o'chogi ustidagi joy nima deyiladi?
4. Vulqonlar otlib turadigan hududlarda va yer yorilgan hududlarda bazi issiq buloqlar vaqt vaqt bilan fawora kabi otlib turadi bu favorolar nimalar deyiladi
6. Yer po'stining birinchi qavati qaysi ?
7. Granit qanday jins ?
8. Yerning hayot qobig'i qaysi ?
14. Litosfera plitalari bir biridan ajralayotgan yoki to'qnashayotgan joylarda ular juda harakatchan bo'ladi,tez tez yer qimirlab turadi bunday hududlar qanday nomланади ?
15. Yer po'stining o'rta qatlami qaysi ?
16. Yer po'stining gorizontal harakati natijasida qanday jarayonlar kuzatiladi
17. Oqib chiqqan Lava asta sovib hosil qilgan tepaliklari nima deb ataladi ?
18. Okean va dengizlarda suvdan ko'tarilib qolgan va hamma tomoni suv bilan o'ralgan yaxlit quruqlik nima
20. Magma suyuq holatda yuqoriga ko'tariladi va yer yuziga oqib chiqgach nima deb ataladi ?

Geografiya 5-sinf.
IV- BOB. Yerning qattiq qobig'i.

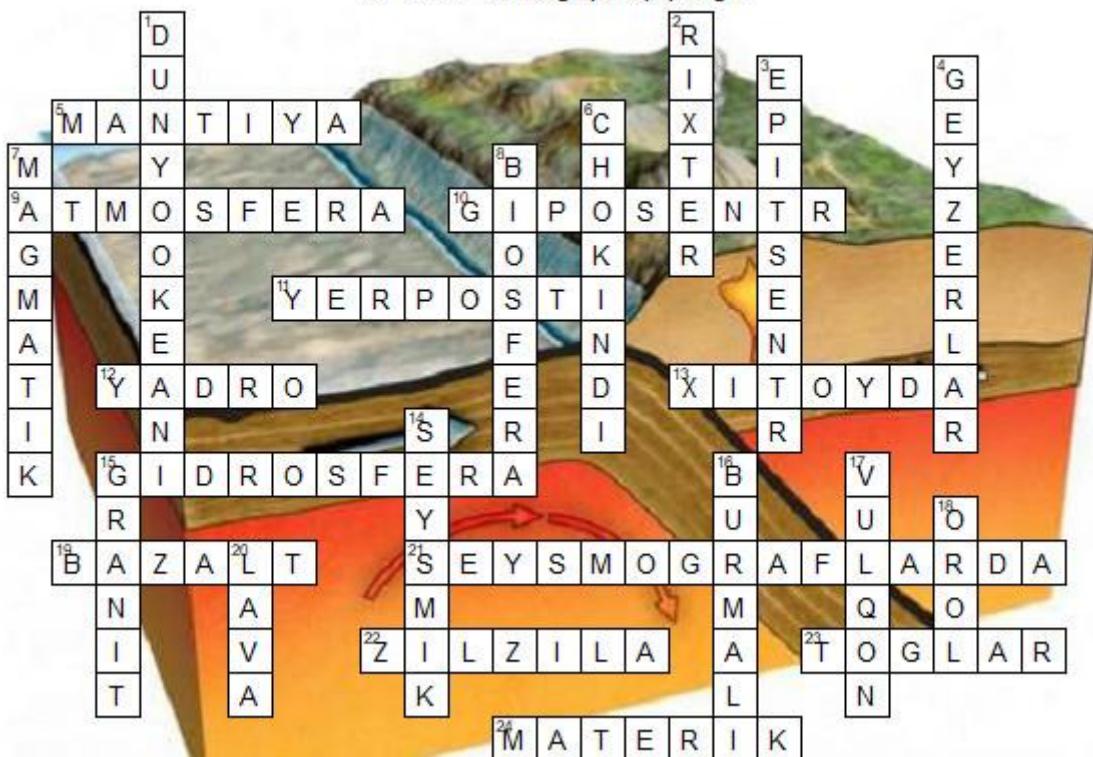
Across

5. Yadroni qaysi qatlam o'rabi turadi ?
9. Yerning havo qobig'i nima ?
10. Yer qimirlash boshlanadigan joy nima deb ataladi (Yer qimirlash o'chog'i) nima deb ataladi ?
11. Mantianing ustini qaysi qatlam qoplagan ?
12. Yerning markazida qaysi qatlam mayjud ?
13. Birinchi seysmograf qayerda ixtiro qilingan ?
15. Yerning suv qobig'i nima ?
19. Granit qatlamdan pastda qaysi qatlam joylashgan ?
21. Yer qimirlash harakatlari qaysi aspob yordamida o'chanadi ?
22. Yer po'stining chuqur qismida to'satdan ro'y beradigan sinish,siljish,uzilish natijasida qanday hodisa yuz beradi ?
23. Yer yuzining 500 metrdan ortiq qismlari nima deb nomланади ?
24. Yer po'stining ko'tarilib qolgan eng yirik bo'laklari bu...

Down

1. Materiklarni o'rabi turgan va bir biri bilan tutashib ketgan suvli hudud bu...
2. Yurtimizda zilzilani qaysi shikalada o'chashadi ?
3. Yer qimirlash o'chogi ustidagi joy nima deyiladi?
4. Vulqonlar otlib turadigan hududlarda va yer yorilgan hududlarda bazi issiq buloqlar vaqt vaqt bilan fawora kabi otlib turadi bu faworalar nimalar deyiladi
6. Yer po'stining birinchi qavati qaysi ?
7. Granit qanday jins ?
8. Yerning hayot qobig'i qaysi ?
14. Litosfera plitalari bir biridan ajralayotgan yoki to'qnashayotgan joylarda ular juda harakatchan bo'ladi,tez tez yer qimirlab turadi bunday hududlar qanday nomланади ?
15. Yer po'stining o'rta qatlami qaysi ?
16. Yer po'stining gorizontal harakati natijasida qanday jarayonlar kuzatiladi
17. Oqib chiqqan Lava asta sovib hosil qilgan tepaliklari nima deb ataladi ?
18. Okean va dengizlarda suvdan ko'tarilib qolgan va hamma tomoni suv bilan o'ralgan yaxlit quruqlik nima
20. Magma suyuq holatda yuqoriga ko'tariladi va yer yuziga oqib chiqgach nima deb ataladi ?

Geografiya 5-sinf.
IV- BOB. Yerning qattiq qobig'i.

Across

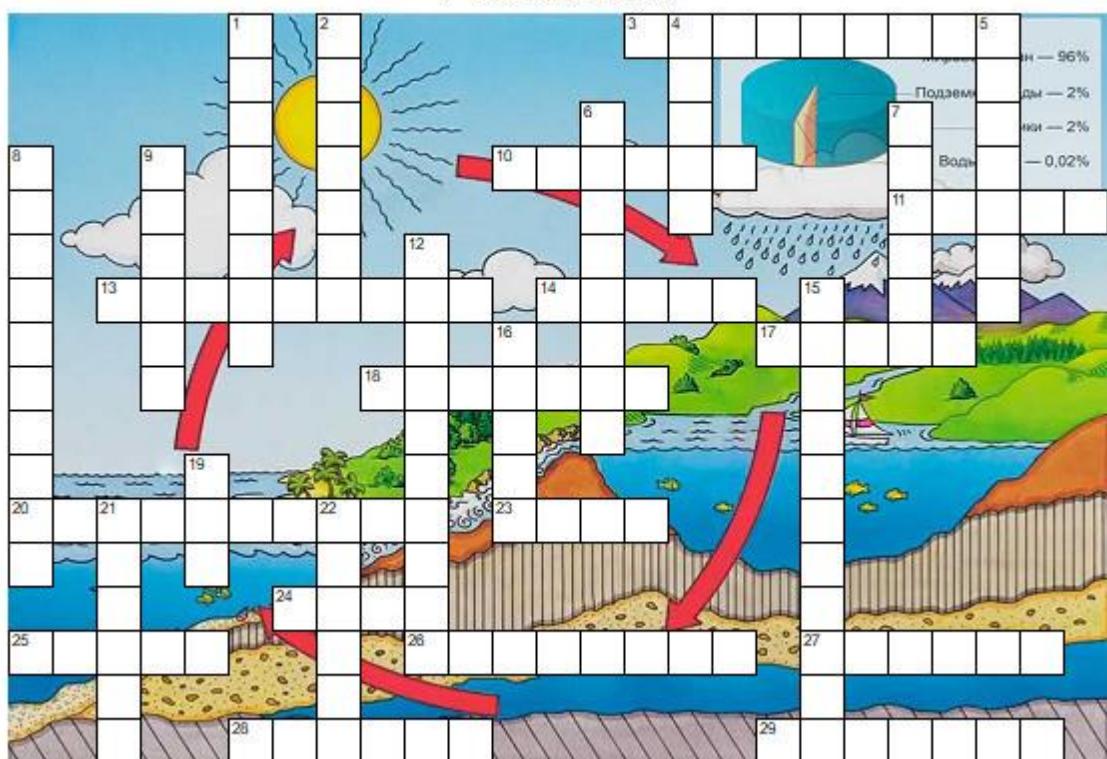
5. Yadroni qaysi qatlam o'rab turadi ?
  9. Yerning havo qobig'i nima ?
  10. Yer qimirlash boshlanadigan joy nima deb ataladi (Yer qimirlash o'chog'i) nima deb ataladi ?
  11. Mantiyaning ustini qaysi qatlam qoplagan ?
  12. Yerning markazida qaysi qatlam mavjud ?
  13. Birinchi seysmograf qayerda ixtiro qilingan ?
  15. Yerning suv qobig'i nima ?
  19. Granit qatlamidan pastda qaysi qatlam joylashgan ?
  21. Yer qimirlash harakatlari qaysi aspob yordamida o'lchanadi ?
  22. Yer po'stining chuqur qismida to'satdan ro'y beradigan sinish,siljish,uzilish natijasida qanday hodisa yuz beradi ?
  23. Yer yuzining 500 metrdan ortiq qismlari nima deb nomланади
  24. Yer po'stining ko'tarilib qolgan eng yirik bo'laklari bu...

Down

1. Materiklarni o'rab turgan va bir biri bilan tutashib ketgan suvli hudud bu...
  2. Yurtimizda zilzilani qaysi shikalada o'lchashadi ?
  3. Yer qimirlash o'chigi ustidagi joy nima deyiladi?
  4. Vulqonlar otilib turadigan hududlarda va yer yorilgan hududlarda bazi issiq buloqlar vaqtı vaqtı bilan favora kabi otilib turadi bu favoralar nimalar deyiladi
  6. Yer po'stining birinchi qavati qaysi ?
  7. Granit qanday jins ?
  8. Yerning hayot qobig'i qaysi ?
  14. Litosfera plitalari bir biridan ajralayotgan yoki to'qnashayotgan joylarda ular juda harakatchan bo'ladi, tez tez yer qimirlab turadi bunday hududlar qanday nomlanadi ?
  15. Yer po'stining o'rta qatlami qaysi ?
  16. Yer po'stining gorizontal harakati natijasida qanday jarayonlar kuzatiladi

  17. Oqib chiqqan Lava asta sovib hosil qilgan tepaliklari nima deb ataladi ?
  18. Okean va dengizlarda suvdan ko'tarilib qolgan va hamma tomoni suv bilan o'ralgan yaxlit quruqlik nima
  20. Magma suyuq holatda yuqoriga ko'tariladi va yer yuziga oqib chiqgach nima deb ataladi ?

Geografiya 5-sinf.

V- BOB. Gidrosfera

Across

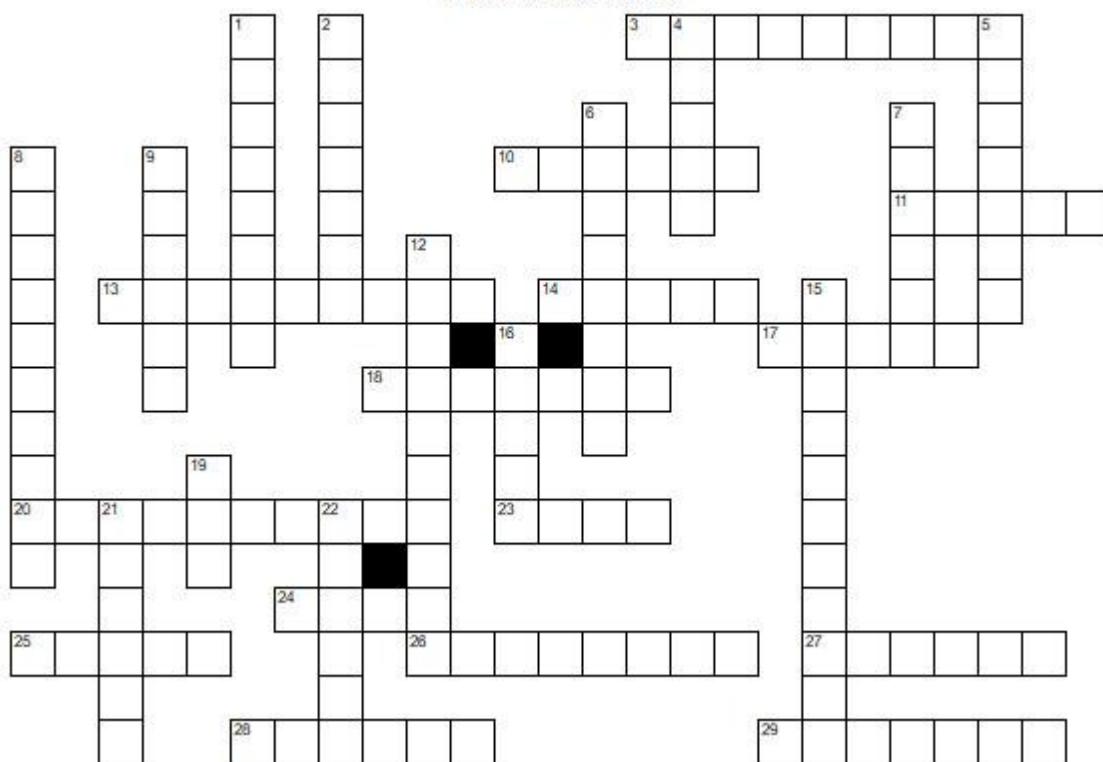
3. Afrikadagi yirik sharshara ?
10. To'lqinlarni yuzaga kelishiga sabab bo'luvchi omil ?
11. Okeanlarning materiklarga tutashgan chekka qismlarida quruqlikning okean tagidagi davomi nima ?
13. qaysi okeanni maydoni 91 mln km² ga teng
14. Yer yuzasidagi g'ovak jinslar orasidagi suvlар qanday nomlanadi ?
17. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oquvchi suv oqimi nima deb nomlanadi ?
18. -11022 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
20. Yerning suv qobig'i ?
23. Qaysi okeanni maydoni 76 mln km² ga teng /
24. 7729 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
25. Okean,dengiz va ko'llarning ikkita katta qismini tutashtiruvchi suvli tor yo'lak nima deyiladi /

26. Agar tog jinslari tovoq shaklida bo'lsa,yer osti suvlari bosimli boladi va suv burg' qudug'idan otilib chiqadi bu quduq qanday nomlanadi ?
27. Eng chuqur ko'l (1620 m) qaysi?
28. qaysi o'kalarda dengiz suvining harorati -1-1.5 C bo'ladi ?
29. Shimoliy Amerikadagi eng sersuv sharsharalardan biri ?

Down

1. Dengiz va okeanlarning chuqur joylari qanday qurilma yordamida o'chanadi ?
2. Qachon Shvetsariyalik olim Jak Pikar (1960 -yil) Mariana botiqiga qaysi batiskafda tushgan ?
4. Daryoga yon tomondan kelib qo'shiluvchi kichik daryo nima deyiladi ?
5. Muz tog'i nima ?
6. Dengiz va okeanlar xaritalarda qanday rang bilan tasvirlanadi ?
7. Dunyodagi eng katta ko'l ?
8. Qor yigiladigan va muzlik hosil boladigan chegara nima seb nomlanadi ?
9. Kean,dengiz va kollarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan kichik va sayoz qismlari nima deb ataladi /
12. Gidrosferadagi suvlarning asosiy qismi qayerlarda yig'ilgan ?
15. Daryo boshlanadigan joy nima deyiladi ?
16. Qaysi okeanni maydoni 180 mln km² ga teng ?
19. Tabiiy chuqurlikda to'planib qolgan suv
21. Okeanlarning kichik qismlari bo'lib ulardan yarimorollar,orollar va suv osti tizmalari bilan ajralib turadi
22. Dengiz va okeanlarning chuqurligi qaysi aspob yordamida o'chanadi ?

Geografiya 5-sinf.

V- BOB. Gidrosfera

Across

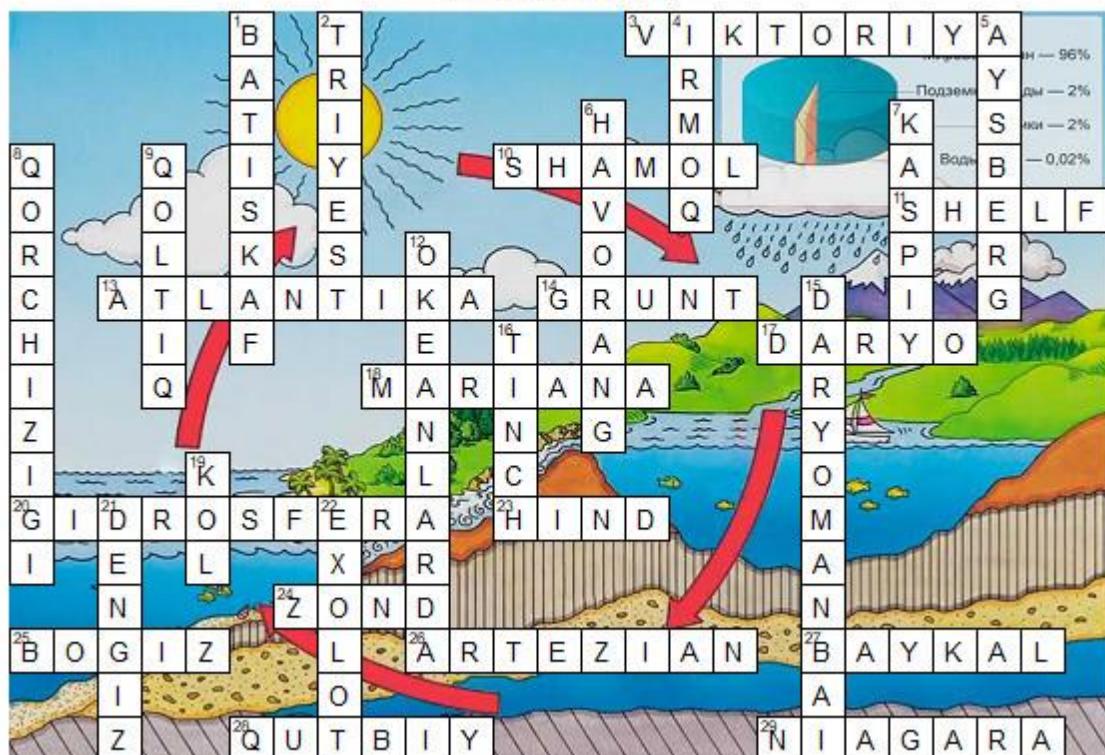
3. Afrikadagi yirik sharshara ?
10. To'lqinlarni yuzaga kelishiga sabab bo'luvchi omil ?
11. Okeanlarning materiklarga tutashgan chekka qismlarida quruqlikning okean tagidagi davomi nima ?
13. qaysi okeanni maydoni 91 mln km² ga teng
14. Yer yuzasidagi g'ovak jinslar orasidagi suvlар qanday nomlanadi ?
17. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oquvchi suv ogimi nima deb nomlanadi ?
18. -11022 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
20. Yerning suv qobi'gi ?
23. Qaysi okeanni maydoni 76 mln km² ga teng /
24. 7729 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
25. Okean,dengiz va ko'llarning ikkita katta qismini tutashtiruvchi suvli tor yo'lak nima deyiladi /

26. Agar tog jinslari tovoq shaklida bo'lsa,yer osti suvlari bosimli boladi va suv burg' qudug'idan otilib chiqadi bu quduq qanday nomlanadi ?
27. Eng chuqur ko'l (1620 m) qaysi?
28. qaysi o'kalarda dengiz suvining harorati -1-1.5 C bo'ladi ?
29. Shimoliy Amerikadagi eng sersuv sharsharalardan biri ?

Down

1. Dengiz va okeanlarning chuqur joylari qanday qurilma yordamida o'lchanadi ?
2. Qachon Shvetsariyalik olim Jak Pikar (1960 -yil) Mariana botig'iga qaysi batiskafda tushgan ?
4. Daryoga yon tomondan kelib qo'shiluvchi kichik daryo nima deyiladi ?
5. Muz tog'i nima ?
6. Dengiz va okeanlar xaritalarda qanday rang bilan tasvirlanadi ?
7. Dunyodagi eng katta ko'l ?
8. Qor yigiladigan va muzlik hosil boladigan chegara nima seb nomlanadi ?
9. Kean,dengiz va kollarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan kichik va sayoz qismlari nima deb ataladi /
12. Gidrosferadagi suvlarning asosiy qismi qayerlarda yig'ilgan ?
15. Daryo boshlanadigan joy nima deyiladi ?
16. Qaysi okeanni maydoni 180 mln km² ga teng ?
19. Tabiiy chuqurlikda to'planib qolgan suv
21. Okeanlarning kichik qismlari bo'lib ulardan yarimorollar,orollar va suv osti tizmalari bilan ajralib turadi
22. Dengiz va okeanlarning chuqurligi qaysi aspob yordamida o'lchanadi ?

Geografiya 5-sinf.

V- BOB. Gidrosfera

Across

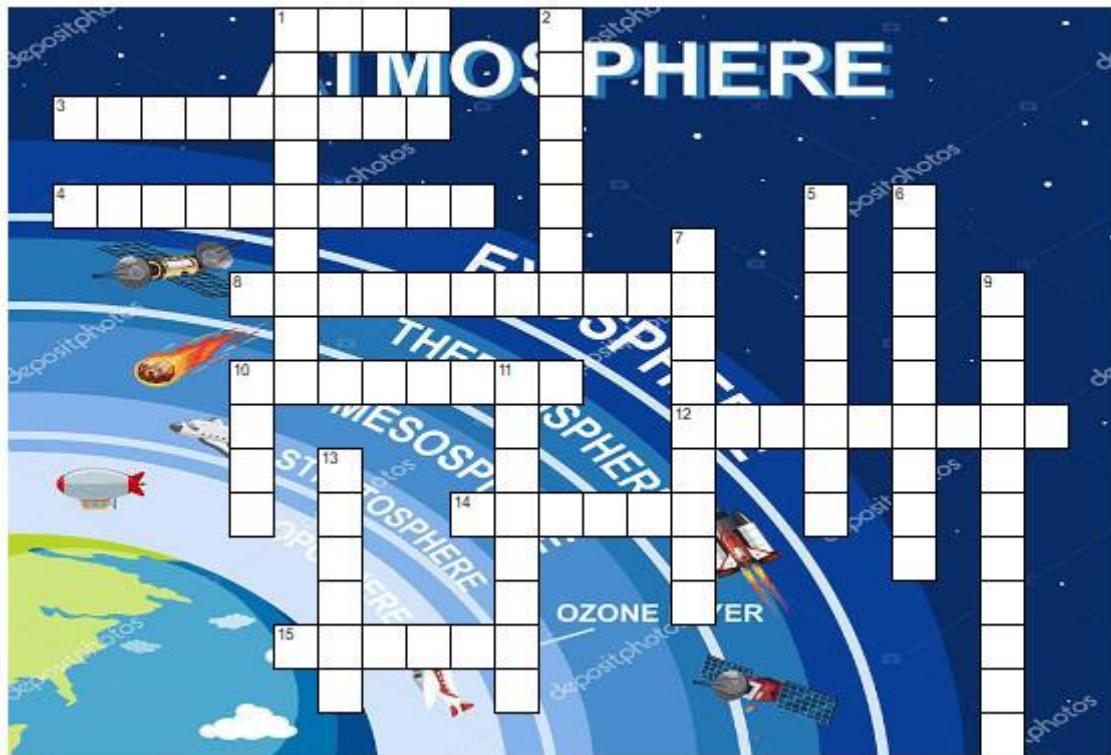
3. Afrikadagi yirik sharshara ?
10. To'lqinlarni yuzaga kelishiga sabab bo'luvchi omil ?
11. Okeanlarning materiklarga tutashgan chekka qismlarida quruqlikning okean tagidagi davomi nima ?
13. qaysi okeanni maydoni 91 mln km² ga teng
14. Yer yuzasidagi g'ovak jinslar orasidagi suvlар qanday nomlanadi ?
17. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oquvchi suv oqimi nima deb nomlanadi ?
18. -11022 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
20. Yerning suv qobigi ?
23. Qaysi okeanni maydoni 76 mln km² ga teng /
24. 7729 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
25. Okean,dengiz va ko'llarning ikkita katta qismini tutashtiruvchi suvli tor yo'lak nima deyiladi /

26. Agartog jinslari tovoq shaklida bo'lsa,yer osti suvlari bosimli boladi va suv burg' qudug'idan otilib chiqadi bu quduq qanday nomlanadi ?
27. Eng chuqur ko'l (1620 m) qaysi?
28. qaysi o'kalarda dengiz suvining harorati -1-1.5 C bo'ladi ?
29. Shimoliy Amerikadagi eng sersuv sharsharalardan biri ?

Down

1. Dengiz va okeanlarning chuqur joylari qanday qurilma yordamida o'lchanadi ?
2. Qachon Shvetsariyalik olim Jak Pikar (1960 -yil) Mariana botig'iqa qaysi batiskafda tushgan ?
4. Daryoga yon tomondan kelib qo'shiluvchi kichik daryo nima deyiladi ?
5. Muz tog'i nima ?
6. Dengiz va okeanlar xaritalarda qanday rang bilan tasvirlanadi ?
7. Dunyodagi eng katta ko'l ?
8. Qor yigiladigan va muzlik hosil boladigan chegara nima seb nomlanadi ?
9. Kean,dengiz va kollarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan kichik va sayoz qismlari nima deb ataladi /
12. Gidrosferadagi suvlarning asosiy qismi qayerlarda yig'ilgan ?
15. Daryo boshlanadigan joy nima deyiladi ?
16. Qaysi okeanni maydoni 180 mln km² ga teng ?
19. Tabiiy chuqurlikda to'planib qolgan suv
21. Okeanlarning kichik qismlari bo'lib ulardan yarimorollar,orollar va suv osti tizmalari bilan ajralib turadi
22. Dengiz va okeanlarning chuqurligi qaysi aspob yordamida o'lchanadi ?

Geografiya 5- sinf

VI- BOB. Atmosfera.

Across

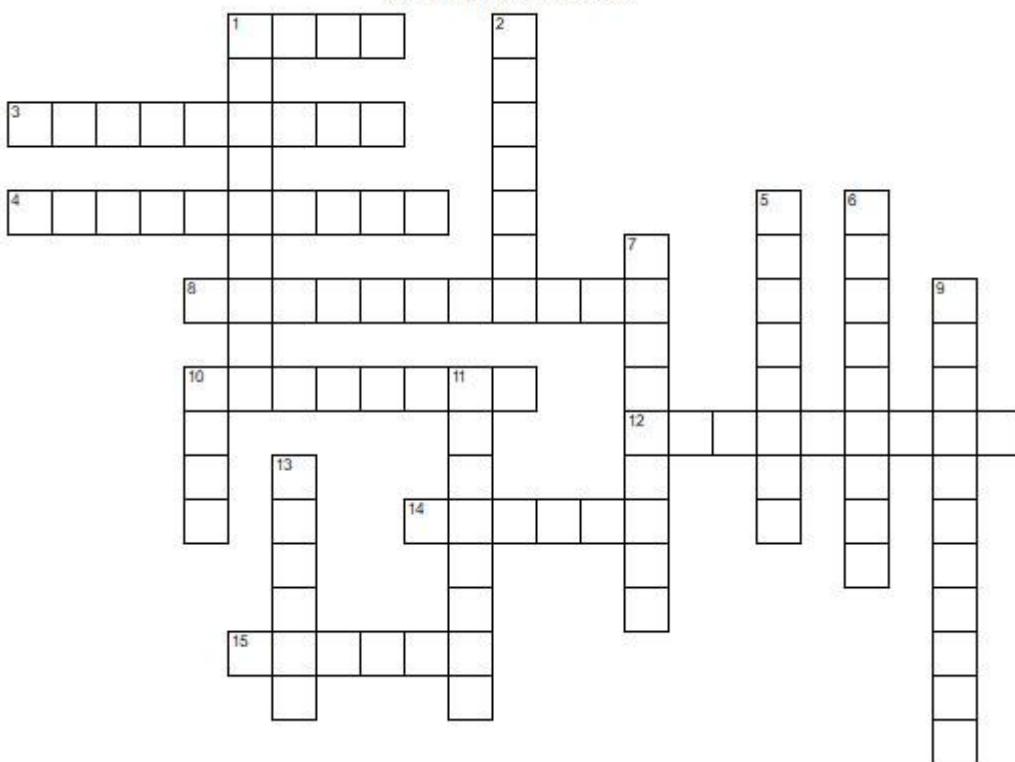
- Atmosferaning Gaz tarkibida 78% ulishni qaysi gaz egalaydi ?
- Havoning harorati qanday aspobda o'lchanadi ?
- Atmosferaning quiy qatlami qaysi ?
- Qutb yogdusi,yulduz uchishi qaysi qatlamda ro'y beradi ?
- Havo bosimi qanday aspob bilan o'lchanadi ?
- Shamol tezligini o'lchaydigan aspob ?
- Havoning gorizental harakati nima deyiladi ?
- Butun yoz boyi dengizdan quruqlikka,qishda esa quruqlikdan dengizga esadigan shamol nima deb nomlanadi ?

Down

- Yerni o'rab turgan havo qobigi nima ?
- Shamol yonalishini o'lchaydigan aspob ?
- Quyoshli kunlarda bazan havoni mayda oq tolalarga o'xshagan havo qoplaydi bu bulut qanday nomlanadi ?
- Havo namligi qaysi aspob da o'lchanadi ?
- 30° kengliklardan esadigan va g'arba burilib ketadigan shamollar nima deb nomlanadi ?
- Qish sovuq,yoz issiq va yegin kam yogadigan iqlim qanday nomlanadi ?
- Bir kecha kunduzda o'z yonalishini ikki marta o'zgartiradigan shamol bu ...
- Yurtimizdag'i qaysi shaharning mutloq balandligi 400 m ?
- Musson so'zining manosi nima ?

Geografiya 5- sinf

VI- BOB. Atmosfera.

Across

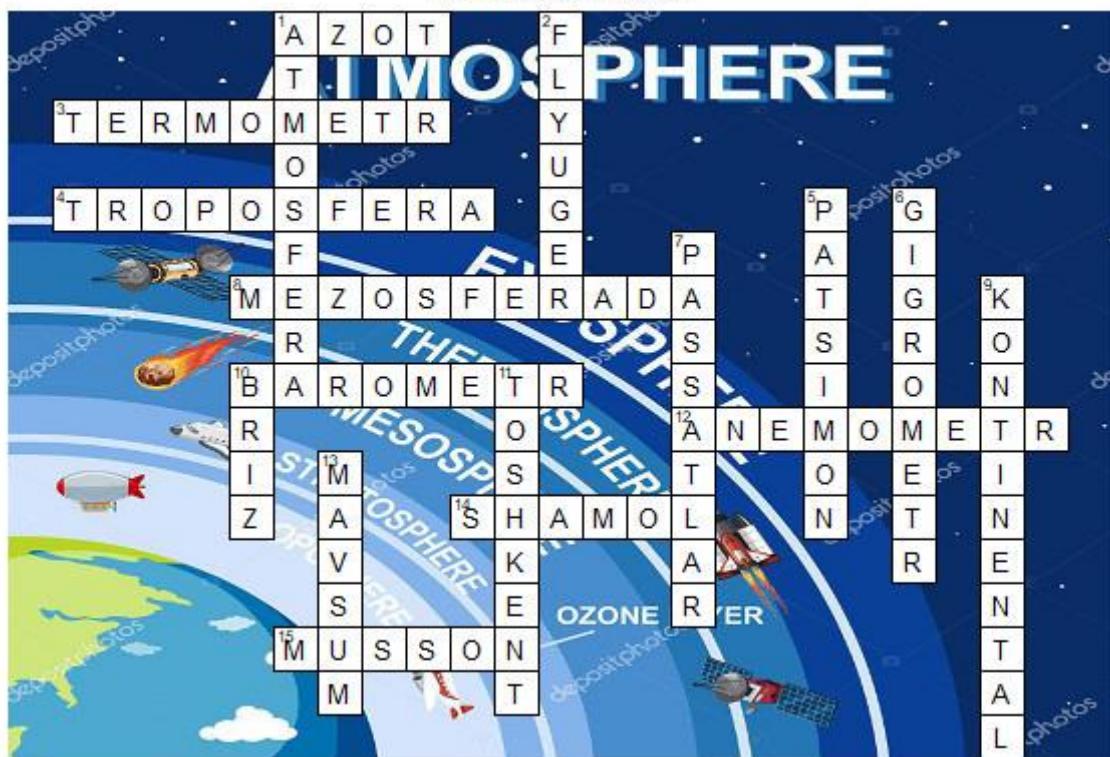
1. Atmosferaning Gaz tarkibida 78% ulishni qaysi gaz egalaydi ?
3. Havoning harorati qanday aspobda o'lchanadi ?
4. Atmosferaning quiy qatlami qaysi ?
8. Qutb yogdusi,yulduz uchishi qaysi qatlamda ro'y beradi ?
10. Havo bosimi qanday aspob bilan o'lchanadi ?
12. Shamol tezligini o'lchaydigan aspob ?
14. Havoning gorizontal harakati nima deyiladi ?
15. Butun yoz boyi dengizdan quruqlikka,qishda esa quruqlikdan dengizga esadigan shamol nima deb nomlanadi ?

Down

1. Yerni o'rab turgan havo qobigi nima ?
2. Shamol yonalishini o'lchaydigan aspob ?
5. Quyoshli kunlarda **bazan** havoni mayda oq tolalarga o'xshagan havo qoplaydi bu bulut qanday nomlanadi ?
6. Havo namligi qaysi aspob da o'lchanadi ?
7. 30* kengliklardan esadigan va g'arba burilib ketadigan shamollar nima deb nomlanadi ?
9. Qish sovuq,yoz issiq va yegin kam yogadigan iqlim qanday nomlanadi ?
10. Bir kecha kunduzda o'z yonalishini ikki marta o'zgartiradigan shamol bu ...
11. Yurtimizdag'i qaysi shaharning mutloq balandligi 400 m ?
13. Musson so'zining manosi nima ?

Geografiya 5- sinf

VI- BOB. Atmosfera.

Across

1. Atmosferaning Gaz tarkibida 78% ulishni qaysi gaz egalaydi ?
  3. Havoning harorati qanday aspobda o'chanadi ?
  4. Atmosferaning quiy qatlami qaysi ?
  8. Qutb yodgusi,yulduz uchishi qaysi qatlamda ro'y beradi ?
  10. Havo bosimi qanday aspob bilan o'chanadi ?
  12. Shamol tezligini o'chaydigan aspob ?
  14. Havoning gorizontal harakati nima deyiladi ?
  15. Butun yoz boyi dengizdan quruqlikka,qishda esa quruqlikdan dengizga esadigan shamol nima deb nomlanadi ?

Down

- Yerni o'rab turgan havo qobigi nima ?
  - Shamol yonalishini o'Ichaydigan aspob ?
  - Quyoshli kunlarda bazan havoni mayda oq tolalarga o'xshagan havo qoplaydi bu bulut qanday nomlanadi ?
  - Havo namligi qaysi aspob da o'Ichaniadi ?
  - 30* kengliklardan esadigan va g'arba burilib ketadigan shamollar nima deb nomlanadi ?
  - Qish sovuq,yoz issiq va yogin kam yogadigan iqlim qanday nomlanadi ?
  - Bir kecha kunduzda o'z yonalishini ikki marta o'zgartiradigan shamol bu ...
  - Yurtimizdag'i qaysi shaharning mutloq balandligi 400 m ?
  - Musson so'zining manosi nima ?

Geografiya 5- sınıf

VII- BOB. Biosfera. inson va tabiat.

Across

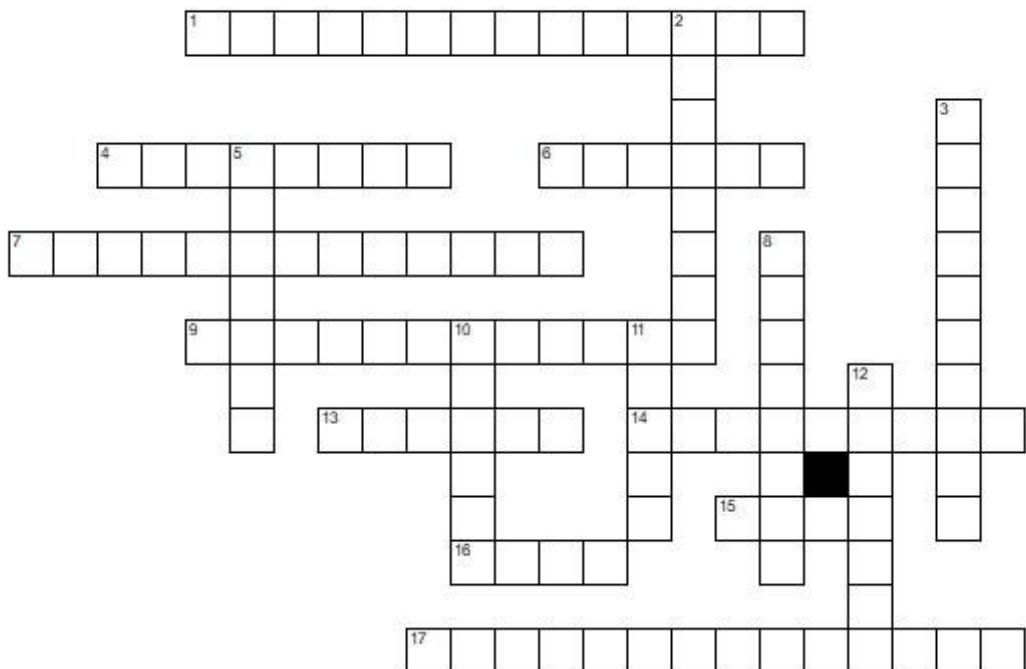
1. Eng katta tabiat kompleksi nima ?
4. Biosferaning odam yashaydigan va tabiatga juda katta ta 'sir ko'rsatadigan shu qismi nima deb ataladi ?
6. Daryolar suvida qaysi tuz miqdori eng ko'p ?
7. Qaysi mintaqada yil ikki faslga bolinadi ?
9. qor va muzlik cho'llari qaysi iqlim mintaqasida joylashgan ?
13. Xar ikkala yarimsharning 20-30 paralellar orasida qaysi mintaqqa joylashgan ?
14. Xar ikkala yarimsharning 30-40 kengliklari orasida qaysi mintaqqa joylashgan ?
15. Inson tomonidan o'zgartirilgan, obod qilingan yerlar nima deyiladi ?
16. Eng unumdor tuproq qaysi?
17. Quruqlikdagi iqlimi, tuproqlari, o'simlik va hayvonot dunyosi birbiridan farq qiladigan yirik tabiiy komplekslari nima deyiladi ?

Down

2. Yerning hayot paydo bo'lgan,yashaydigan va organizmlar o'zari tasir etib turadigan qobigiga nima deyiladi?
3. Bir daraxt gullasa, boshqa daraxtda mevasi pishadi bu qaysi zona ?
5. sher va fillar, o'txo'r antilopalar, zebra, jirafalar qaysi tabiat zonasida yashaydi ?
8. Ba'zi hayvonlar esa boshqa jonivorlarni yeb kun ko'radi. Ularni qanday hayvonlar deymiz ?
10. Tog' jinlarining yemirilishi va maydalanimishidan va gumusdan iborat modda nima deyiladi ?
11. Qora tuproq qayerlarda ko'p uchraydi ?
12. 40- 60° kengliklarda qaysi iqlim mintaqasi joylashgan ?

Geografiya 5- sinf

VII- BOB. Biosfera. inson va tabiat.

Across

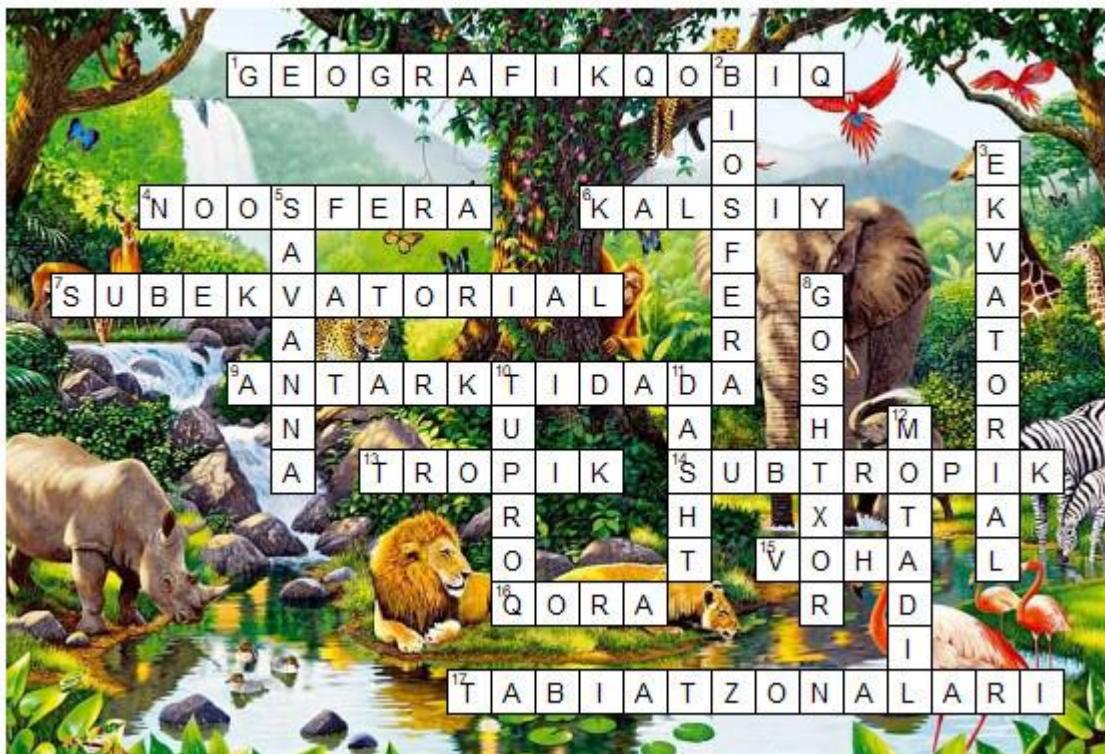
1. Eng katta tabiat kompleksi nima ?
4. Biosferaning odam yashaydigan va tabiatga juda katta ta 'sir ko'rsatadigan shu qismi nima deb ataladi ?
6. Daryolar suvida qaysi tuz miqdori eng ko'p ?
7. Qaysi mintaqada yil ikki faslga bolinadi ?
9. qor va muzlik cho'llari qaysi iqlim mintaqasida joylashgan ?

13. Xar ikkala yarimsharning 20-30 parallellar orasida qaysi mintaqaga joylashgan ?
14. Xar ikkala yarimsharning 30-40 kengliklari orasida qaysi mintaqaga joylashgan ?
15. Inson tomonidan o'zgartirilgan, obod qilingan yerlar nima deyiladi ?
16. Eng unumtdor tuproq qaysi?
17. Quruqlikdagi iqlimi, tuproqlari, o'simlik va hayvonot dunyosi birbiridan farq qiladigan yirik tabiiy komplekslari nima deyiladi ?

Down

2. Yerning hayot paydo bo'lgan,yashaydigan va organizmlar o'zari tasir etib turadigan qobigiga nima deyiladi?
3. Bir daraxt gullasa, boshqa daraxtda mevasi pishadi bu qaysi zona ?
5. sher va fillar, o 'xo'r antilopalar, zebra, jirafalar qaysi tabiat zonasida yashaydi ?
8. Ba'zi hayvonlar esa boshqa jonivorlarni yeb kun ko'radi. Ularni qanday hayvonlar deymiz ?
10. Tog' jinlarining yemirilishi va maydalanişidan va gumusdan iborat modda nima deyiladi ?
11. Qora tuproq qayerlarda ko'p uchraydi ?
12. 40- 60° kengliklarda qaysi iqlim mintaqasi joylashgan ?

Geografiya 5- sinf

VII- BOB. Biosfera. inson va tabiat.

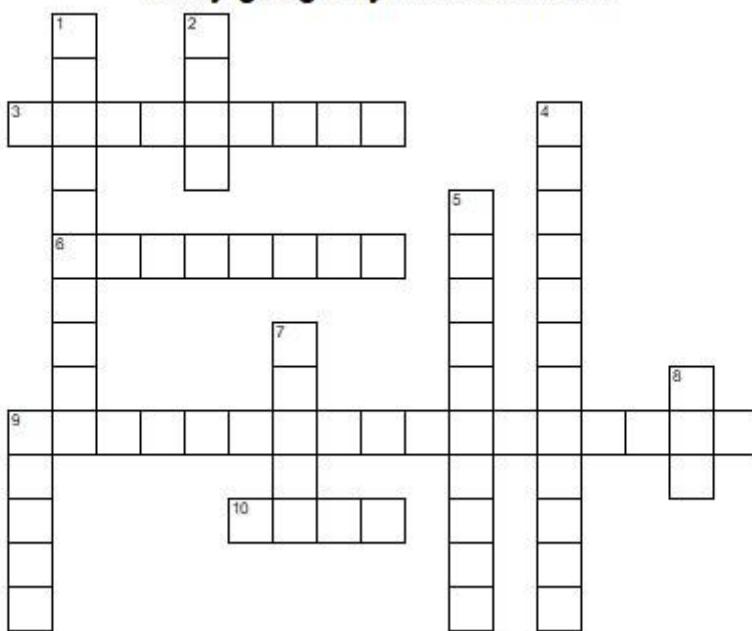
Across

1. Eng katta tabiat kompleksi nima ?
4. Biosferaning odam yashaydigan va tabiatga juda katta ta 'sir ko'rsatadigan shu qismi nima deb ataladi ?
6. Daryolar suvida qaysi tuz miqdori eng ko'p ?
7. Qaysi mintaqada yil ikki faslga bolinadi ?
9. qor va muzlik cho'llari qaysi iqlim mintaqasida joylashgan ?
13. Xar ikkala yarimsharning 20-30 paralellar orasida qaysi mintaqaga joylashgan ?
14. Xar ikkala yarimsharning 30-40 kengliklari orasida qaysi mintaqaga joylashgan ?
15. Inson tomonidan o'zgartirilgan, obod qilingan yerlar nima deyiladi ?
16. Eng unumdor tupoq qaysi?
17. Quruqlikdagi iqlimi, tupoqlari, o'simlik va hayvonot dunyosi birbiridan farq qiladigan yirik tabiiy komplekslari nima deyiladi ?

Down

2. Yerning hayot paydo bo'lgan,yashaydigan va organizmlar o'zari tasir etib turadigan qobigiga nima deyiladi?
3. Bir daraxt gullasa, boshqa daraxtda mevasi pishadi bu qaysi zona ?
5. sher va fillar, o'txo'r antilopalar, zebra, jirafalar qaysi tabiat zonasida yashaydi ?
8. Ba'zi hayvonlar esa boshqa jonivorlarni yeb kun ko'radi. Ularni qanday hayvonlar deymiz ?
10. Tog' jinlarining yemirilishi va maydalishidan va gumusdan iborat modda nima deyiladi ?
11. Qora tuproq qayerlarda ko'p uchraydi ?
12. 40- 60° kengliklarda qaysi iqlim mintaqasi joylashgan ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

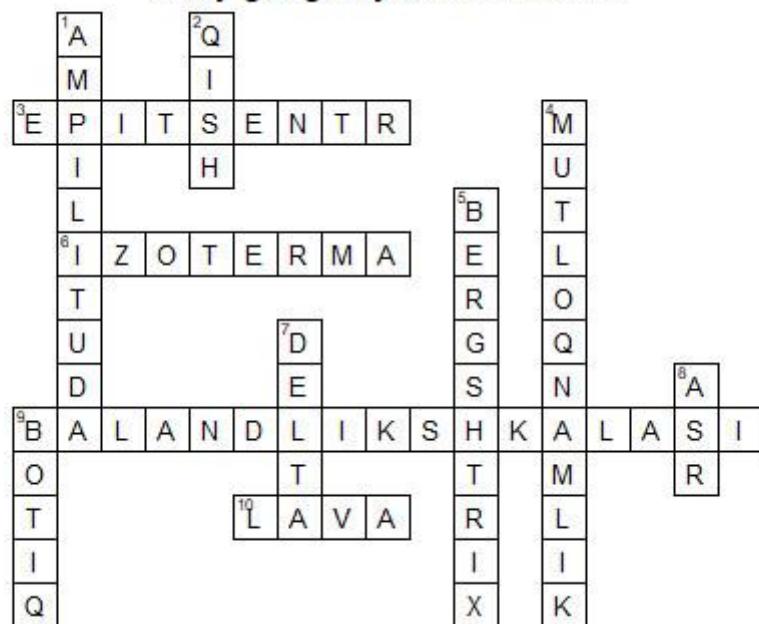
Across

3. Yer qimirlash, zilzila markazi
6. Havo harorati bir xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiruvchi chiziq
9. Tabiiy xaritalarda yer yuzasining dengiz sathida qanchalik balandligini bildiruvchi shartli belgi
10. Vulqonlar otilganda yer ichidan oqib chiqadigan juda issiq, erigan tog' jinslari.

Down

1. Havo haroratining eng yuqori va eng past ko'rsatgichlari orasidagi farqiyl tafovut
2. O'zbekiston sharoitida qaysi fasli sutkalik o'rtacha harorat +5 gradusdan pastlaganda boshlanadi ?
4. 1 m³ havodagi suv bug'ining miqdori. O'Ichov birligi g/m³ nima deyiladi ?
5. Xaritalarda yer yuzasining qiya tomonini ko'rsatuvchi belgi (chiziqcha) nima deyiladi ?
7. Daryoning quyilish qismida bir nechta o'zanga bo'linib ketishi
8. Vaqt o'Ichov birligi
9. Dengiz satridan past bo'lgan tekislik

Tabiiy geografiyadan atamalar.

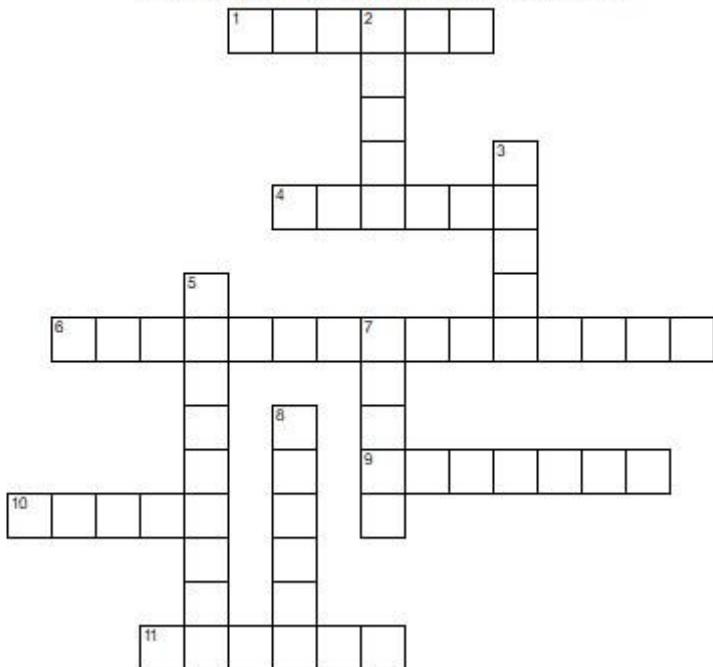
Across

3. Yer qimirlash, zilzila markazi
  6. Havo harorati bir xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiruvchi chiziq
  9. Tabiiy xaritalarda yer yuzasining dengiz sathida qanchalik balandligini bildiruvchi shartli belgi
  10. Vulqonlar otliganda yer ichidan oqib chiqadigan juda issiq, erigan tog' jinslari.

Down

1. Havo haroratining eng yuqori va eng past ko'rsatgichlari orasidagi farqiy tafovut
  2. O'zbekiston sharoitida qaysi fasli sutkalik o'rtacha harorat +5 gradusdan pastlaganda boshlanadi ?
  3. 1 m³ havodagi suv bug'ining miqdori. O'Ichov birligi g/m³ nima deyiladi ?
  4. Xaritalarda yer yuzasining qiya tomonini ko'rsatuvchi belgi (chiziqcha) nima deyiladi ?
  5. Daryoning quyilish qismida bir nechta o'zanga bo'linib ketishi
  6. Vaqt o'Ichov birligi
  7. Dengiz satxidan past bo'lgan tekislik

Tabiiy geografiyadan atamalar.

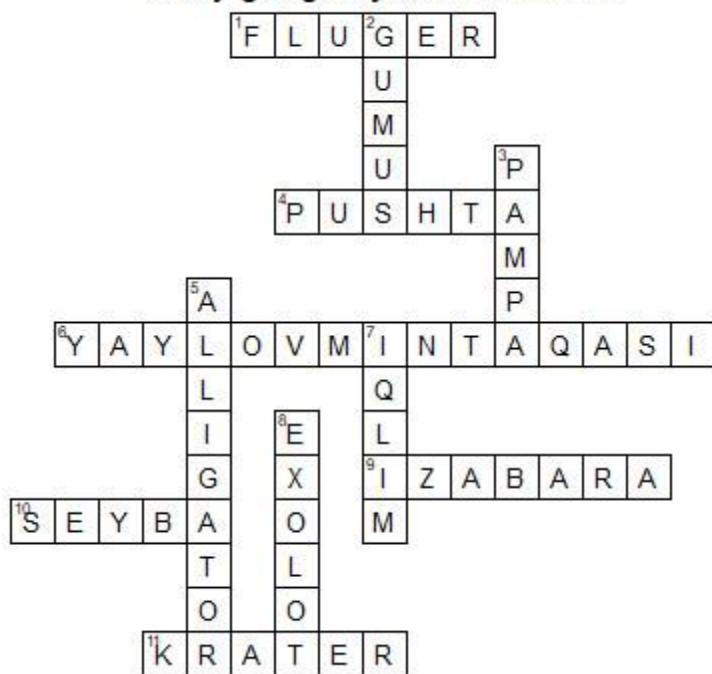
Across

1. Shamolning yo'nalishi va kuchini aniqlaydigan asbob.
4. Pasttekisliklar hududida joylashgan dashtlar
6. 2700—2800 m dan balandda joylashgan bo'lib, iqlimi sovuq va nam. Hosil bo'lgan tabiat zonası
9. Havo bosimi bir xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiruvchi chiziq.
10. Paxta daraxti balandligi 80 m.
11. Vulqon og'zi krater deb ataladi.

Down

2. Tuproq tarkibida tarqalgan chirindi organik moddalar.
3. Indeyslar tilida daraxtsiz yerlar yani dashtlarga nisbatan ishlataladigan tushuncha.
5. Timsohning bir turi
7. Biror joydagи ob-havoning ko'p yillik holati.
8. Dengiz va okeanlarda chuqurlikni o'chaydigan asbob.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

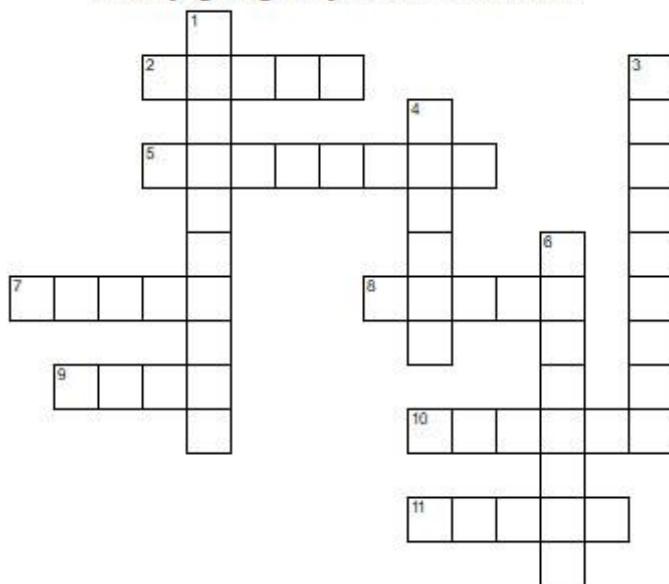
Across

1. Shamolning y o 'nalishi va kuchini aniqlaydigan asbob.
  4. Pasttekisliklar hududida joylashgan dashtlar
  6. 2700—2800 m dan balanda joylashgan bo'lib, iqlimi sovuq va nam. Hosil bo'lgan tabiat zonası
  9. Havo bosimi bir xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiruvchi chiziq.
  10. Paxta daraxti balandligi 80 m.
  11. Vulqon og'zi krater deb ataladi.

Down

2. Tuproq tarkibida tarqalgan chirindi organik moddalar.
  3. Indeyslar tilida daraxtsiz yerler yani dashtlarga nisbatan ishlataladigan tushuncha.
  5. Timsohning bir turi
  7. Biron joydagagi ob-havoning ko'p yillik holati.
  8. Dengiz va okeanlarda chuqurlikni o 'lchaydigan asbob.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

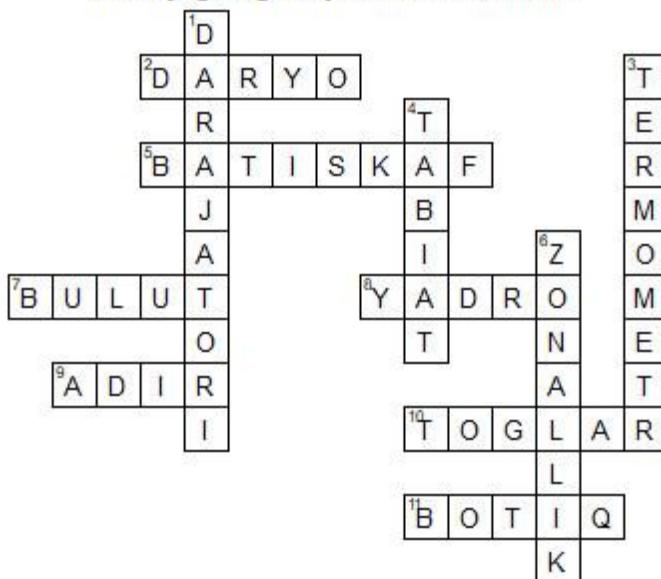
Across

2. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oqayotgan suv oqimi
5. Dengiz va okeanlarning chuqur joylarini o'lchovchi maxsus qurilma
7. Havodagi juda mayda suv zarrachalari, tomchilar, muz zarrachalari to'plami.
8. Yerning markaziy qismi (yer mag'zi)ham deb ataladi
9. 200 m dan 500 m gacha bo'lgan past tekisliklar
10. Yer po'stining dengiz sathidan 500 m dan baland bo'lgan notekisliklari
11. Quruqlikdagi dengiz sathidan past yerlar

Down

1. Xarita va globuslardagi parallel va meridian chiziqlarning kesishidan hosil bo'lgan to'r.
3. Havo haroratini o'lchaydigan asbob.
4. Butun atrofimizni o'rab olgan tabiiy borliq olam.
6. Ekvatordan qutbiy kengliklar tomon tabiat komplekslarining birin-ketin almashinishiga nima deyiladi

Tabiiy geografiyadan atamalar.

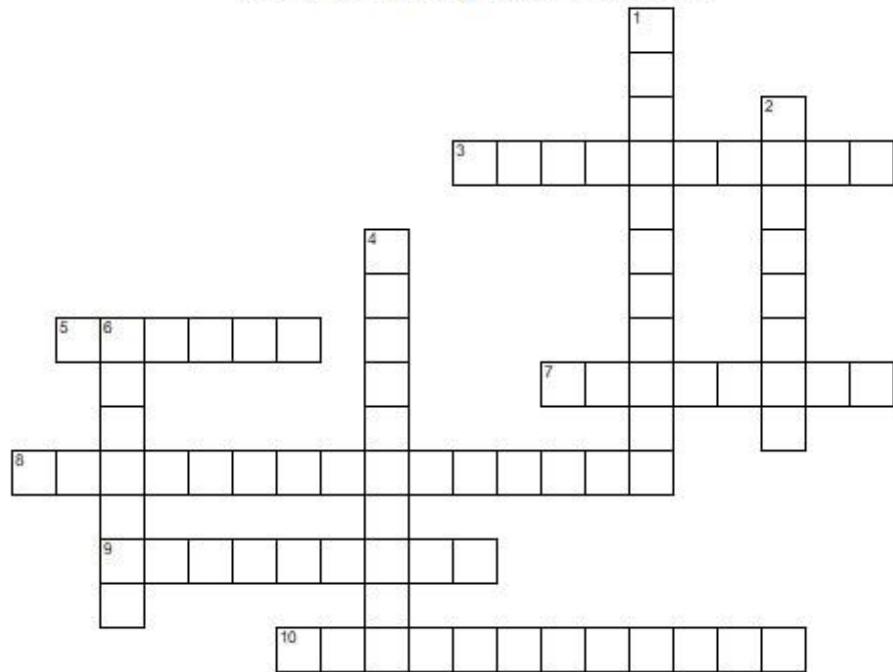
Across

2. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oqayotgan suv oqimi
  5. Dengiz va okeanlarning chuqur joylarini o'Ichovchi maxsus qurilma
  7. Havodagi juda mayda suv zarrachalari, tomchilari, muz zarrachalari to'plami.
  8. Yerning markaziy qismi (yer mag'zi)ham deb ataladi
  9. 200 m dan 500 m gacha bo'lgan past tekisliklar
  10. Yer po'stining dengiz sathidan 500 m dan baland bo'lgan notejisliklari
  11. Quruqlikdagi dengiz sathidan past yerlar

Down

1. Xarita va globuslardagi parallel va meridian chiziqlarning kesishidan hosil bo'lgan to'r.
  3. Havo haroratini o'lchaydigan asbob.
  4. Butun atrofimizni o'rab olgan tabiiy borliq olam.
  6. Ekvatoridan qutbiy kengliklar tomon tabiat komplekslarining birin-ketin almashinishiga nima deviladi.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

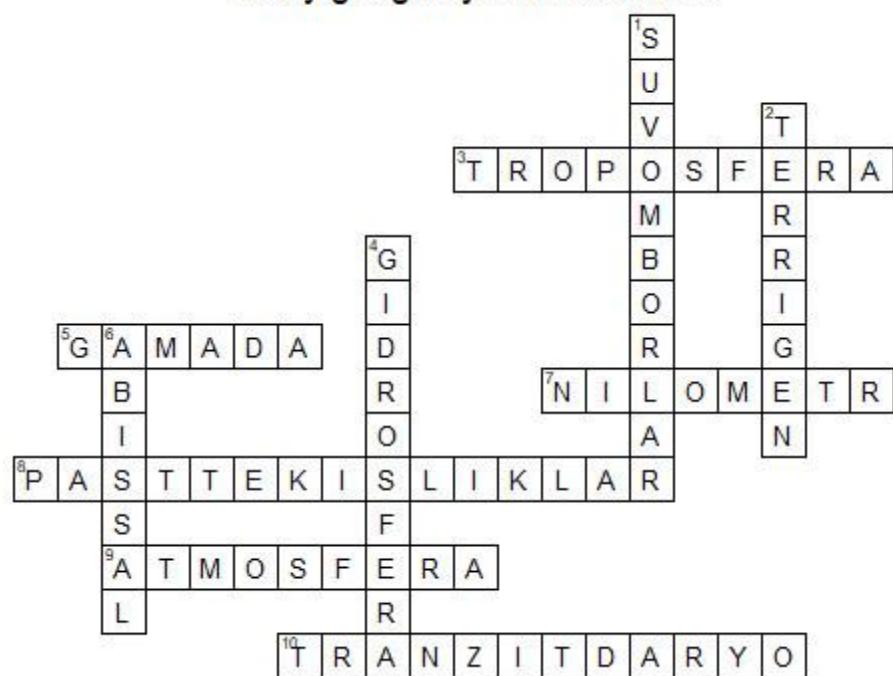
Across

3. Atmosferaning quyi qatlami
5. Toshloq saxrolar
7. Nil daryosi suv sarfini o'lchovchi qurilma.
8. Dengiz sathidan 200 m balandlikkacha bo'lgan yerlar nima deyiladi
9. Yunoncha, bug' — havo qobig'i
10. Bir vaqtning o'zida bir nechta davlat hududidan o'tuvchi daryolar

Down

1. Inson tomonidan turli extiyojlardan kelib chiqqan xolda barpo etilgan suniy ko'l.
2. Vujudga kelishiga ko'ra quruqlik va qirg'oq bilan bog'liq bo'lgan cho'kindilar.
4. Yerning suv qobig'i.
6. 6 000 m dan chuqur bo'lgan okean botiqlari.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

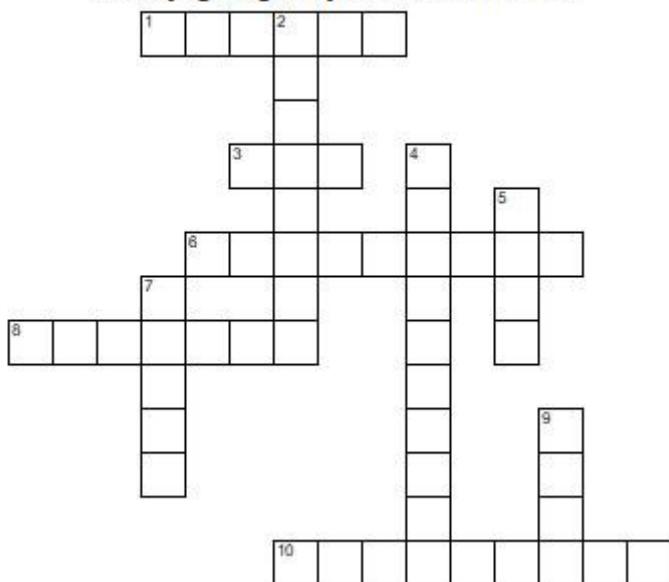
Across

3. Atmosferaning quyi qatlami
  5. Toshloq saxrolar
  7. Nil daryosi suv sarfini o'Ichovchi qurilma.
  8. Dengiz sathidan 200 m balandlikkacha bo'lgan yerlar nima deyliladi
  9. Yunoncha, bug' — havo qobig'i
  10. Bir vaqtning o'zida bir nechta davlat hududidan o'tuvchi daryolar

Down

1. Inson tomonidan turli extiyojlardan kelib chiqqan xolda barpo etilgan suniy ko'l.
  2. Vujudga kelishiga ko'r'a quruqlik va qirg'oq bilan bog'liq bo'lgan cho'kindilar.
  4. Yerning suv qobig'i.
  6. 6 000 m dan chuqr bo'lgan okean botiqlari.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

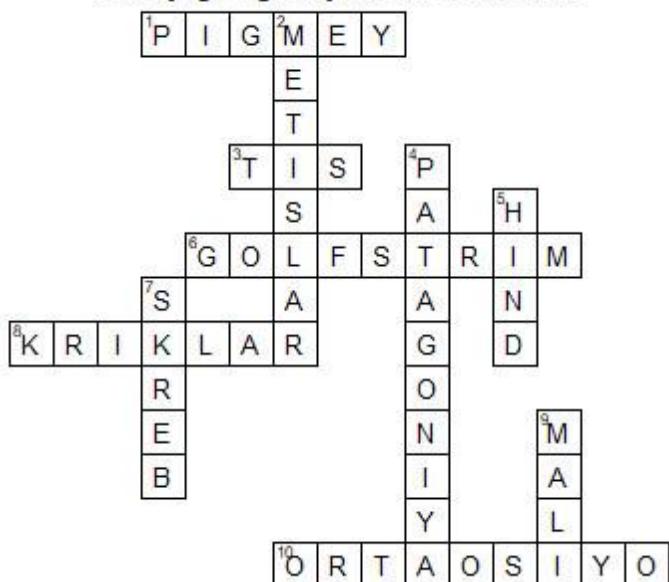
Across

1. Afrikaning markaziy qismidagi o'rmonlarda yashovchi mitti odamlar, bo'yи 150-140 sm dan past.
3. Butasimon daraxt.
6. Okeandagi eng tez va issiq oqim.(Qudratli daryo) deb ham atashadi.
8. Daryolarning quruq o'zanlari.
10. Yevrosiyo materigining deyarli qoq o'ttasida joylashgan juda katta berk havzali o'lka.

Down

2. Yevropaliklar bilan indeyeslarning chatishishidan hosil bo'lgan avlodlar metislardeb ataladi.
4. Tabiiy sharoiti qattiq bo'lgan yog'in kam yog'adigan mintqa.
5. Sanskritcha daryo degan ma'noni anglatadigan so'z
7. Avstraliyadagi o'tib bo'lmas changalzorlar
9. Avstraliya va okeaniya hududida yashovchi inkubator tovuz nomi.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

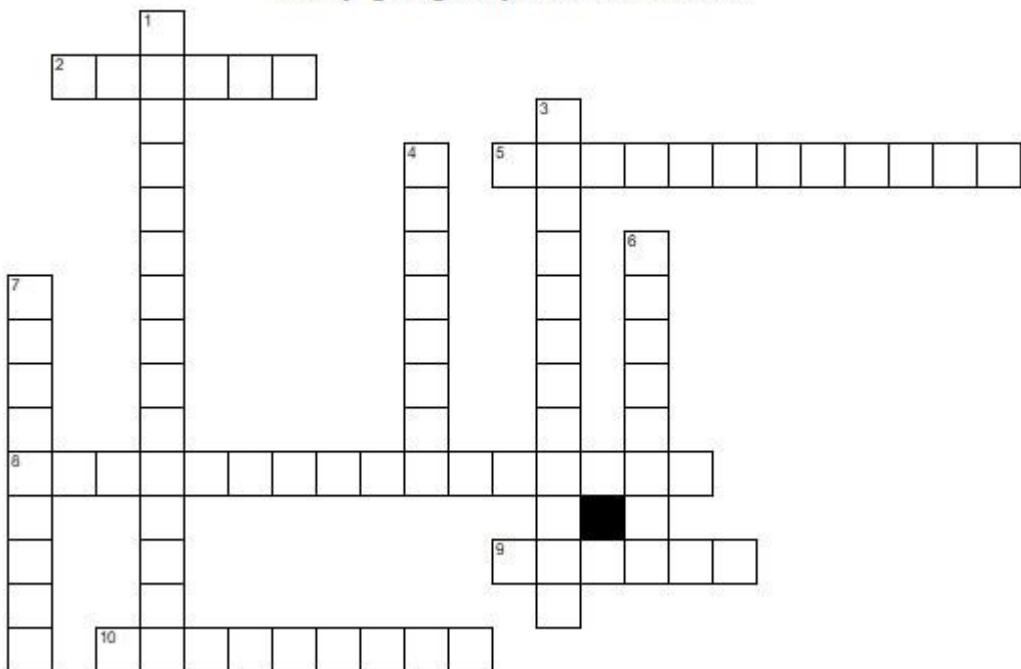
Across

1. Afrikaning markaziy qismidagi o'rmonlarda yashovchi mitti odamlar, bo'yи 150-140 sm dan past.
3. Butasimon daraxt.
6. Okeandagi eng tez va issiq oqim.(Qudratli daryo) deb ham atashadi.
8. Daryolarning quruq o'zanlari.
10. Yevroсиyo materigining deyarli qoq o'rtasida joylashgan juda katta berk havzali o'lka.

Down

2. Yevropaliklar bilan indeyeslarning chatishishidan hosil bo'lgan avlodlar metislardeb ataladi.
4. Tabiiy sharoiti qattiq bo'lgan yog'in kam yog'adigan mintqa.
5. Sanskritcha daryo degan ma'noni anglatadigan so'z
7. Avstraliyadagi o'tib bo'lmas changalzorlar
9. Avstraliya va okeaniya hududida yashovchi inkubator tovuq nomi.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

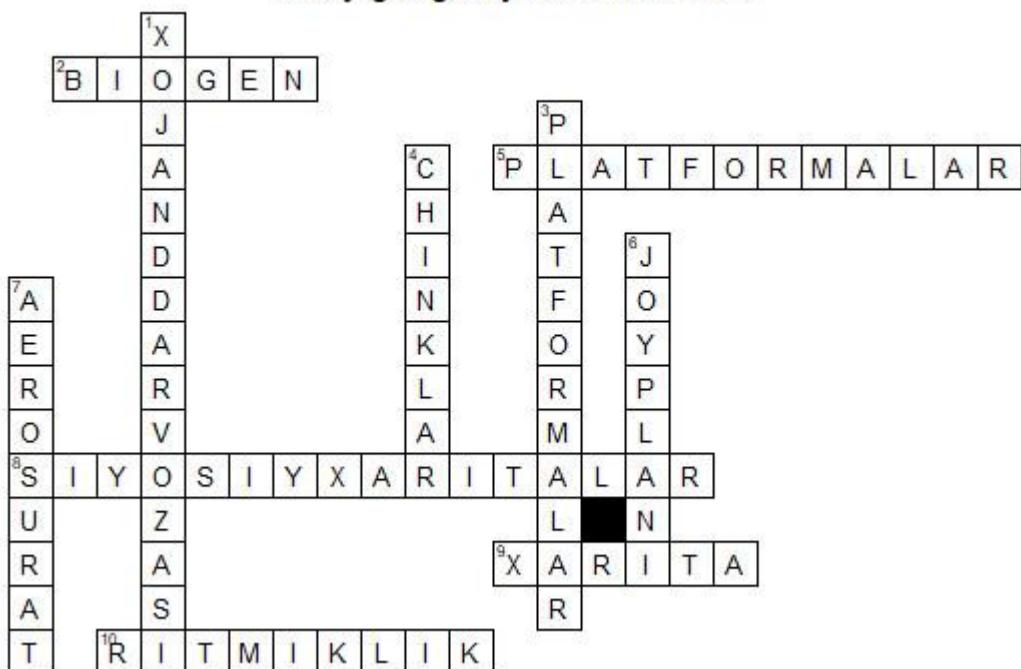
Across

2. Yer taraqqiyotida 570 mln yil awal boshlangan bosqichi
5. Yerning qattiq tosh qobig'i
8. Jahondagi yoki uning qaysidir qismidagi davlatlarning ma'lum bir tarixiy davrdagi holati aks etgan xaritalar
9. Yerning va boshqa sayyoralar yuzasining kichraytililib va umumlashtirilib, shartli belgilar bilan tekis yuzaga tushirilgan tasviri
10. Tabiatda vaqt o'tishi bilan bir xil voqe'a va hodisalarning takrorlanib turishi

Down

1. Farg'ona vodiysining eng tor joyi
3. Yer po'stining o'ta mustahkam qismlari
4. Orol dengizi va unga yaqin bo'lgan hududlar yuzasidan tik ko'tarilib turadigan yonbag'irlar bilan o'rab olingan hududlar
6. Joyning yirik mashtabda (1:5000 va undan yirikroq) tuzilgan chizmasi
7. Yer yuzasi bir qismining samolyot va boshqa uchuvchi asboblar yordamida olingan tasviri.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

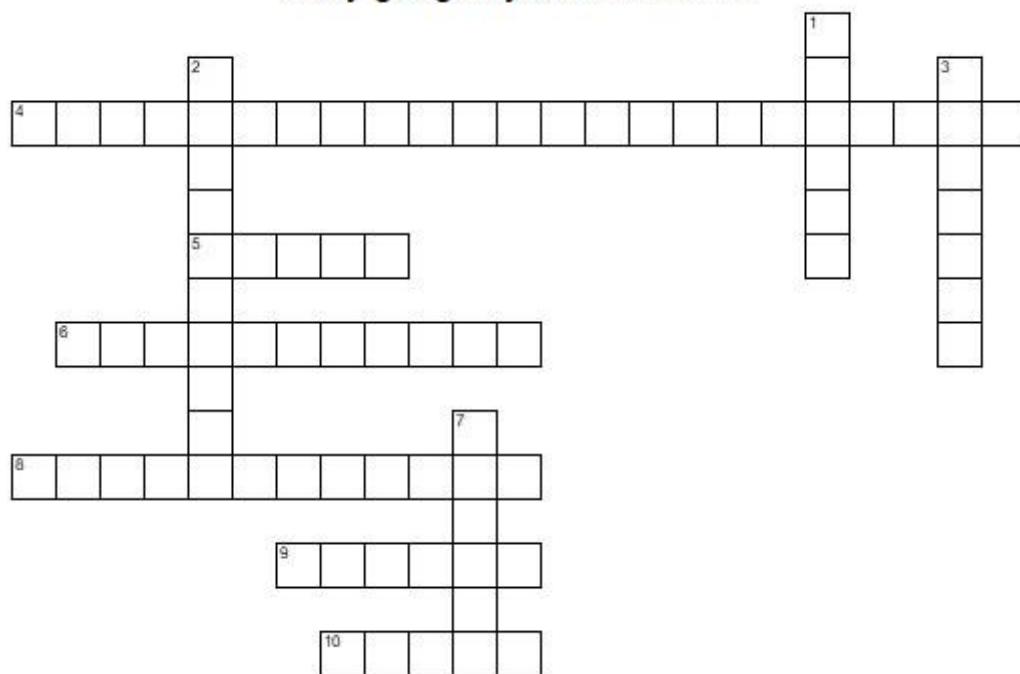
Across

2. Yer taraqqiyotida 570 mln yil awal boshlangan bosqichi
5. Yerning qattiq tosh qobig'i
8. Jahondagi yoki uning qaysidir qismidagi davlatlarning ma'lum bir tarixiy davrdagi holati aks etgan xaritalar
9. Yerning va boshqa sayyoralar yuzasining kichraytililib va umumlashtirilib, shartli belgilarni bilan tekis yuzaga tushirilgan tasviri
10. Tabiatda vaqt o'tishi bilan bir xil voqealarni hodisalarining takrorlanib turishi

Down

1. Farg'ona vodiysining eng tor joyi
3. Yer po'stining o'ta mustahkam qismlari
4. Orol dengizi va unga yaqin bo'lgan hududlar yuzasidan tik ko'tarilib turadigan yonbag'irlar bilan o'rab olingan hududlar
6. Joyning yirik mashtabda (1:5000 va undan yirikroq) tuzilgan chizmasi
7. Yer yuzasi bir qismining samolyot va boshqa uchuvchi asboblar yordamida olingan tasviri.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

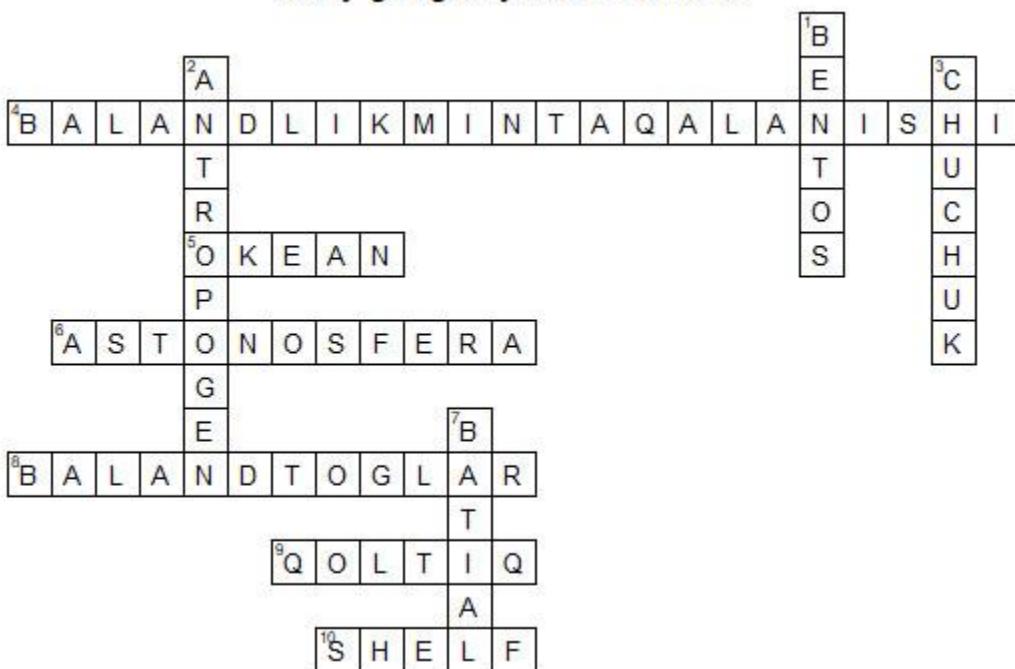
Across

4. Tog'larda balandlik tomon tabiat komplekslarining almashinib kelishi
5. Yerni aylanib oquvchi buyuk daryo
6. Yer po'sti bilan mantiya oralig'idagi yumshoq qatlami
8. 3000 m dan balandda joylashgan tog'lar
9. Okeanning (dengiz yoki ko'lning) quruqlik ichkarisiga kirib turgan qismi
10. 200 m gacha bo'lgan materik sayozligi

Down

1. Okean tubida yotqiziqlar orasida yashovchi organism.
2. Inson paydo bo'lgandan (2 mln yil awal) hozirgi kunga qadar o'tgan davr
3. Suv tarkibidagi tuz miqdori 1 litr suvda 1 grammidan kam bo'lsa qanday suv deyiladi
7. 3000 m gacha bo'lgan okean va dengiz botiqlari

Tabiiy geografiyadan atamalar.

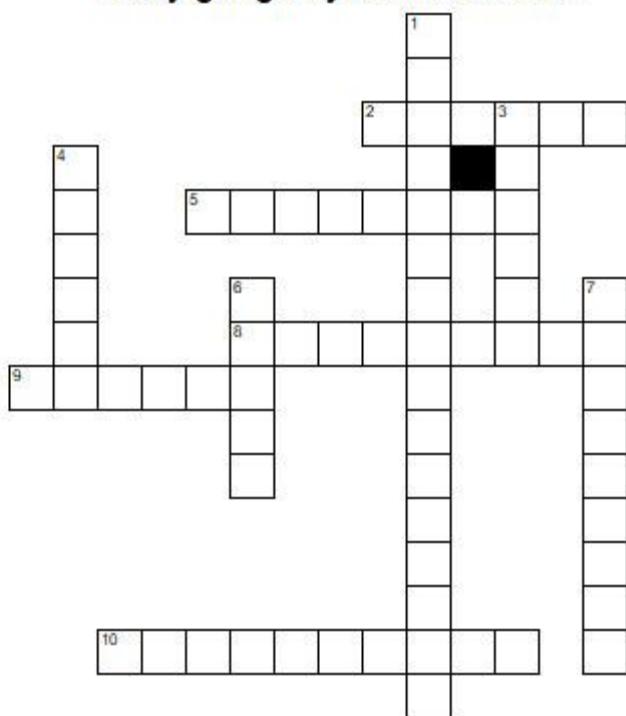
Across

4. Tog'larda balandlik tomon tabiat komplekslarining almashinib kelishi
5. Yerni aylanib oquvchi buyuk daryo
6. Yer po'sti bilan mantiya oralig'idagi yumshoq qatlam
8. 3000 m dan balandda joylashgan tog'lar
9. Okeanning (dengiz yoki ko'ning) quruqlik ichkarisiga kirib turgan qismi
10. 200 m gacha bo'lgan materik sayozligi

Down

1. Okean tubida yotqiziqlar orasida yashovchi organism.
2. Inson paydo bo'lgandan (2 mln yil awal) hozirgi kunga qadar o'tgan davr
3. Suv tarkibidagi tuz miqdori 1 litr suvda 1 grammdan kam bo'lsa qanday suv deyiladi
7. 3000 m gacha bo'lgan okean va dengiz botiqlari

Tabiiy geografiyadan atamalar.

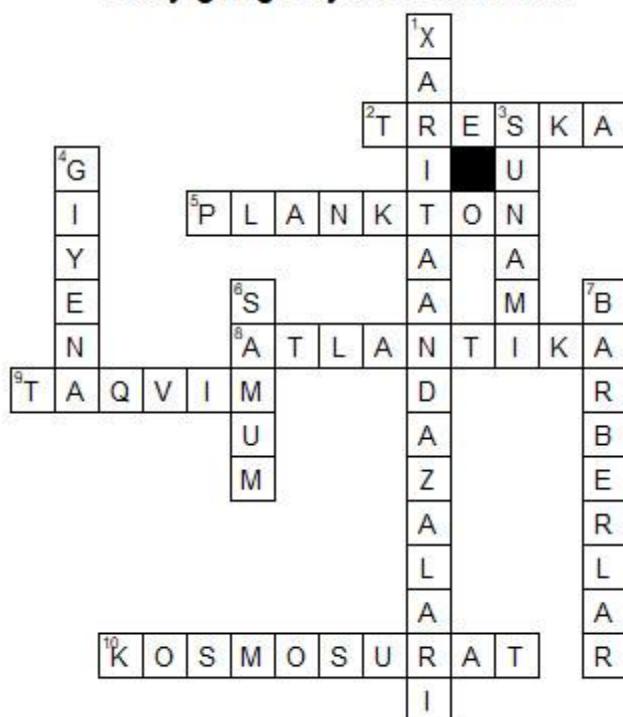
Across

- Og'irligi 30 kg keladigan molyuska.
  - Suv oqimlariga qarshilik ko'sata olmay, muallaq holatda suzib yuruvchi organizmlar.
  - Yunonchada yelkasida osmon gumbazini ko'tarib turuvchi pahlavon
  - Uzoq vaqt hisoblab boriladigan sana tizimi
  - Yerning va boshqa sayyoralarining kosmik kemalar yordamida olinqan tasviri.

Down

1. Sayyoramizning qavariq yuzasini tekis yuzada tasvirlashning matematik usullari
  3. Yaponcha —ajal va vayronalik keltiruvchi to'lqinlar
  4. Chipor sirtlon.
  6. Arabcha — issiq shamol
  7. Shimoliy afrika hududida yashovchi (yevropoid irqiqa mansub)axoli.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

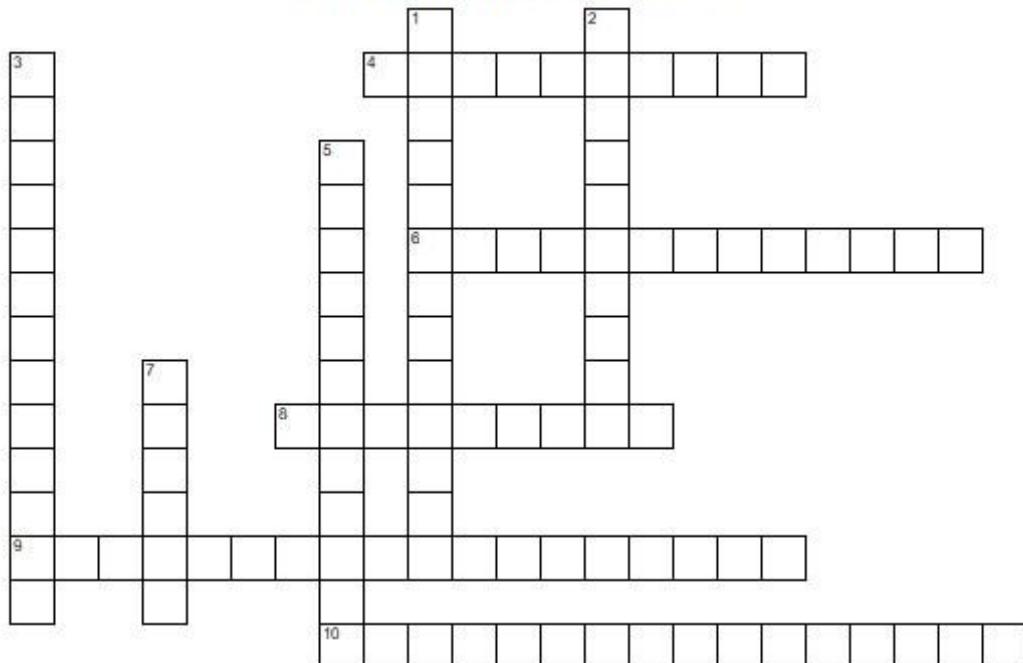
Across

2. Og'irligi 30 kg keladigan molyuska.
5. Suv oqimlariga qarshilik ko'rsata olmay, muallaq holatda suzib yuruvchi organizmlar.
8. Yunonchada yelkasida osmon gumbazini ko'tarib turuvchi pahlavon
9. Uzoq vaqt hisoblab boriladigan sana tizimi
10. Yerning va boshqa sayyoralarining kosmik kemalar yordamida olingen tasviri.

Down

1. Sayyoramizning qavariq yuzasini tekis yuzada tasvirlashning matematik usullari
3. Yaponcha —ajal va vayronalik keltiruvchi to'lqinlar
4. Chipor sirtlon.
6. Arabcha — issiq shamol
7. Shimoliy afrika hududida yashovchi (yevropoid irqiga mansub) axoli.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

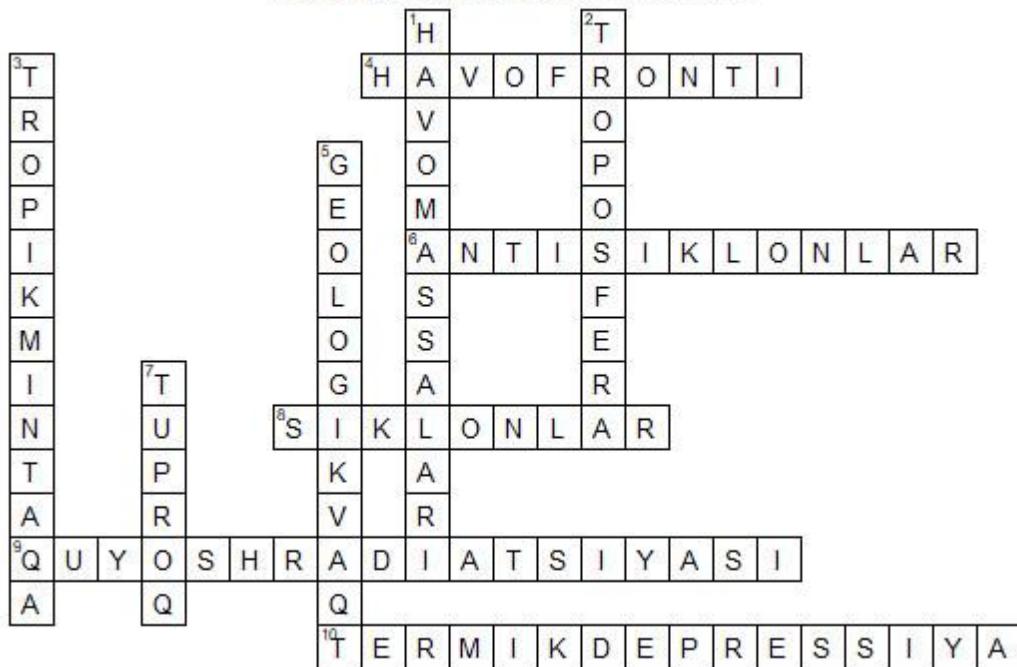
Across

4. Turli xususiyatlarga ega bo'lgan havo massalari bir-biri bilan tutashgan joylarda oraliq zona
6. Front zonasida atmosfera bosimi markazdan atrofga tomon kamayib boradigan, shamollar soat strelkasi harakati yo'nalishida esadigan havo girdoblari
8. Markazda havo bosimi past bo'lib atrofga tomon ortib boruvchi hamda havo atrofdan markazga tomon soat strelkasiga harakatiga teskari yo'nalishda harakatlanuvchi havo girdoblari
9. Quyoshning yer yuziga tushadigan nur energiyasi
10. O'rta Osiyo hududidagi tekisliklarda yoz oylarida havo bosimining pastlab ketishiga nima deyiladi ?

Down

1. Atmosferaning quiyi qatlami— troposferaning katta hududlar ustidagi bir-biridan farq qiluvchi katta ko'lamdag'i to'plamlar
2. Atmosferaning eng pastki qatlami. Qalinligi 8-9 km dan 17 km gacha. Ob-havodagi barcha harakat va o'zgarishlar shu qatlamda bo'ladi.
3. Yerning shimoliy va janubiy yarimsharlarida 20° - 30° keng-liklar orasidagi geografik mintaqा
5. Yer po'stining hosil bo'lishi va o'zgarib, hozirgi holatga kelguncha ketgan vaqt
7. Yer yuzasida joylashgan, unumdarlik xususiyatiga ega bo'lgan g'ovak tog' jinslari.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

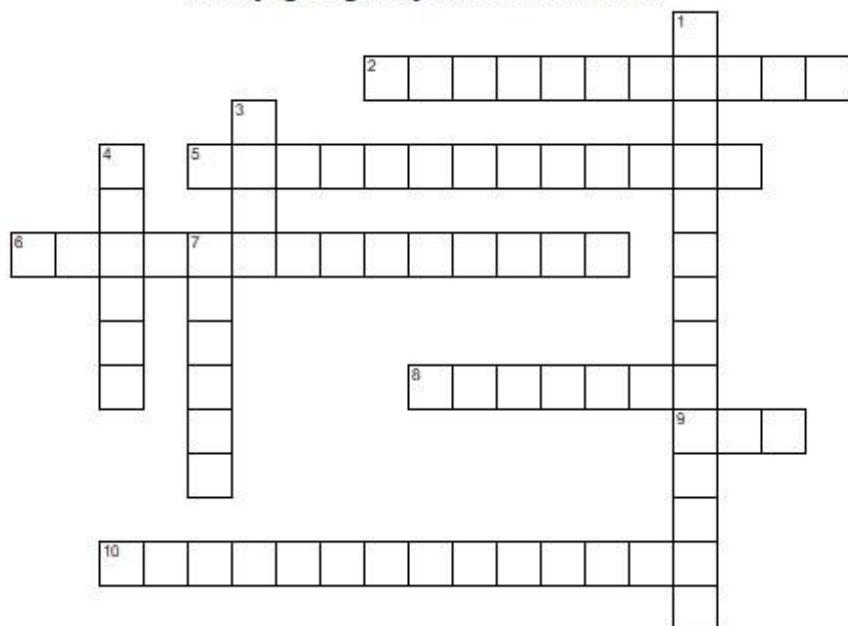
Across

4. Turli xususiyatlarga ega bo'lgan havo massalari bir-biri bilan tutashgan joylarda oraliq zona
  6. Front zonasida atmosfera bosimi markazdan atrofga tomon kamayib boradigan, shamollar soat strelkasi harakati yo'nalishida esadigan havo girdoblari
  8. Markazda havo bosimi past bo'lib atrofga tomon ortib boruvchi hamda havo atrofdan markazga tomon soat strelkasiga harakatiga teskari yo'nalishda harakatlanuvchi havo girdoblari
  9. Quyoshning yer yuziga tushadigan nur energiyasi
  10. O'rta Osiyo hududidagi tekisliklarda yoz oylarida havo bosimining pastlab ketishiga nima deviladi ?

Down

1. Atmosferaning quiy qatlami— troposferaning katta hududlar ustidagi bir-biridan farq qiluvchi katta ko'lamdagi to'plamlar
  2. Atmosferaning eng pastki qatlami. Qalinligi 8-9 km dan 17 km gacha. Ob-havodagi barcha harakat va o'zgarishlar shu qatlamda bo'ladi.
  3. Yerning shimoliy va janubiy yarimsharlarida 20° - 30° keng-liklar orasidagi geografik mintaqalari.
  5. Yer po'stining hosil bo'lishi va o'zgarib, hozirgi holatga kelguncha ketgan vaqt
  7. Yer yuzasida joylashgan, unumtdorlik xususiyatiga ega bo'lgan q'ovak tog' ijni slari.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

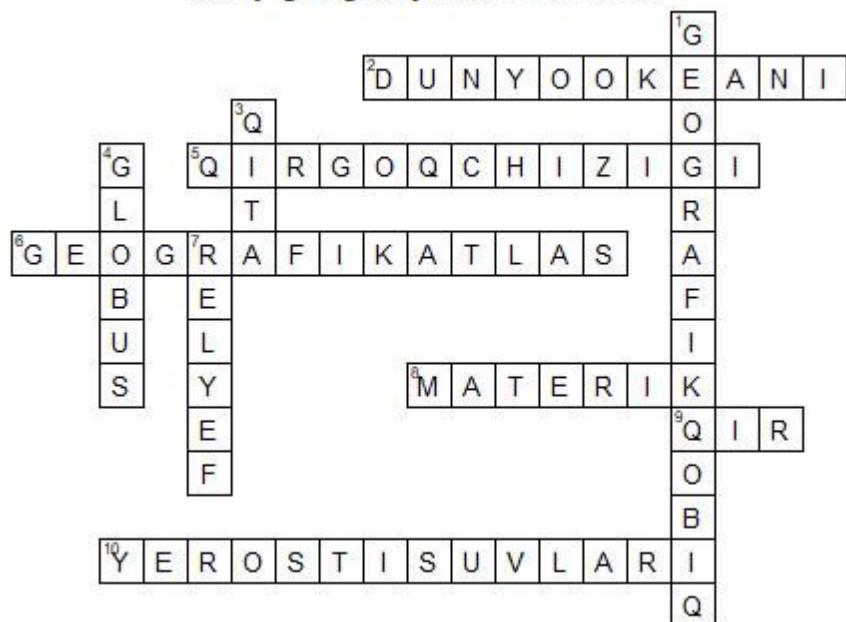
Across

2. Yer sharning uzuksiz suvli qobig'i.
5. Okean yoki dengiz yuzasi bilan quruqlik yuzasi tutashgan chegara
6. Yagona dastur asosida bir butun (yaxlit, bo'linmas) asar sifatida bajarilgan geografik xaritalarning tizimli
8. Tektonik tuzilishiga ko'ra bir butun bo'lgan yirik quruqlik
9. 200 m dan 500 m balandlikkacha bo'lgan yerlar
10. Yog'inlarning Yer po'stiga shamilishidan hosil bo'lgan suvlar bu...

Down

1. Eng yirik tabiat kompleksi bo'lib, tabiiy geografiyaning o'rganish obyekti nima ?
3. Kishilik jamiyatining taraqqiyoti davomida tarkib topgan tarixiy-madaniy tushuncha
4. Yer sharning kichraytililgan modeli
7. Yer yuzasining kattaligi, kelib chiqishi, yoshi va rivojlanish tarixi turlicha bo'lgan shakllari nima ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

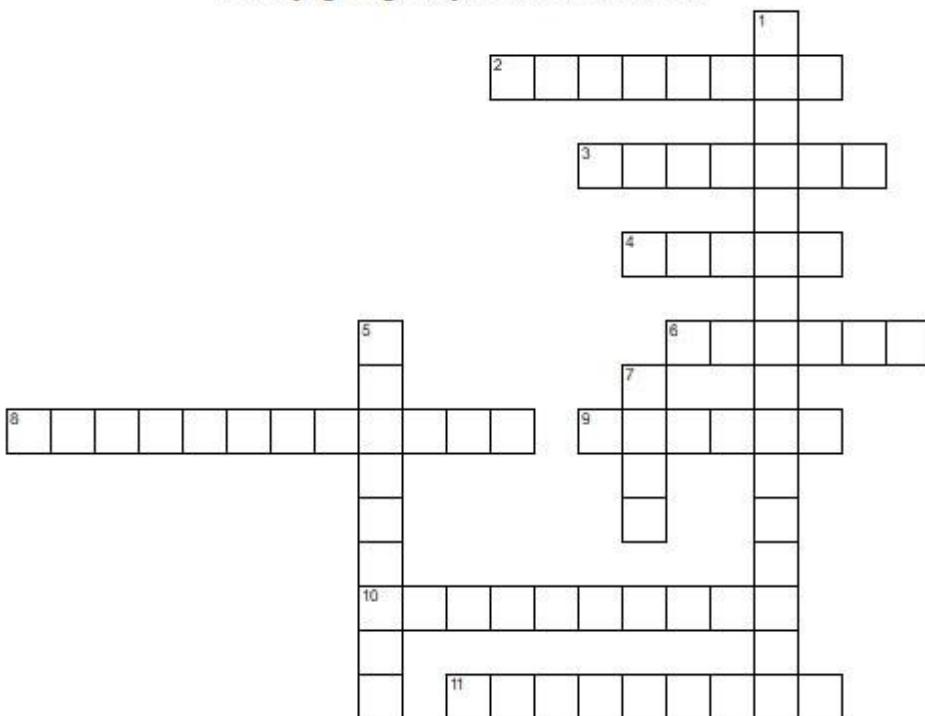
Across

2. Yer sharining uzliksiz suvli qobig'i.
5. Okean yoki dengiz yuzasi bilan quruqlik yuzasi tutashgan chegara
6. Yagona dastur asosida bir butun (yaxlit, bo'linmas) asar sifatida bajarilgan geografik xaritalarning tizimli
8. Tektonik tuzilishiga ko'ra bir butun bo'lgan yirik quruqlik
9. 200 m dan 500 m balandlikkacha bo'lgan yerlar
10. Yog'inlarning Yer po'stiga shamilishidan hosil bo'lgan suvlar bu...

Down

1. Eng yirik tabiat kompleksi bo'lib, tabiiy geografiyaning o'rGANISH obyekti nima ?
3. Kishilik jamiyatining taraqqiyoti davomida tarkib topgan tarixiy-madaniy tushuncha
4. Yer sharining kichraytirilgan modeli
7. Yer yuzasining kattaligi, kelib chiqishi, yoshi va rivojlanish tarixi turlicha bo'lgan shakllari nima ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

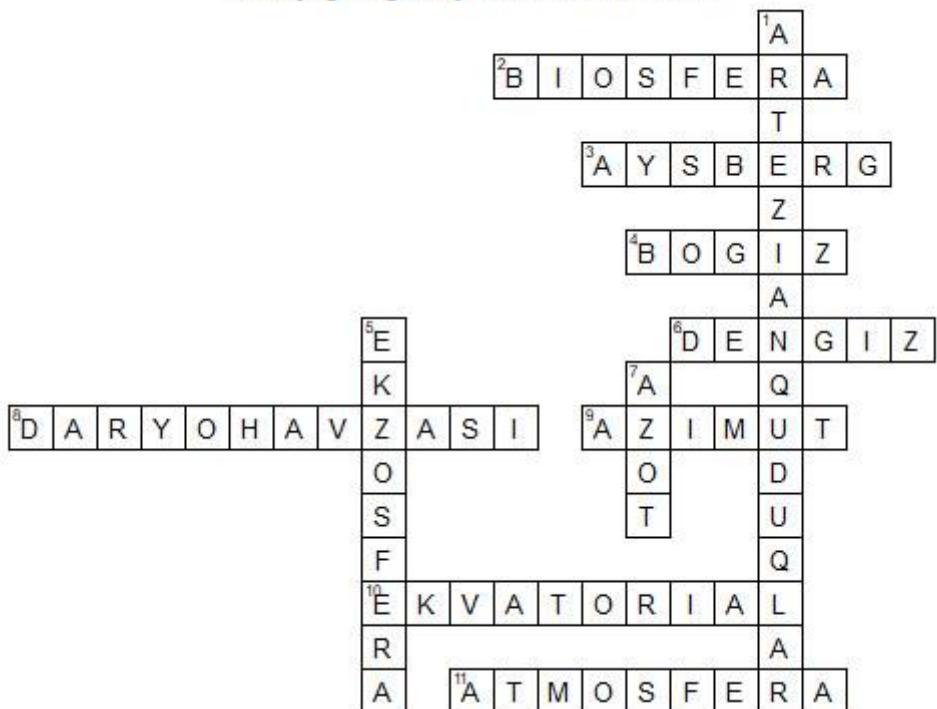
Across

2. Yerning hayot qobig'i.
3. Quruqlikdagi muzlardan sinib tushib, dengiz va okeanlarda suzib yuruvchi muz tog'lar.
4. Okean, dengiz va ko'llarning ikkita kata qismini tutashtirib turadigan, suvli tor, kambar yo'lak
6. Okeanlarning kichik qismlari b o'lib, ulardan yarimorollar, orollar va suv osti qirlari bilan ajralib turadi.
8. Daryoga suv keladigan, suv yig'iladigan maydon.
9. Joydagи ikki yo'nalish orasida xosil bo'lgan burchak
10. Yil bo'yи bir xil issiq va yog'in ko'p bo'ladi. Tabiiy holda doimiy yashil o'rmonlar bilan qoplangan. bu qaysi iqlim mintadqasi
11. Yerni o'rab turuvchi havo qobig'i.

Down

1. Tog' jinslaridagi qatlamlar tovoq shaklida joylashgan bo'lib, yer osti suvlarida bosim paydo bo'ladi, natijada suv o'zi otilib chiqadi bu...
5. Atmosferani tashqi qatlami qaysi ?
7. Atmosfera havosi tarkibida eng ko'p tarqalgan gaz.(78%)

Tabiiy geografiyadan atamalar.

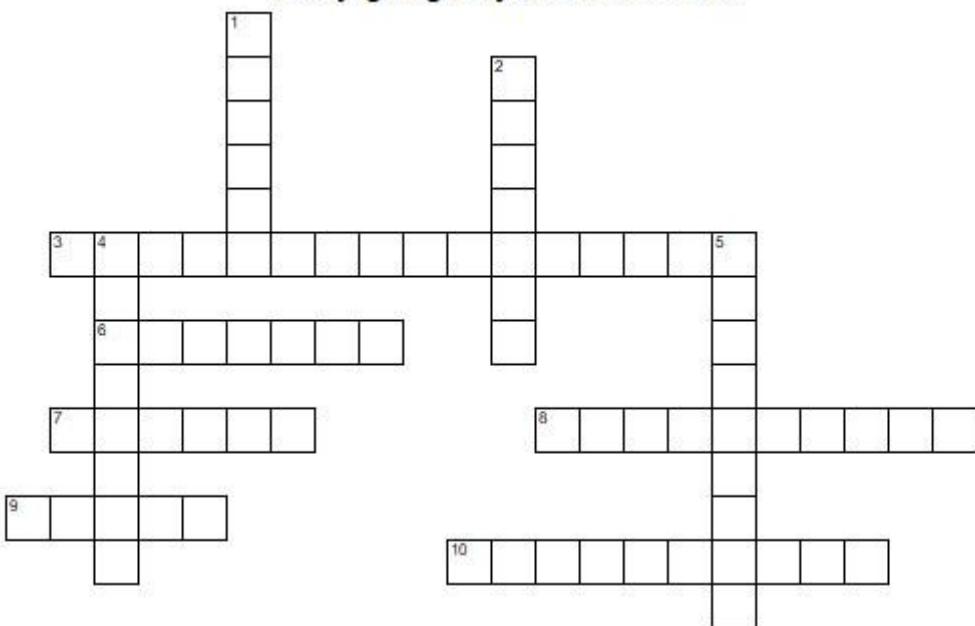
Across

2. Yerning hayot qobig'i.
3. Quruqlikdagi muzlardan sinib tushib, dengiz va okeanlarda suzib yuruvchi muz tog'lar.
4. Okean, dengiz va ko'llarning ikkita kata qismini tutashtirib turadigan, suvli tor, kambar yo'lak
6. Okeanlarning kichik qismlari b o'lib, ulardan yarimorollar, orollar va suv osti qirlari bilan ajralib turadi.
8. Daryoga suv keladigan, suv yig'iladigan maydon.
9. Joydagagi ikki yo'nalish orasida xosil bo'lgan burchak
10. Yil bo'yи bir xil issiq va yog'in ko'p bo'ladi. Tabiiy holda doimiy yashil o'rmonlar bilan qoplangan. bu qaysi iqlim mintadqasi
11. Yerni o'rab turuvchi havo qobig'i.

Down

1. Tog' jinslaridagi qatlamlar tovoq shaklida joylashgan bo'lib, yer osti suvlarda bosim paydo bo'ladi, natijada suv o'zi otilib chiqadi bu...
5. Atmosferani tashqi qatlami qaysi ?
7. Atmosfera havosi tarkibida eng ko'p tarqalgan gaz(78%)

Tabiiy geografiyadan atamalar.

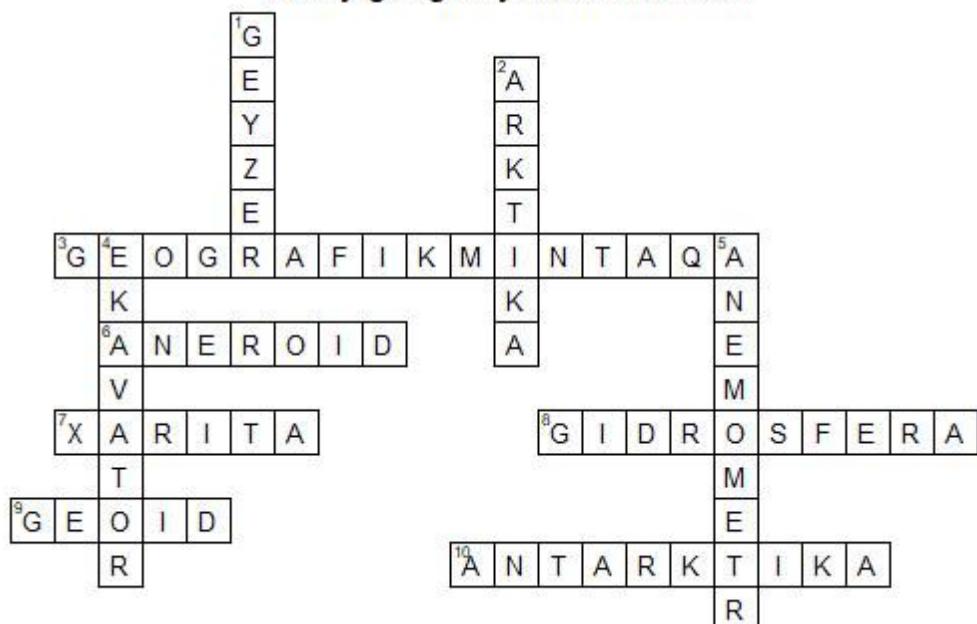
Across

3. Yer yuzasi zonal bo'linishining eng katta bosqichi.
6. Havo bosimini o'Ichovchi asbob (Barometrning birturi)
7. Yer yuzining qabariq qismi tekis yuzada shartli belgilari asosida umumlashtirilgan xolati
8. Yerning suv qobig'i.
9. Yerning haqiqiy shakli. U shar shaklidan farq qiladi.
10. Janubiy qutb atrofidagi sovuq o'lka nima deb ataladi ?

Down

1. Yer osti bo'shliq va yoriq-laridan vaqtiga vaqt bilan issiq suv hamda bug' otilib turadigan buloqlar.
2. Shimoliy qutb atrofidagi sovuq o'lka nima deb ataladi ?
4. Yer qutblaridan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq
5. Shamolning tezligini o'Ichovchi asbob.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

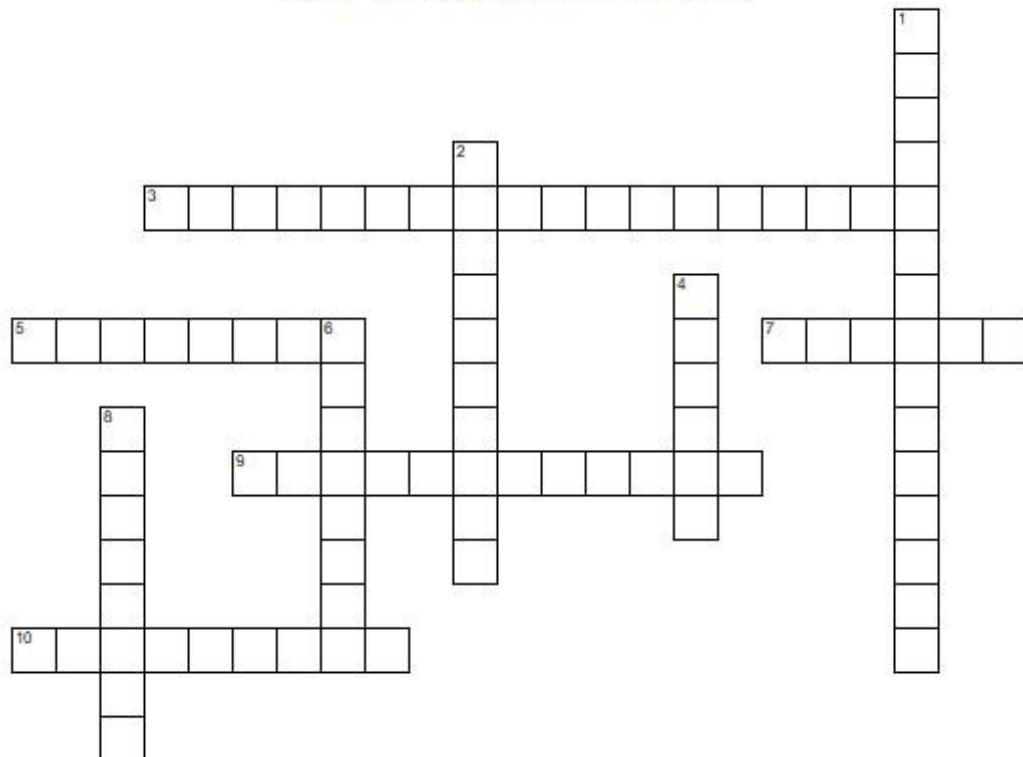
Across

3. Yer yuzasi zonal bo'linishining eng katta bosqichi.
  6. Havo bosimini o'Ichovchi asbob (Barometrning bir turi)
  7. Yer yuzining qabariq qismi tekis yuzada shartli belgilarni umumlashtirilgan xolati
  8. Yerning suv qobig'i.
  9. Yerning haqiqiy shakli. U shar shaklidan farq qiladi.
  10. Janubiy qutb atrofidagi sovuq o'lka nima deb ataladi ?

Down

1. Yer osti bo'shliq va yoriq-laridan vaqtı-vaqtı bilan issiq suv hamda bug' otilib turadigan buloqlar.
  2. Shimoliy qutb atrofidagi sovuq o'lka nima deb ataladi ?
  4. Yer qutblaridan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq
  5. Shamolning tezligini o'lichovchi asbob.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

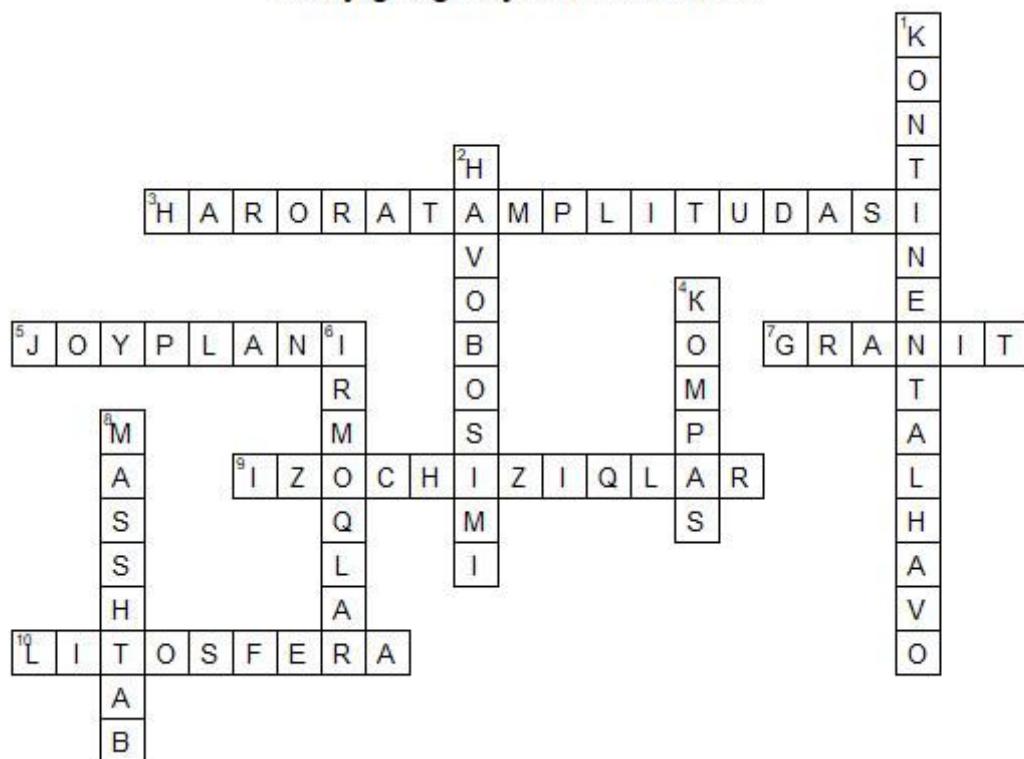
Across

3. Havo, suv va boshqalarning yuqori harorati bilan past haroroti orasidagi farq.
5. Yer yuzasi kichik qismining yirik mashtabda chizilgan chizmasi.
7. Yer po'stida eng ko'p tarqalgan otqindi tog' jinsi.
9. Biror bir geografik voqe'a va xodisalarni ko'rsatuvchi strelka chiziq.
10. Yerning ustki, qattiq tosh qobig'i.

Down

1. Quruqlik ustida tarkib topgan, namligi kam, fasliy haroratlar farqi katta bo'lgan havo.
2. Atmosfera havosining Yer yuziga beradigan bosimi.
4. Dunyo tomonlari aniqlanadigan asbob.
6. Daryoga yon tomonlardan kelib quyladigan kichikroq daryolar
8. Joy plani, xarita, chizmalardagi nuqtalar orasidagi uzunlikning joydagi masofalar uzunligiga nisbati.

Tabiiy qeografiyadan atamalar.

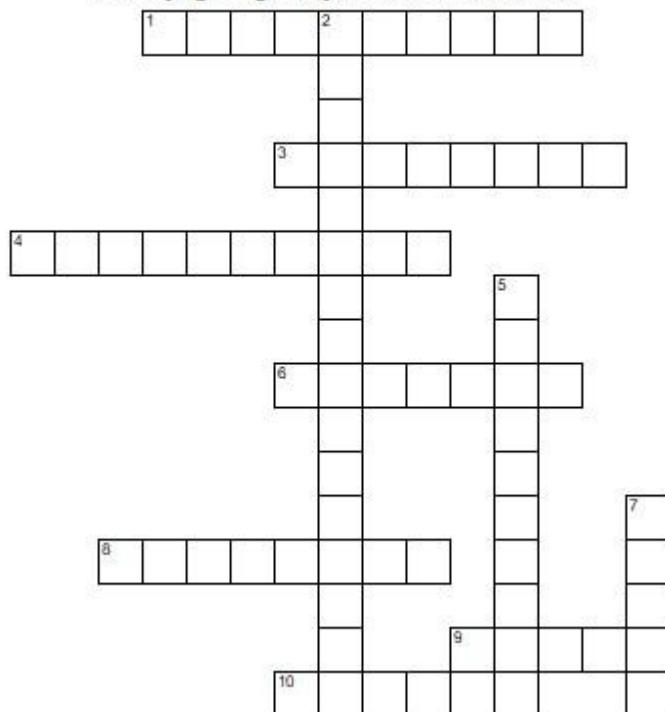
Across

3. Havo, suv va boshqalarning yuqori harorati bilan past harorati orasidagi farq.
  5. Yer yuzasi kichik qismining yirik mashtabda chizilgan chizmasi.
  7. Yer po'stida eng ko'p tarqalgan otqindi tog' jinsi.
  9. Biror bir geografik voqe'a va xodisalarни ko'rslatuvchi strelka chiziq.
  10. Yerning ustki, qattiq tosh qobig'i.

Down

1. Quruqlik ustida tarkib topgan, namligi kam, fasliy haroratlari farqi katta bo'lgan havo.
  2. Atmosfera havosining Yer yuziga beradigan bosimi.
  4. Dunyo tomonlari aniqlanadigan asbob.
  6. Daryoga yon tomonlardan kelib quyiladigan kichikroq daryolar
  8. Joy plani, xarita, chizmalardagi nuqtalar orasidagi uzunlikning joydagi masofalar uzunligiga nisbati.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

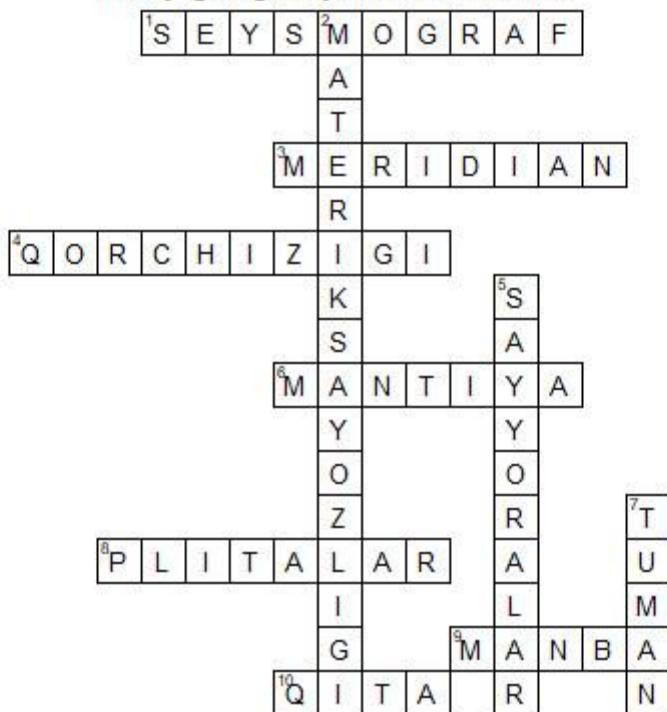
Across

1. Zilzila vaqtida Yer po'stida ro'y beradigan tebranishlarni qayd qiladigan asbob.
3. Geografik qutblarni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar.
4. Tog'larda yozda erimay qolgan qorlarning pastki chegarasi.
6. Yerning Yer po'sti bilan yadrosi orasidagi qobiq.
8. Yerning qattiq qobig'i yaxlit bo'lmay, alohida-alohida yirik bo'laklari nima
9. Daryo boshi — daryo boshlanadigan, suv oladigan joy
10. Yirik quruqlik va uning atrofidagi orollar.

Down

2. Materiklarning suv ostidagi davomi. Chuqurligi 200 m gacha
5. Quyosh atrofida aylanuvchi eng yirik osmon jismllari.
7. Havo sovganida yer yuzasi ustidagi namga to'yingan havodagi suv bug'lарidan hosil bo'ladijan juda mayda suv tomchilar.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

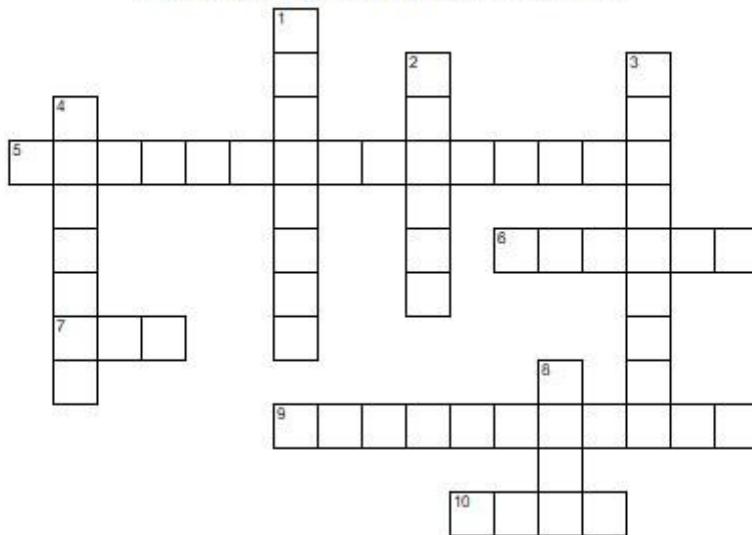
Across

1. Zilzila vaqtida Yer po'stida ro'y beradigan tebranishlarni qayd qiladigan asbob.
3. Geografik qutblarni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar.
4. Tog'larda yozda erimay qolgan qorlarning pastki chegarasi.
6. Yerning Yer po'sti bilan yadroси orasidagi qobiq.
8. Yerning qattiq qobig'i yaxlit bo'lmay, alohida-alohida yirik bo'laklari nima
9. Daryo boshi — daryo boshlanadigan, suv oladigan joy
10. Yirik quruqlik va uning atrofidagi orollar.

Down

2. Materiklarning suv ostidagi davomi. Chuqurligi 200 m gacha
5. Quyosh atrofida aylanuvchi eng yirik osmon jismi.
7. Havo sovganida yer yuzasi ustidagi namga to'yingan havodagi suv bug'laridan hosil bo'ladigan juda mayda suv tomchilari.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

Across

5. Joy planlari va xaritalarda tabiiy obyektlar, shaharlar, binolar, ekinzorlar va boshqalarni aks ettiruvchi belgilari.
6. Havoning gorizontal harakatiga shamol deyiladi.
7. Ochiq, tekis, keng joyda kuzatuvchiga osmon gumbazi bilan yer yuzasi tutashgandek ko'rindigan aylana shakldagi chiziq.
9. Dengiz sathidan 500 m dan baland bo'lgan, yer yuzasi tekis yoki biroz to'lqinsimon bo'lgan tog'lar.
10. Daryo vodiysining eng past, suv oqadigan chuqur qismi.

Down

1. Yer taraqiyotining organing dunyosi bo'limgan davri ?
2. O'ta qizigan gazlardan (plazmadan) tarkib topgan, o'zidan koinotga yorug'lilik va issiqlik tarqatib turuvchi, bizning Quyosha o'xshagan osmon jismlari.
3. Uch tomondan suv bilan o'ralib, faqat bir tomonda katta quruqlik bilan tutashgan yer.
4. Suv tarkibidagi tuz miqdori 1 litr suvda 1 grammdan ko'p bo'lsa qanday ataladi ?
8. Cho'l, chala cho'l, dashtlarda aholi suv chiqarib, obod qilgan ekinzorlar, bog'lar bilan qoplangan yerlar.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

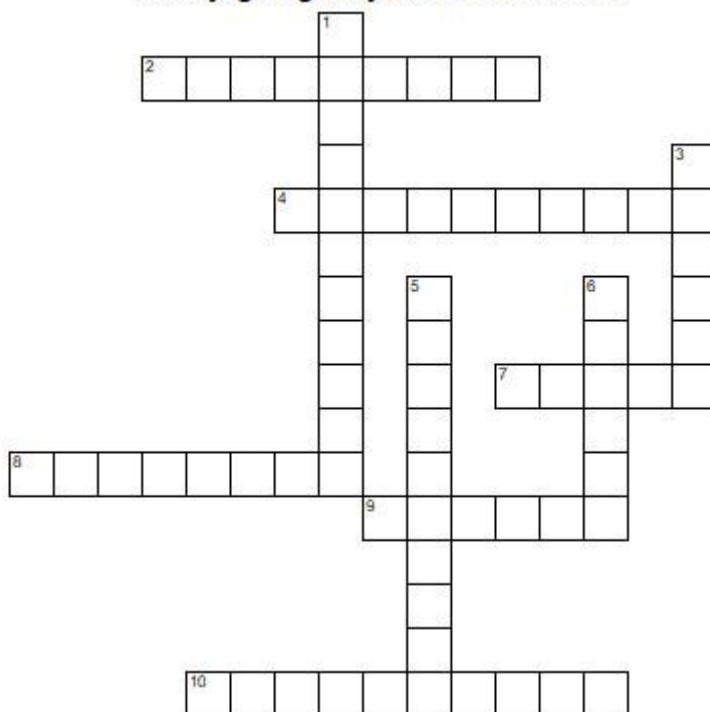
Across

5. Joy planlari va xaritalarda tabiiy obyektlar, shaharlar, binolar, ekinzorlar va boshqalarni aks ettiruvchi belgilari.
6. Havoning gorizontal harakatiga shamol deyiladi.
7. Ochiq, tekis, keng joyda kuzatuvchiga osmon gumbazi bilan yer yuzasi tutashgandek ko'rinadigan aylana shakldagi chiziq.
9. Dengiz sathidan 500 m dan baland bo'lgan, yer yuzasi tekis yoki biroz to'lqinsimon bo'lgan tog'lar.
10. Daryo vodisiining eng past, suv oqadigan chuqur qismi.

Down

1. Yer taraqiyotining organing dunyosi bo'lмаган davri ?
2. O'ta qizigan gazlardan (plazmadan) tarkib topgan, o'zidan koinotga yorug'lik va issiqlik tarqatib turuvchi, bizning Quyoshga o'xshagan osmon jismlari.
3. Uch tomondan suv bilan o'ralib, faqat bir tomonda katta quruqlik bilan tutashgan yer.
4. Suv tarkibidagi tuz miqdori 1 litr suvda 1 grammidan ko'p bo'lsa qanday ataladi ?
8. Cho'l, chala cho'l, dashtiarda aholi suv chiqarib, obod qilgan ekinzorlar, bog'lar bilan qoplangan yerlar.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

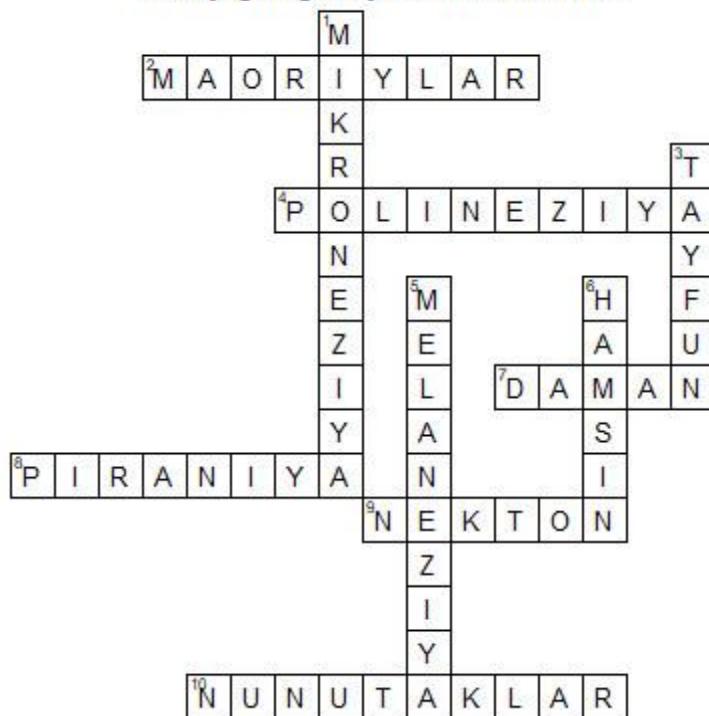
Across

2. Yangi Zellandiyaning tub joy axolisi.
4. Yunonchada ko'p orollar degan manoni anglatadi.
7. Tog'larda yashaydigan, kattaligi quyonday keladigan o'txo'r hayvon.
8. Yirtqich odamxo'r baliq, asosan uyur bo'lib yashaydi.
9. Erkin ko'chib yuruvchi organizmlar
10. Tog'larning muzlardan chiqib turgan cho'qqilarini nunutaklar deb atashadi.

Down

1. Yunonchada kichik, mayda orollar degan manoni anglatadi.
3. (xitoycha- katta shamol) degan manoni bildiradigan so'z ?
5. Yunonchada qora orollar degan manoni anglatadi.
6. Issiq, quruq, kuchli janubiy va janubi-g'arbiy shamol.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

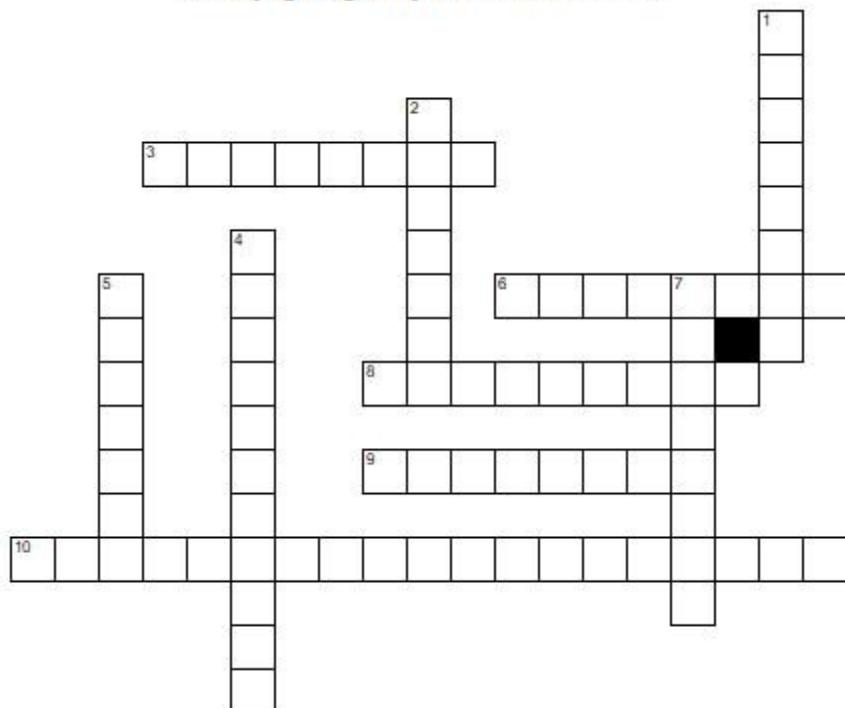
Across

2. Yangi Zellandiyaning tub joy axolisi.
4. Yunonchada ko'p orollar degan manoni anglatadi.
7. Tog'larda yashaydigan, kattaligi quyonday keladigan o'txo'r hayvon.
8. Yirtqich odamxo'r baliq, asosan uyur bo'lib yashaydi.
9. Erkin ko'chib yuruvchi organizmlar
10. Tog'larning muzlardan chiqib turgan cho'qqilarini nunutaklar deb atashadi.

Down

1. Yunonchada kichik, mayda orollar degan manoni anglatadi.
3. (xitoycha- katta shamol) degan manoni bildiradigan so'z ?
5. Yunonchada qora orollar degan manoni anglatadi.
6. Issiq, quruq, kuchli janubiy va janubi-g'arbiy shamol.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

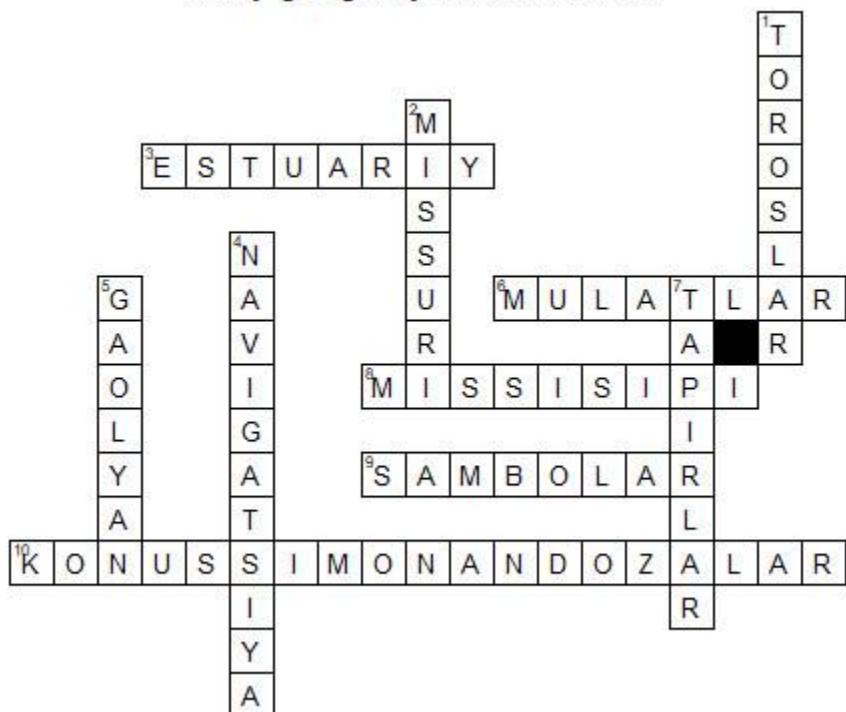
Across

3. Lotinchada daryoning suv bosgan quyi qismiga degan manoni anglatadi.
6. Yevropaliklar bilan negrlar nikohi avlodlari mulatlar deyiladi.
8. Hindular tilida kata daryo degan manoni anglatadi.
9. Indeyeslar bilan negrlar chatishmasi sambo deb ataladi.
10. Materiklar, ayrim davlatlar xaritalarini tuzishda qaysi andozadan foydalaniladi ?

Down

1. Qalashib ketgan muz uymulari.
2. Loyqa daryo degan manoni anglatadi. Missisipi daryosining irmog'l hisoblanadi.
4. Qutubiy o'ikalardagi kema qatnovi mavsumi bo'lib, davomiyligi 1-4 oygacha davom etadi.
5. Tariqning bir turi.
7. Suv cho'chqasi.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

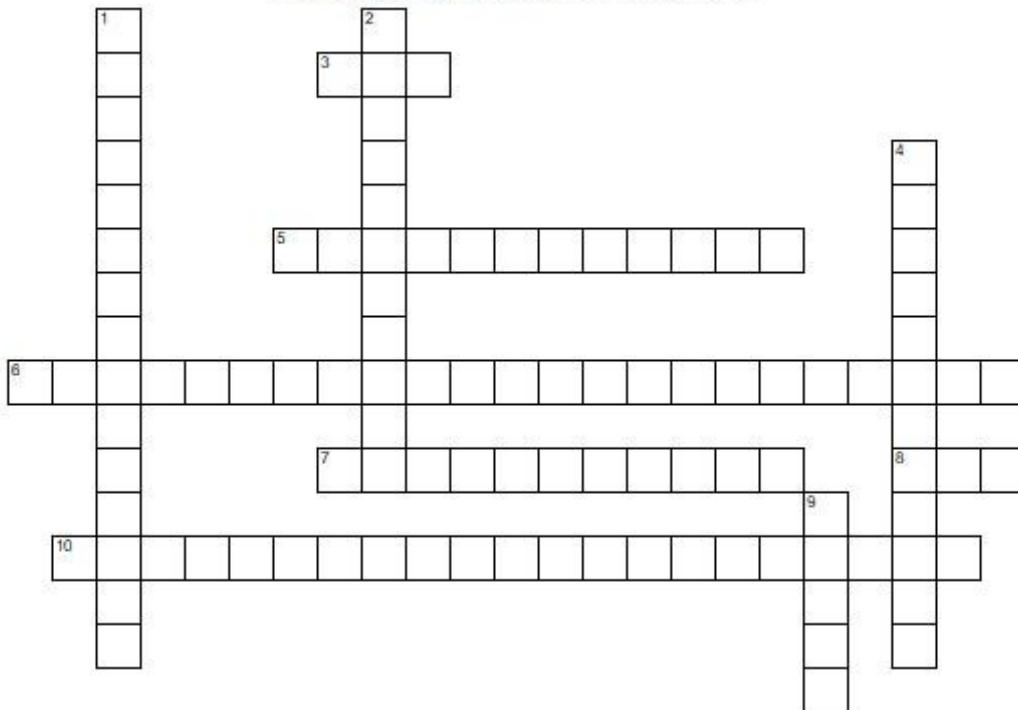
Across

3. Lotinchada daryoning suv bosgan quyi qismiga degan manoni anglatadi.
6. Yevropaliklar bilan negrlar nikohi avlodlari mulatlar deyiladi.
8. Hindular tilida kata daryo degan manoni anglatadi.
9. Indeyeslar bilan negrlar chatishmasi sambo deb ataladi.
10. Materiklar, ayrim davlatlar xaritalarini tuzishda qaysi andozadan foydalaniladi ?

Down

1. Qalashib ketgan muz uymulari.
2. Loyqa daryo degan manoni anglatadi. Missisipi daryosining irmog'l hisoblanadi.
4. Qutubiy o'lkalardagi kema qatnovi mavsumi bo'lib, davomiyligi 1-4 oygacha davom etadi.
5. Tariqning bir turi.
7. Suv cho'chqasi.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

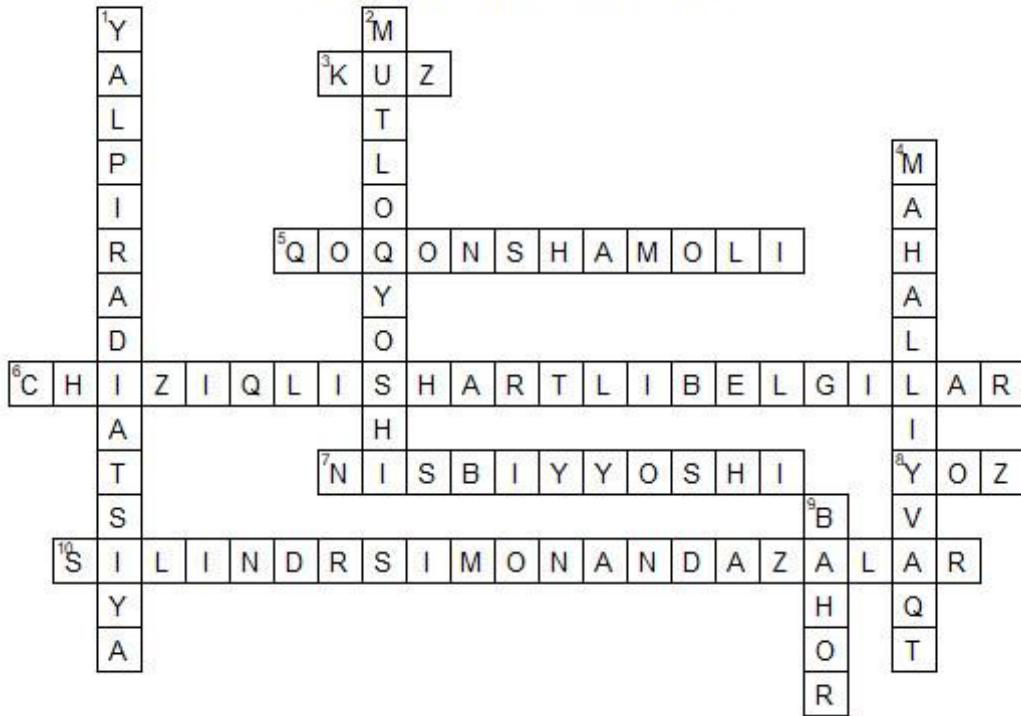
Across

3. O'rtacha sutkalik harorat +20°C dan pasayganda boshlanib, +5°C dan pasayganda tugaydi. Bu qaysi fasil ?
5. Bahor va kuzda Farg'ona vodiysida bosim past bo'lganda g'arbdan vodiy tomonga esib turadigan shamollar
6. Bunday shartli belgililar bilan daryolar, yo'llar, chegaralar tasvirlanadi.
7. Malum bir tog'jinslarini boshqa bir tog'jinslariga nisbatan yoshini aniqlash bu...
8. O'rtacha sutkalik harorat +20°C dan oshganda qaysi fasil boshlanadi ?
10. Bunday andozada tuzilgan xaritalarda meridianlar bilan parallelar bir-biri bilan 90° li burchak ostida kesishadigan to'g'ri chiziqlardan iborat to'r hosil qiladi. Bunday andazalar yordamida, ko'pincha, dunyo xaritalari tuziladi. Bu qaysi andoza ?

Down

1. Yer yuzasiga tushadigan tarqoq radiatsiya bilan to'g'ri radiatsiya birgalikda
2. Ma'lum bir tog' jinsining hosil bo'lganidan hozirgacha o'tgan vaqt
4. Shimoliy qutbdan Janubiy qutbgacha bitta meridianda joylashgan nuqtalarda vaqt bir xil bo'lsa bu...
9. O'rtacha sutkalik harorat +5°C dan oshganda qaysi fasil boshlanadi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

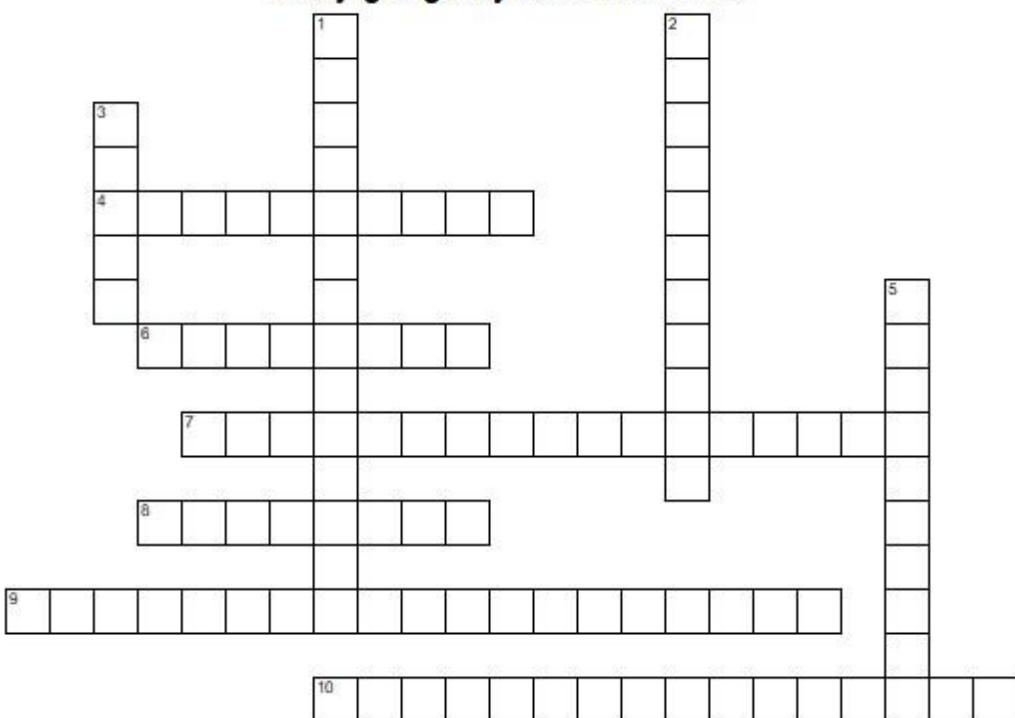
Across

3. O'rtacha sutkalik harorat +20°C dan pasayganda boshlanib, +5°C dan pasayganda tugaydi. Bu qaysi fasil ?
5. Bahor va kuzda Farg'ona vodiysida bosim past bo'lganda g'arbdan vodiy tomonga esib turadigan shamollar
6. Bunday shartli belgilarni bilan daryolar, yo'llar, chegaralar tasvirlanadi.
7. Malum bir tog'jinslarini boshqa bir tog'jinslariga nisbatan yoshini aniqlash bu...
8. O'rtacha sutkalik harorat +20°C dan oshganda qaysi fasil boshlanadi ?
10. Bunday andozada tuzilgan xaritalarda meridianlar bilan parallelar bir-biri bilan 90° li burchak ostida kesishadigan to'g'ri chiziqlardan iborat to'r hosil qiladi. Bunday andazalar yordamida, ko'pincha, dunyo xaritalari tuziladi. Bu qaysi andoza ?

Down

1. Yer yuzasiga tushadigan tarqoq radiatsiya bilan to'g'ri radiatsiya birgalikda
2. Ma'lum bir tog' jinsining hosil bo'lganidan hozirgacha o'tgan vaqt
4. Shimoliy qutbdan Janubiy qutbgacha bitta meridianda joylashgan nuqtalarda vaqt bir xil bo'lsa bu...
9. O'rtacha sutkalik harorat +5°C dan oshganda qaysi fasil boshlanadi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

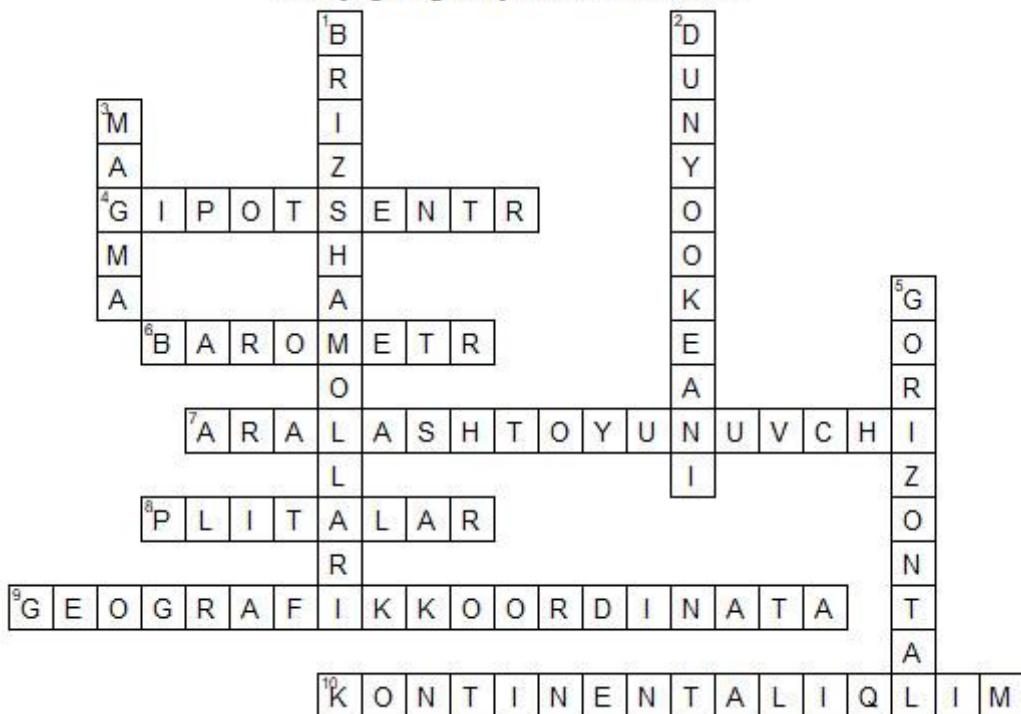
Across

4. Yer qimirlash o'chog'i.
6. Havo bosimini o'lchovchi asbob ?
7. Bir vaqtning o'zida yomg'ir , qor, muzlik va yer osti suvlaridan to'yinuvchi daryolarga
8. Litosferaning Yer po'sti yoriqlari bilan bo'linib hosil bo'lgan yirik qismlari.
9. Joyning geografik kengligi va uzunli nimani hosil qilad ?
10. Quruqlik iqlimi, qishi sovuq, yozi issiq, yog'in kam yog'adigan iqlim.

Down

1. Kunduzi suvdan quruqlikka va kechasi quruqlikdan suv havzasini to'monga esadigan shamollar.
2. Yer yuzidagi barcha okeanlar birgalikda nima deb ataladi ?
3. Yerning yuqori mantiyasida murakkab jarayonlar natijasida hosil bo'lgan yuqori haroratli suyuq modda.
5. Yer yuzasida bir xil balandlikdagi nuqtalarni xaritada tutashtirib turuvchi chiziq.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

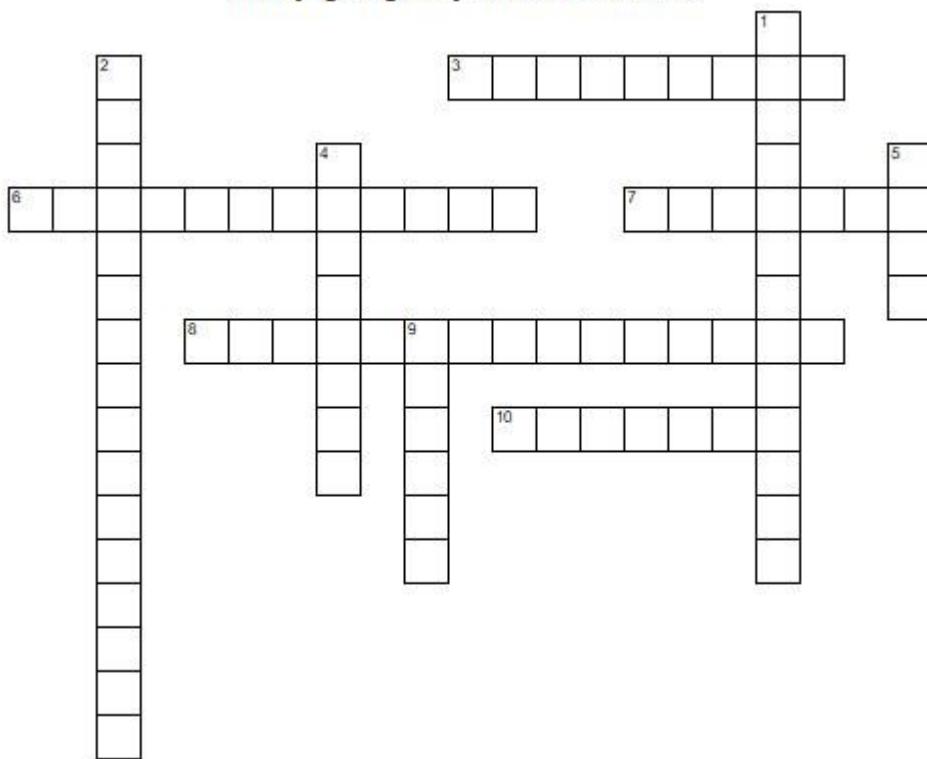
Across

4. Yer qimirlash o'chog'i.
  6. Havo bosimini ol'chovchi asbob ?
  7. Bir vaqtning o'zida yomg'ir , qor, muzlik va yer osti suvlaridan to'yinuvchi daryolarga
  8. Litosferaning Yer po'sti yoriqlari bilan bo'linib hosil bo'lgan yirik qismlari.
  9. Joyning geografik kengligi va uzunli nimani hosil qildi ?
  10. Quruqlik iqlimi, qishi sovuq, yozi issiq, yog'in kam yog'adigan iqlim.

Down

1. Kunduzi suvdan quruqlikka va kechasi quruqlikdan suv havzasi tomonga esadigan shamollar.
  2. Yer yuzidagi barcha okeanlar birgalikda nima deb ataladi ?
  3. Yerining yuqori mantiyasida murakkab jarayonlar natijasida hosil bo'lgan yuqori haroratli suyuq modda.
  4. Yer yuzasida bir xil balandlikdagi nuqtalarni xaritada tutashtirib turuvchi chiziq.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

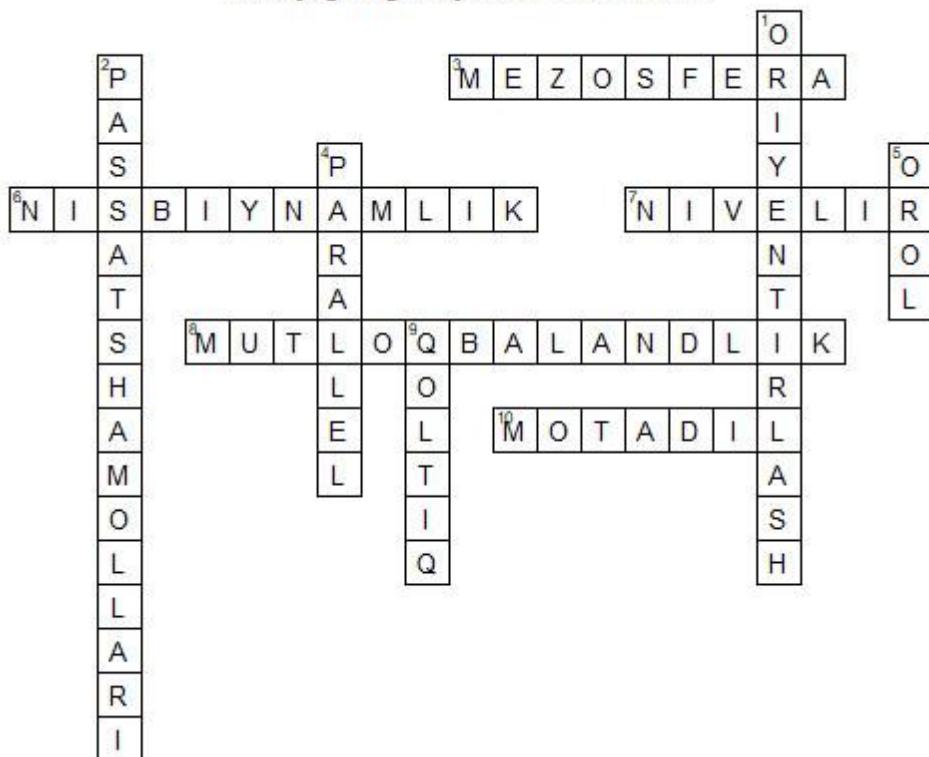
Across

3. Atmosferaning o'rta qatlami. Yer yuzasidan 50-55 km dan 80-85 km gacha balandlikda joylashgan.
6. Muayyan haroratli havoda mavjud bo'lgan suv bug'i miqdorining shunday haroratli havo to'ynishi uchun zarur bo'lgan suv bug'i miqdoriga nisbati.
7. Joyning nisbiy balandligini, ya'ni bir nuqtadan ikkinchi nuqtaning qancha balandligini aniqlash uchun ishlataladigan asbob.
8. Yer yuzasidagi har bir joyning dengiz sathidan balandligi.
10. 40° - 60° shimoliy kengliklar va 42° - 55° janubiy kengliklar orasidani geomorfik mintaqasi

Down

1. Kuzatuvchining o'zi turgan joyiga nisbatan ufq (dunyo) tomonlarini aniqlashi.
2. Subtropik va tropik mintaqalardan ekvatorial mintaqaga tomon esadigan doimiy shamollar.
4. Xaritalar va globusda Yer ekvator chizig'iga parallel qilib o'tkazilgan aylana chiziqlari.
5. Hamma tomondan okean, dengiz, ko'l, daryo suvlari bilan o'ralgan kichik quruqlik
9. Okean, dengiz va ko'llarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan qismi

Tabiiy geografiyadan atamalar.

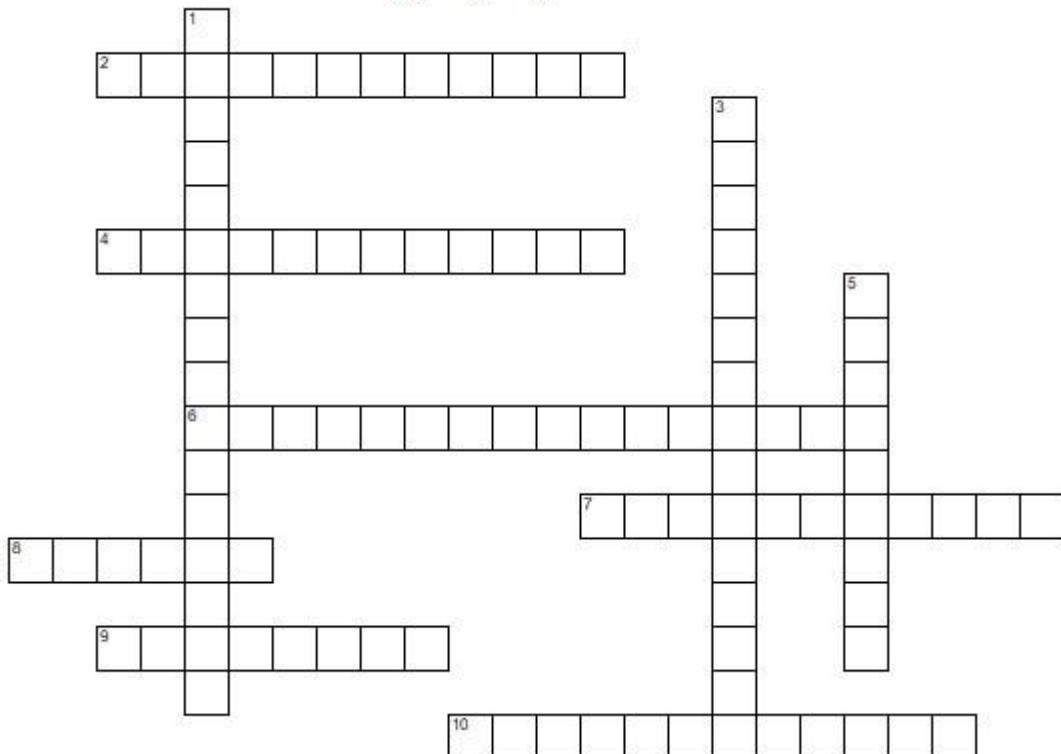
Across

3. Atmosferaning o'rta qatlami. Yer yuzasidan 50-55 km dan 80-85 km gacha balandlikda joylashgan.
  6. Muayyan haroratli havoda mavjud bo'lgan suv bug'i miqdorining shunday haroratli havo to'yinishi uchun zarur bo'lgan suv bug'i miqdoriga nisbati.
  7. Joyning nisbiy balandligini, ya'ni bir nuqtadan ikkinchi nuqtaning qancha balandligini aniqlash uchun ishlatalidagan asbob.
  8. Yer yuzasidagi har bir joyning dengiz sathidan balandligi.
  10. 40° - 60° shimoliy kengliklar va 42° - 55° janubiy kengliklar orasidagi geografik mintaga

Down

1. Kuzatuvchining o'zi turgan joyiga nisbatan ufq (dunyo) tomonlarini aniqlashi.
  2. Subtropik va tropik mintaqalardan ekvatorial mintaqaga tomon esadigan doimiy shamollar.
  4. Xaritalar va globusda Yer ekvator chizig'iغا parallel qilib o'tkazilgan aylana chiziqlar.
  5. Hamma tomondan okean, dengiz, ko'l, daryo suvlari bilan o'ralgan kichik quruqlik
  9. Okean, dengiz va ko'llarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan qismi

Tabiiy geografiyadan atamalar.

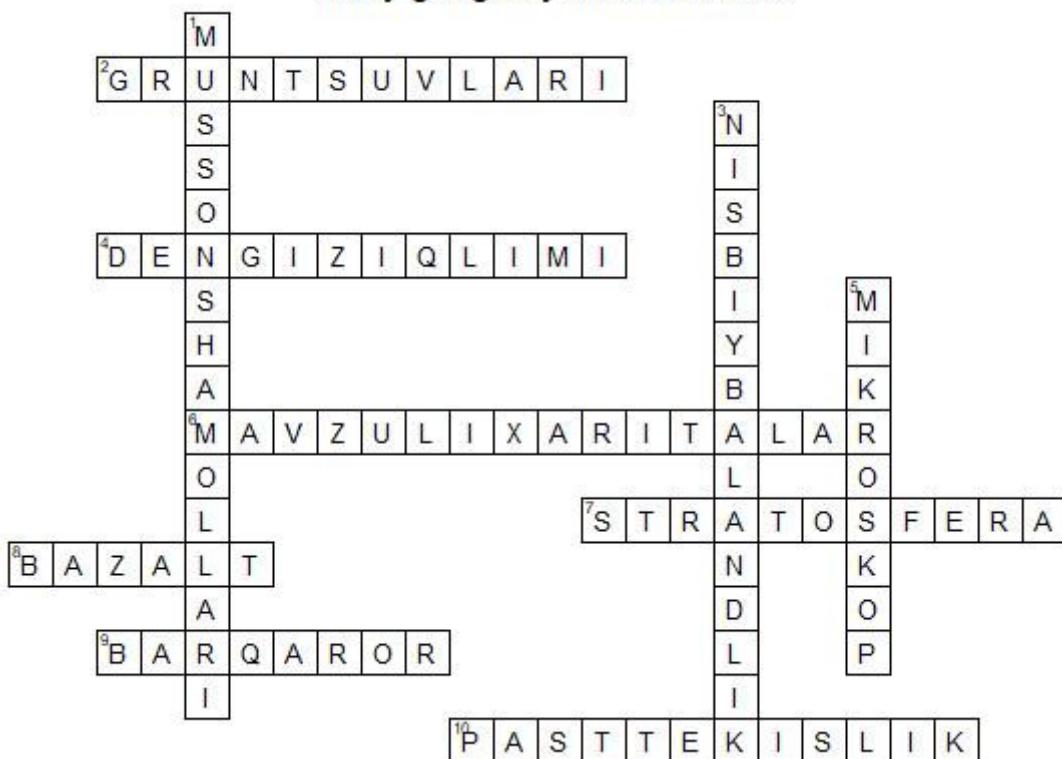
Across

2. Yer yuzasida tarqalgan g'ovak tog' jinslari orasida joylashgan suvlar.
4. Dengiz bo'yidagi qishi iliq, yozi salqin va yog'in-sochin ko'p bo'ladiigan iqlim.
6. Malum bir xil geografik obyekt va hodisalar tasvir-langan xaritalar.
7. Atmosferaning troposferadan yuqoridagi qatlami. Balandligi 9-17 km dan 50-55 km gacha.
8. Yer po'stining otqindi jinslardan tashkil topgan qatlami qaysi ?
9. Agar ob-havo bir necha kun o 'zgarmay bir xilda tursa bu...
10. Quruqliklarda balandligi dengiz sathidan 200 metrgacha bo'lgan tekisliklar.

Down

1. Qishda quruqlikdan dengizga, yozda dengizdan quruqlikka esadigan shamollar.
3. Yer yuzasidagi ikki nuqta orasidagi tik balandlik. Masalan, tog' etagidan tog' cho'qqisining balandligi.
5. Mayda zarralar, mikroorganizmlar, bakteriyalarni katta qilib ko'rsatadigan asbob.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

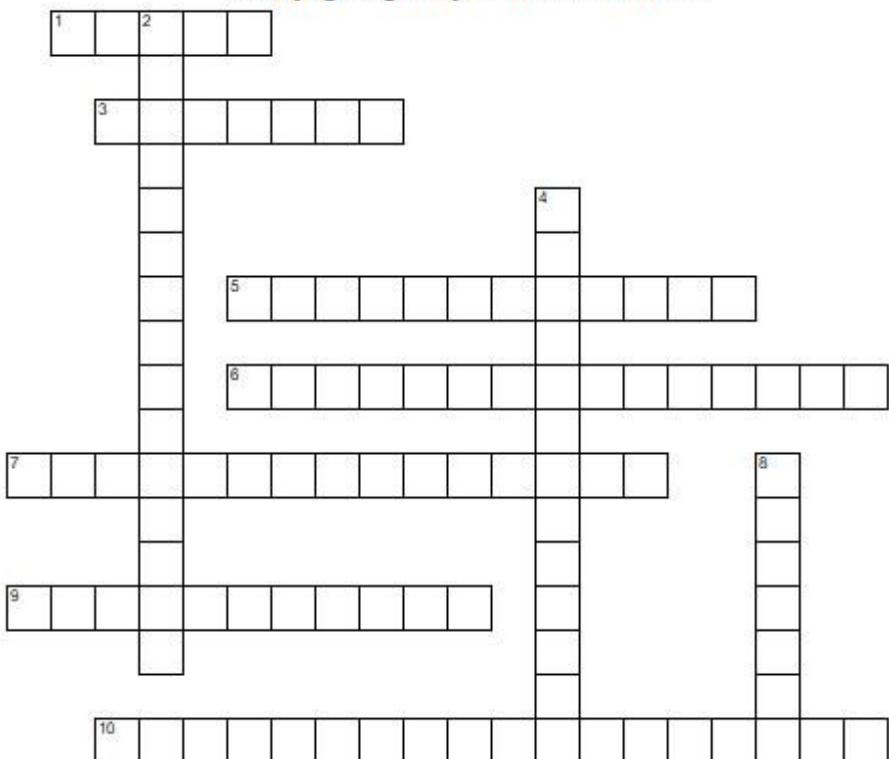

2. Yer yuzasida tarqalgan g'ovak tog' jinslari orasida joylashgan suvlar.
4. Dengiz bo'yidagi qishi iliq, yozi salqin va yog'in-sochin ko'p bo'ladijan iqlim.
6. Malum bir xil geografik obyekt va hodisalar tasvir-langan xaritalar.
7. Atmosferaning troposferadan yuqoridagi qatlami. Balandligi 9-17 km dan 50-55 km gacha.
8. Yer po'stining otqindi jinslardan tashkil topgan qatlami qaysi ?
9. Agar ob-havo bir necha kun o 'zgarmay bir xilda tursa bu...
10. Quruqliklarda balandligi dengiz sathidan 200 metrgacha bo'lgan tekisliklar.

Down

1. Qishda quruqlikdan dengizga, yozda dengizdan quruqlikka esadigan shamollar.
3. Yer yuzasidagi ikki nuqta orasidagi tik balandlik. Masalan, tog' etagidan tog' cho'qqisining balandligi.
5. Mayda zarralar, mikroorganizmlar, bakteriyalarni katta qilib ko'rsatadigan asbob.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

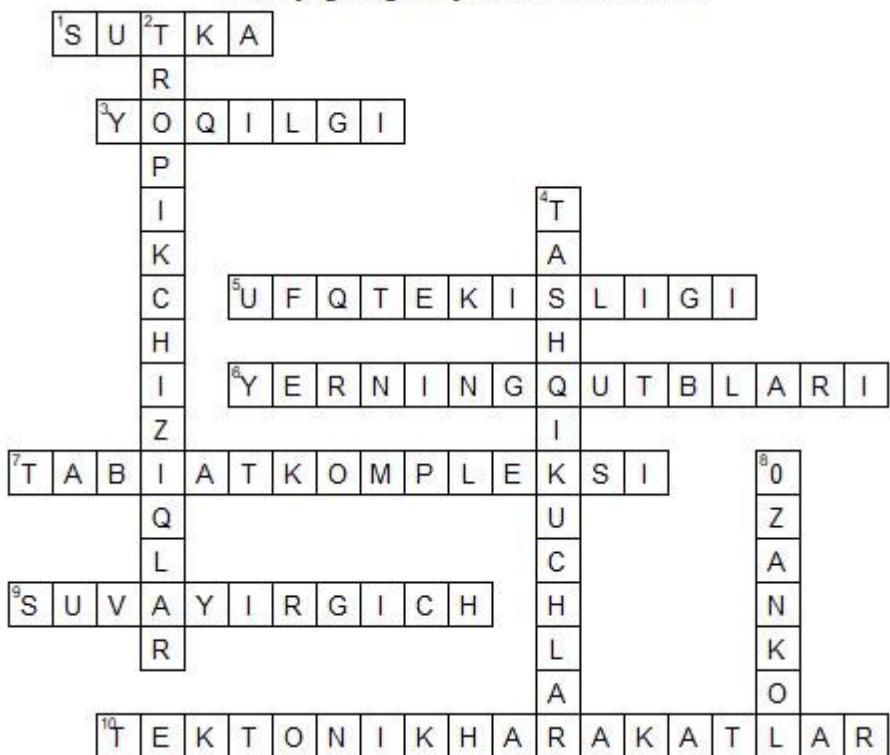
Across

1. Yer o'z o'qi atrofida bir marta to'liq aylanishi uchun ketgan vaqt.
3. Ko'mir, neft, gaz, torf, slanets foydali qazilmalari, qanday mineral resurslar hisoblanadi ?
5. Kuzatuvchi turgan joydan ufqqacha bo'lgan doira shakldagi tekis yer
6. Yer aylanash o'qining yer yuzasi bilan kesishgan nuqtalari.
7. Tabiatning o'zaro ta'sir etib, yagona tabiiy tizim hosil qiluvchi komponentlari, ya'ni tog' jinslari, relyef, iqlim, suvlar, tuproq, o'simlik va hayvonot dunyosining uyg'unligi.
9. Daryolar, dengizlar, okeanlarga suv keladigan hududlar (havzalar)ni bir-biridan ajratib turadigan chegara.
10. Yerning ichki kuchlari ta'sirida Yer p o'stida ro'y beradigan siljish, yorilish, ko'tarilish, cho'kish, bukilishlar nima deyiladi ?

Down

2. Ekvatoridan shimol va janub tomonlarda 23,5° kengliklardan o'tkazilgan parallel chiziqlar.
4. Quyosh nuri, issiqligi, og'irlik kuchi, suv, shamol va organizmlar. Bular birgalikdan nimani tashkil etadi ?
8. Daryolarning eski o'zanida hosil bo'lgan tabiiy chuqurlikda to'plangan suv nima deyiladi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

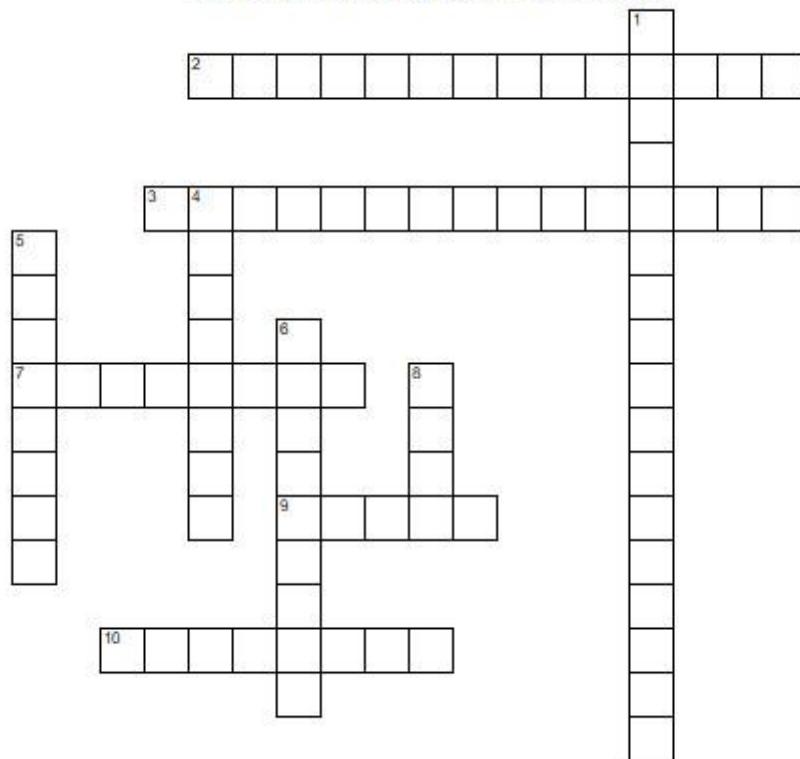
Across

1. Yer o'z o'qi atrofida bir marta to'liq aylanishi uchun ketgan vaqt.
3. Ko'mir, neft, gaz, torf, slanets foydali qazilmalari, qanday mineral resurslar hisoblanadi?
5. Kuzatuvchi turgan joydan ufqqacha bo'lgan doira shakldagi tekis yer
6. Yer aylanash o'qining yer yuzasi bilan kesishgan nuqtalari.
7. Tabiatning o'zaro ta'sir etib, yagona tabiiy tizim hosil qiluvchi komponentlari, ya'ni tog' jinslari, relyef, iqlim, suvlar, tuproq, o'simlik va hayvonot dunyosining uyg'unligi.
9. Daryolar, dengizlar, okeanlarga suv keladigan hududlar (havzalar)ni bir-biridan ajratib turadigan chegara.
10. Yerning ichki kuchlari ta'sirida Yer p o'stida ro'y beradigan siljish, yorilish, ko'tarilish, cho'kish, bukilishlar nima deyiladi?

Down

2. Ekvatordan shimol va janub tomonlarda 23,5° kengliklardan o'tkazilgan parallel chiziqlar.
4. Quyosh nuri, issiqligi, og'irlilik kuchi, suv, shamol va organizmlar. Bular birqalikdan nimani tashkil etadi?
8. Daryolarning eski o'zanida hosil bo'lgan tabiiy chuqurlikda to'plangan suv nima deyiladi?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

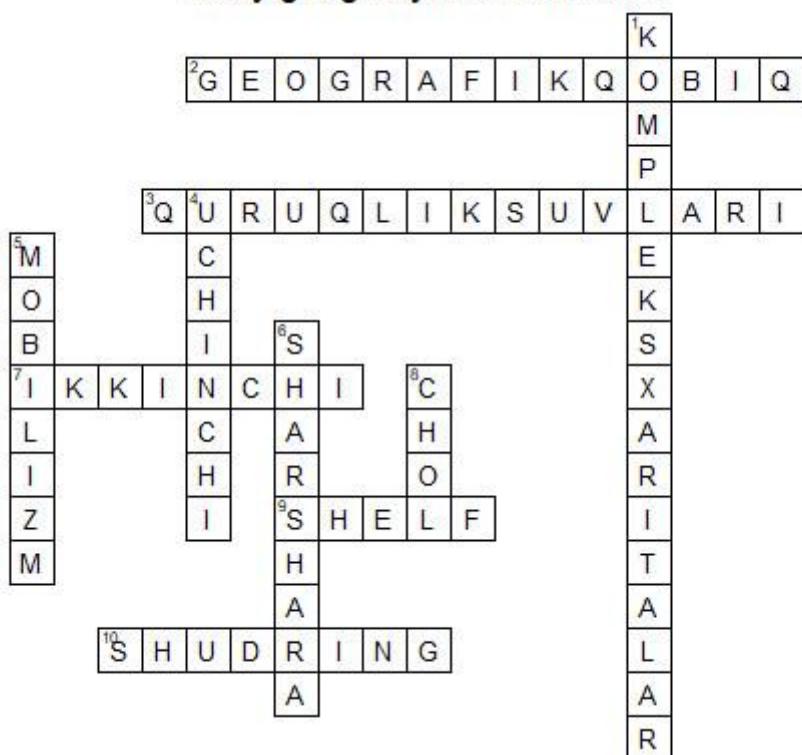
Across

2. Atmosferaning quiy qatlami — troposfera, litosferaning ustki g'ovak qatlami, gidrosfera va biosferalarni o'z ichiga olgan hamda o'zaro ta'sir etib turadigan yaxlit qobiq ?
3. Daryo, ko'l, botqoqlik, muz va yerosti suvlari umumlashib nimani hosil qiladi ?
7. Modda va energiya almashinuv jarayonining bo'lib turishi Geografiq qobiqning nechinchi qonunyati ?
9. Okean va dengizlarning chekka qismlarida joylashgan, chuqurligi 200 m gacha bo'lgan qismlari
10. Namga to'yingan havo tunda sovib, o'tlarga va yerdagi boshqa predmetlarga tushib qoladigan suv tomchilari.

Down

1. Mavzuli xaritalarda bir va undan ortiq tabiat komponentlari tasvirlangan xaritalarga ?
4. Geografik qobiqda organik hayotning, jumladan, insoniyat jamiyatining mavjudligi- Geografik qobiqning nechinchi qonunyati ?
5. Yer po'stining, elementlari bir biriga yaqinlashib yoki uzoqlashib turadi- bu qaysi gipoteza ?
6. Daryo suvining o'zandagi jariplarda otilib tushishi ?
8. Iqlimi issiq, yog'in kam o'lkalarda vujudga keladigan tabiat kompleksi, zonasasi.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

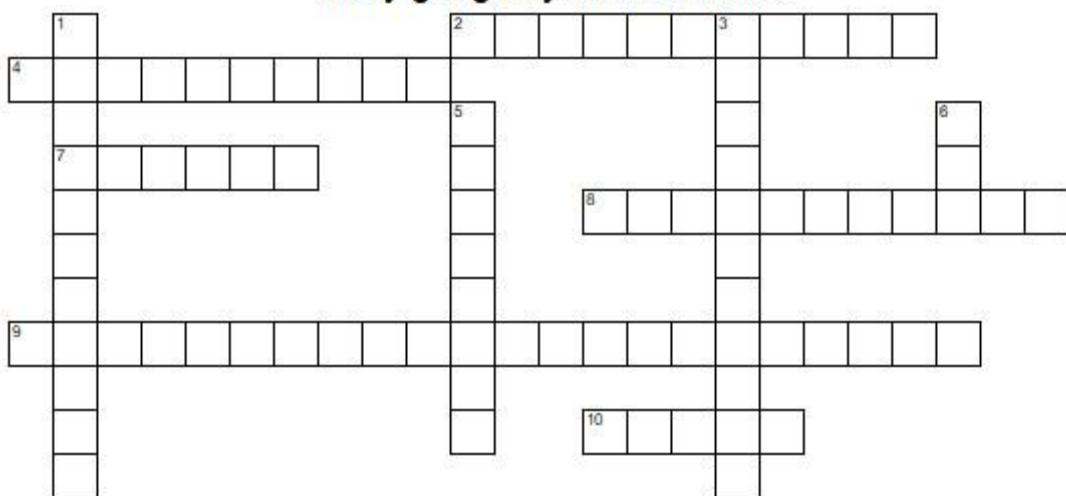
Across

2. Atmosferaning quiy qatlami — troposfera, litosferaning ustki g'ovak qatlami, gidrosfera va biosferalarni o'z ichiga olgan hamda o'zaro ta'sir etib turadigan yaxlit qobiq ?
  3. Daryo, ko'l, botqoqlik, muz va yerosti suvlari umumlashib nimani hosil qiladi ?
  7. Modda va energiya almashinuv jarayonining bo'lib turishi Geografiq qobiqning nechinchchi qonunyati ?
  9. Okean va dengizlarning chekka qismlarida joylashgan, chuqurligi 200 m gacha bo'lgan qismlari
  10. Namga to'yingan havo tunda sovib, o'tlarga va yerdagi boshqa predmetlarga tushib qoladigan suv tomchilari.

Down

1. Mavzuli xaritalarda bir va undan ortiq tabiat komponentlari tasvirlangan xaritalarga ?
  4. Geografik qobiqda organik hayotning, jumladan, insoniyat jamiyatining mavjudligi- Geografik qobiqnинг nechinchи qonunyati ?
  5. Yer po'stining, elementlari bir biriga yaqinlashib yoki uzoqlashib turadi- bu qaysi gipoteza ?
  6. Daryo suvining o'zandagi jarliklarda otlib tushishi ?
  8. Iqlimi issiq, yog'in kam o'lkalarda vujudga keladigan tabiat kompleksi, zonasи.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

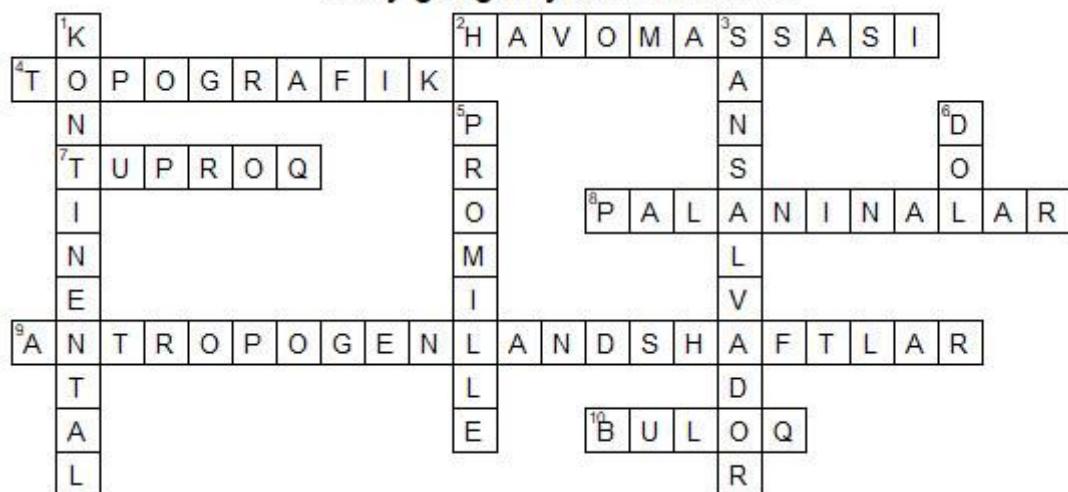
Across

2. Katta hudud ustida tarkib topgan va o'zining xususiyatlari - harorati, namligi, shamollari, tiniqligiga ko'ra boshqa joydagi havodan farq qiluvchi havo.
4. Yer yuzasining kichik qismini tasvirlovchi yirik mashtabli (1:200 000 va undan kattaroq) xaritalar qanday xaritalar deb yuritiladi ?
7. Unumdorlik xususiyatiga ega bo'lgan murakkab tabiiy hosila.
8. Yaylovlar (tug' o'rmonlaridagi yaylovlar)
9. Insonlarning xo'jalik faoliyati ta'sirida o'zgargan tabiiy landshaftlardir.
10. Gurunt suvlarning tog' jinslaridagi g'ovakliklari pastlikka tomon nishab oqishi natijasida nima xosil bo'ladi ?

Down

1. Quruqlik ustida hosil bo'ladigan havo massalari. Qanday havo massalari hisoblanadi ?
3. Ispanchada haloskor degan manoni anglatadi.Janubiy Amerika materigiga tegishli orol.
5. 1000 dan bir degan manoni anglatadi yozuvdagidanfodasi 0/00 ko'rinishda bo'ladi.
6. 0 °C dan past bo'lgan haroratda yomg'ir tomchilari nimaga aylanadi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

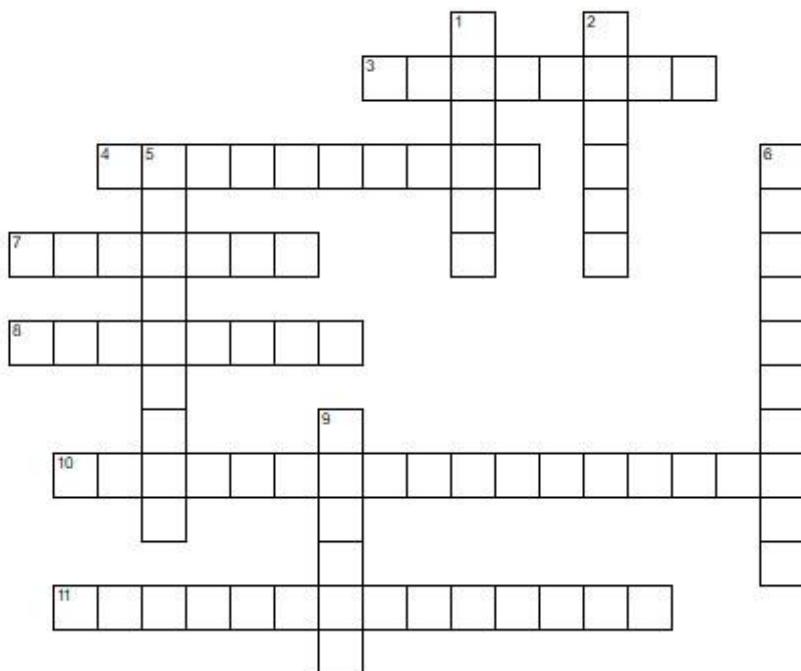
Across

2. Katta hudud ustida tarkib topgan va o'zining xususiyatlari - harorati, namligi, shamollari, tiniqligiga ko'ra boshqa joydagi havodan farq qiluvchi havo.
  4. Yer yuzasining kichik qismini tasvirlovchi yirik mashtabli (1:200 000 va undan kattaroq) xaritalar qanday xaritalar deb yuritiladi ?
  7. Unumdonlik xususiyatiga ega bo'lgan murakkab tabiiy hosila.
  8. Yaylovlari (tug' o'rmonlaridagi yaylovlari)
  9. Insonlarning xo'jalik faoliyati ta'sirida o'zgargan tabiiy landschaftlari.
  10. Gurunt suvlarning tug' jinslaridagi g'ovakliklari pastliikka tomon nishab oqishi natijasida nima xosil boladi ?

Down

1. Quruqlik ustida hosil bo'ladigan havo massalari. Qanday havo massalari hisoblanadi ?
  3. Ispanchada haloskor degan manoni anglatadi.Janubiy Amerika materigiga tegishli orol.
  5. 1000 dan bir degan manoni anglatadi yozuvdag'i ifodasi 0/00 ko'rinishda bo'ladi.
  6. 0 °C dan past bo'lgan haroratda yomg'ir tomchilari nimaga aylanadi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

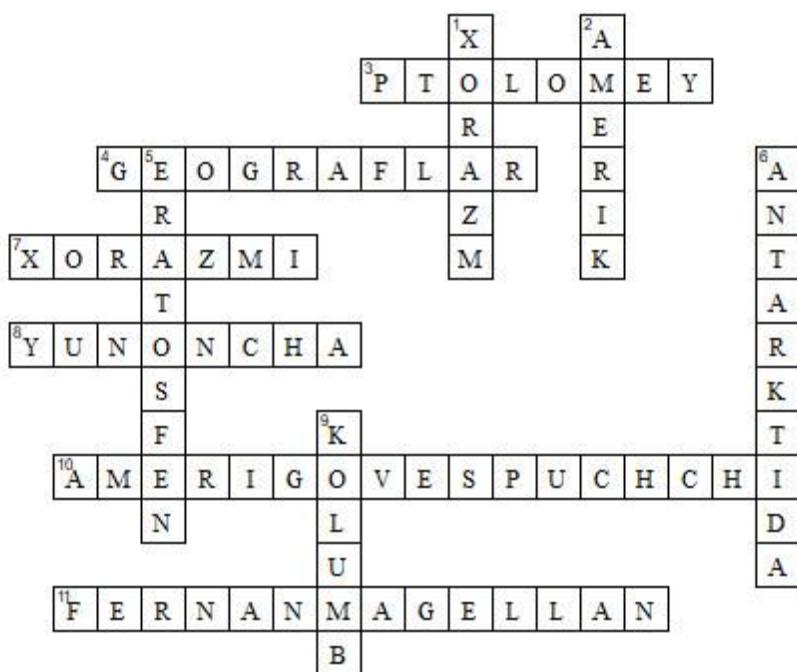
Across

3. O'z haritasida birinchi bo'lib daraja to'ridan foydalangan olim kim ?
4. Geografiya bilan shg'ullanadigan kishilarni kimlar deb ataymiz ?
7. «Surat ul Arz» —«Yerning tasviri» nomli kito mualifi kim ?
8. Geografiya so'zi qaysi tildan olingan ?
10. Yangiqit'aga 1499—1504-yillarda Janubiy Amerikaning shimoliy qismini o'rgangan kimning nomi berilgan ?
11. Dunyo aylana birinchi sayoha 1519—1522-yillarda kim tomonidan amalga oshirilgan ?

Down

1. Xorazmiy tuzgan xaritada xozirgi Kaspiy dengizi nima deb nomlangan ?
2. KolumbAtlantikaokceaninikesibotib,qayergaboribqol ?
5. Geografiya to'g'risidagi birinchi kitob kim tomonidan yozilgan?
6. 1820- yilda rus dengizchi sayyohlari F.Bellinsgauzen va M.Lazarev qayerni kashf qilishdi ?
9. 1492-yilda kim boshchiligidagi ekspeditsiya Hindistonga dengiz orqali yo'l topish maqsadida Ispaniyadan g'arbga tomon suzib ketadi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

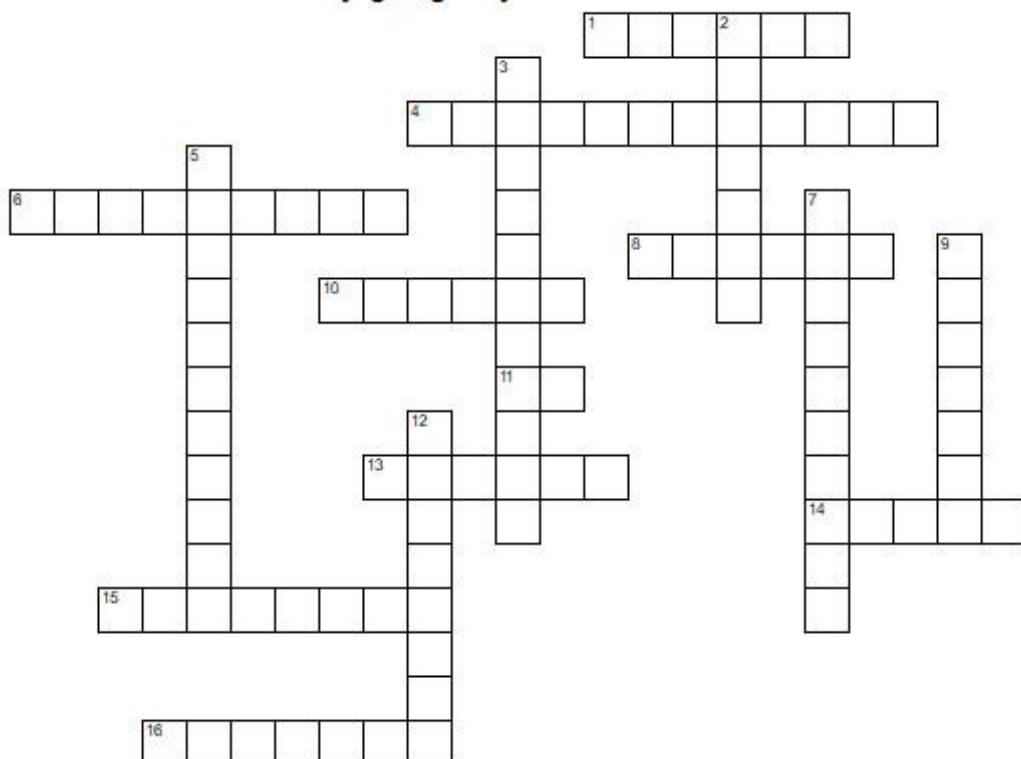
Across

3. O'z haritasida birinchi bo'lib daraja to'ridan foydalangan olim kim?
4. Geografiya bilan shg'ullanadigan kishilarni kimlar deb ataymiz?
7. «Surat ul Arzs» —«Yerning tasviri» nomli kitob mualifi kim?
8. Geografiya so'zi qaysi tildan olingan?
10. Yangiqit'aga 1499—1504-yillarda Janubiy Amerikaning shimoliy qismini o'rgangan kimning nomi berilgan?
11. Dunyo aylana birinchi sayoha 1519—1522-yillarda kim tomonidan amalga oshirilgan?

Down

1. Xorazmiy tuzgan xaritada xozirgi Kaspiy dengizi nima deb nomlangan?
2. KolumbAtlantikaokeaninikesibotib,qayergaboribqol?
5. Geografiya to'g'risidagi birinchi kitob kim tomonidan yozilgan?
6. 1820- yilda rus dengizchi sayyohlari F.Bellinsgauzen va M.Lazarev qayerni kashf qilishdi?
9. 1492-yilda kim boshchiligidagi ekspeditsiya Hindistonga dengiz orqali yo'l topish maqsadida Ispaniyadan g'arbg'a tomon suzib ketadi?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

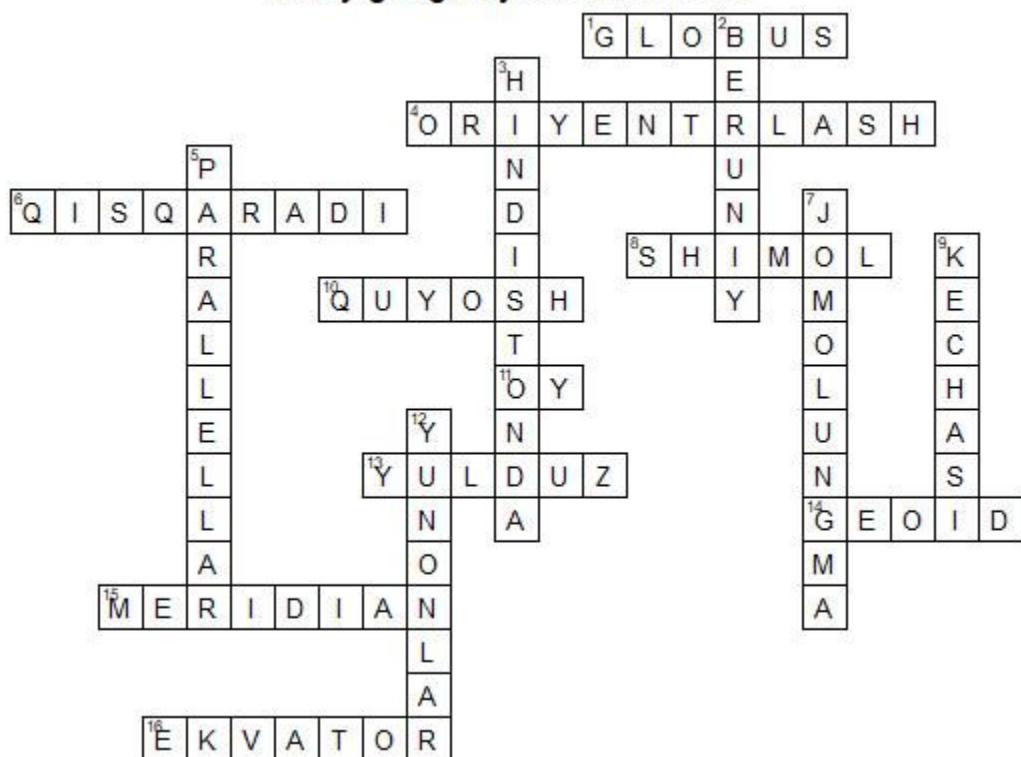
Across

1. Yerning juda kichraytilgan shakli– (modeli) nima deyiladi ?
4. O'zi turgan joyni ufq tomonlariga nisbatan aniqlash nima deyiladi ?
6. Ekvatoridan qutblarga o'tgan sari parallellarning uzunligi qanday o'zgaradi ?
8. Kompos strelkasi ufqning qaysi yo'nalishini ko'rsatadi ?
10. Yerga eng yaqin bo'lgan qizib yotgan yulduz nima ?
11. Yerning tabiiy yo'loshi nima ?
13. Yerdan juda uzoqda joylashgan osmon yoritgichlari nima ?
14. Yerning shakli shar emas, balki u qanday shaklda deyilsa to'g'ri bo'ladi ?
15. Shimoliy qutb bilan Janubiy qutbni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar nima deyiladi ?
16. Yerqutblardan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq nima deyiladi ?

Down

2. Osmon yoritgichlari harakat yo'li shaklining aylana emasligi haqida birinchi bo'lib fikr yuritgan olim kim ?
3. Yer yarimshar shaklida bo'lib, uni fillar ko'tarib turadi, fillar esa ulkan toshbaqa ustida turadi deb qayerda tasavur qilishgan ?
5. Yer yuzasida ekvatoridan muayyan bir xil uzoqlikda o'tkazilgan aylana chiziqlar nima ?
7. Quruqlikdagi eng baland tog' cho'qqisi qaysi ?
9. Ufq tomonlarini yulduzlarga qarab qaysi paytda aniqlash mumkin ?
12. Yer yassi gumbazimon shaklida bo'lib, uning atrofini juda yirik daryo– okean o'rabi turadi debgan fikr qaysi halq vaqillari tomonidan aytilgan ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

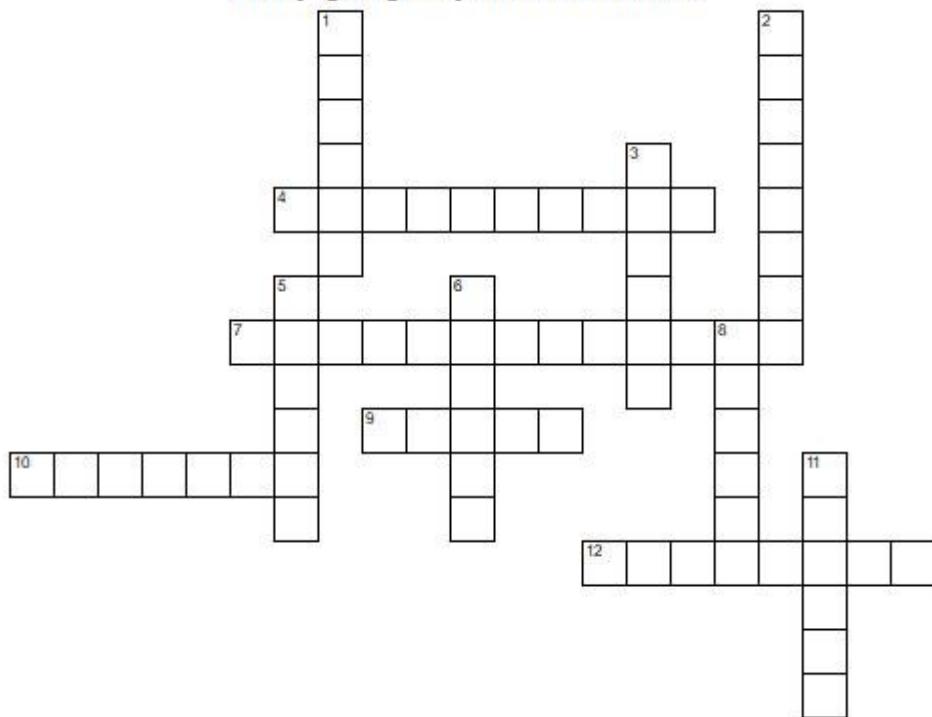
Across

1. Yerning juda kichraytirilgan shakli – (modeli) nima deyiladi ?
4. O'zi turgan joyni ufq tomonlariga nisbatan aniqlash nima deyiladi ?
6. Ekvatoridan qutblarga o'tgan sari parallellarning uzunligi qanday ozgaradi ?
8. Kompos strelkasi ufqning qaysi yo'nalishini ko'ssatadi ?
10. Yerga eng yaqin bo'lgan qizib yotgan yulduz nima ?
11. Yerning tabiiy yo'loshi nima ?
13. Yerdan juda uzoqda joylashgan osmon yoritgichlari nima ?
14. Yerning shakli shar emas, balki u qanday shaklda deyilsa to'g'ri bo'ladi ?
15. Shimoliy qutb bilan Janubiy qutbni tutashtiruvchi Yer yuzasidan o'tkazilgan yarim aylana chiziqlar nima deyiladi ?
16. Yerqutblardan barobar uzoqlikda Yer yuzasidan o'tkazilgan katta aylana chiziq nima deyiladi ?

Down

2. Osmon yoritgichlari harakat yo'li shaklining aylana emasligi haqida birinchi bo'lib fikr yuritgan olim kim ?
3. Yer yarimshar shaklida bo'lib, uni fillar ko'tarib turadi, fillar esa ulkan toshbaqa ustida turadi deb qayerda tasavur qilishgan ?
5. Yer yuzasida ekvatoridan muayyan bir xil uzoqlikda o'tkazilgan aylana chiziqlar nima ?
7. Quruqlikdagi eng baland tog' cho'qqisi qaysi ?
9. Ufq tomonlarini yulduzlarga qarab qaysi paytda aniqlash mumkin ?
12. Yer yassi gumbazimon shaklda bo'lib, uning atrofini juda yirik daryo – okean o'rabi turadi debgan fikr qaysi halq vaqillari tomonidan aytilgan ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

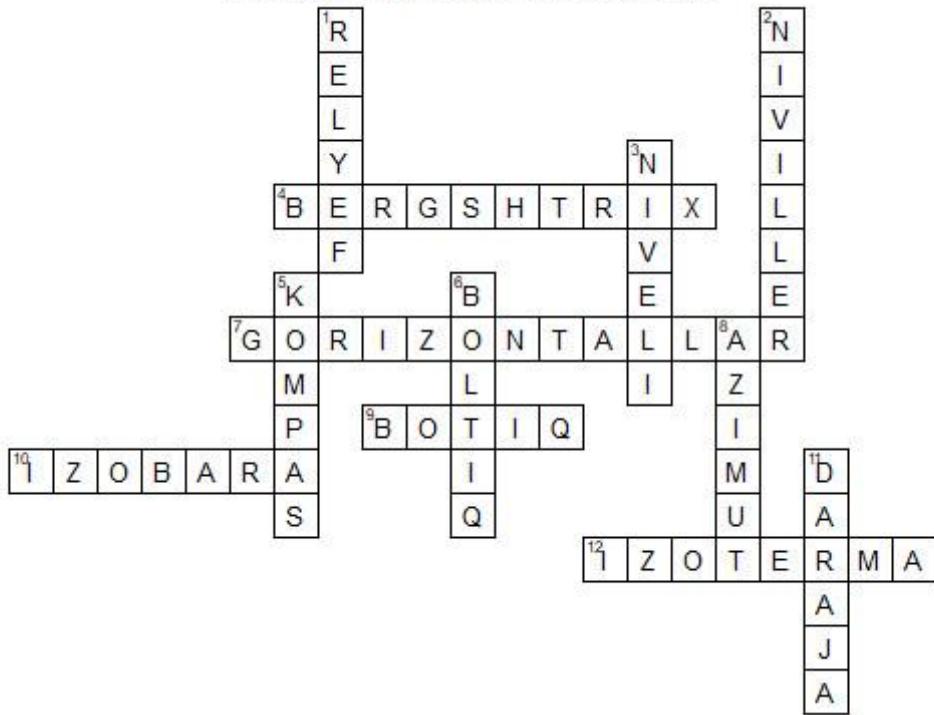
Across

4. Yer yuzasi qaysi tomonga qiya bo'lsa, gorizontallarga qiya tomonni ko'rsatuvchi chiziqcha nima deb ataladi ?
7. Quruqlik yuzasidagi mutlaq balandligi bir xil bo'lgan nuqtalarni xaritalarda tutashtiruvchi chiziqlar nima deb ataladi ?
9. uruqlikdagi dengiz sathidan past nuqtalar nima deb ataladi ?
10. Havo bosimi bir- xil bo'lgan nuqtalarni tutashtiradigan chiziqlar nima ?
12. Havo harorati bir- xil bo'lgan nuqtalarni tutashturuvchi chiziq nima ?

Down

1. Yer yuzasining balat pastliklari nima deb ataladi ?
2. Nisbiy balandlikni qaysi asbob yordamida o'lchash mumkin ?
3. Nisbiy balandlikni qanday asbob yordamida o'lchash mumkin?
5. Azimut nima yordamida aniqlanadi ?
6. O'zbekistondagi barcha mutlaq balandliklar qaysi dengiz sathidan o'lchanadi ?
8. Joydagи ikki yo'nalish orasida hosil bo'lgan burchak bu ...
11. Haritada meridian va parallel chiziqlarining kesishishidan hosil bo'lgan katakchalar ... to'ri deyiladi. Nuqtalar o'rnidagi so'zni toping.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

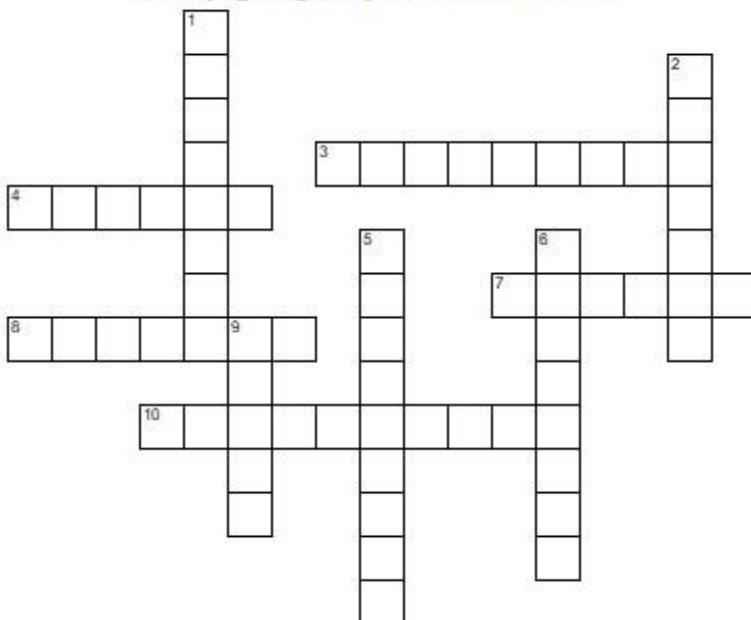
Across

4. Yer yuzasi qaysi tomonga qiya bo'lsa, gorizontallarga qiya
tomonni ko'rsatuvchi chiziqcha nima deb ataladi ?
7. Quruqlik yuzasidagi mutlaq balandligi bir xil
bo'lgan nuqtalarni xaritalarda tutashtiruvchi
chiziqlar nima deb ataladi ?
9. uruqlikdagi dengiz sathidan past nuqtalar nima
deb ataladi ?
10. Havo bosimi bir- xil bo'lgan nuqtalarni
tutashtiradigan chiziqlar nima ?
12. Havo harorati bir- xil bo'lgan nuqtalarni
tutashturuvchi chiziq nima ?

Down

1. Yer yuzasining balat pastliklari nima deb ataladi ?
2. Nisbiy balandlikni qaysi asbob yordamida o' Ichash mumkin ?
3. Nisbiy balandlikni qanday asbob yordamida o' Ichash mumkin ?
5. Azimut nima yordamida aniqlanadi ?
6. O'zbekistondagi barcha mutlaq balandliklar qaysi dengiz sathidan o'chanadi ?
8. Joydag'i ikki yo'nalish orasida hosil bo'lgan burchak bu ...
11. Haritada meridian va parallel chiziqlarining kesishishidan hosil bo'lgan katakchalar ... to'ri deyiladi. Nuqtalar o'rnidagi so'zni toping.

Tabiiy geografiyadan atamalar.

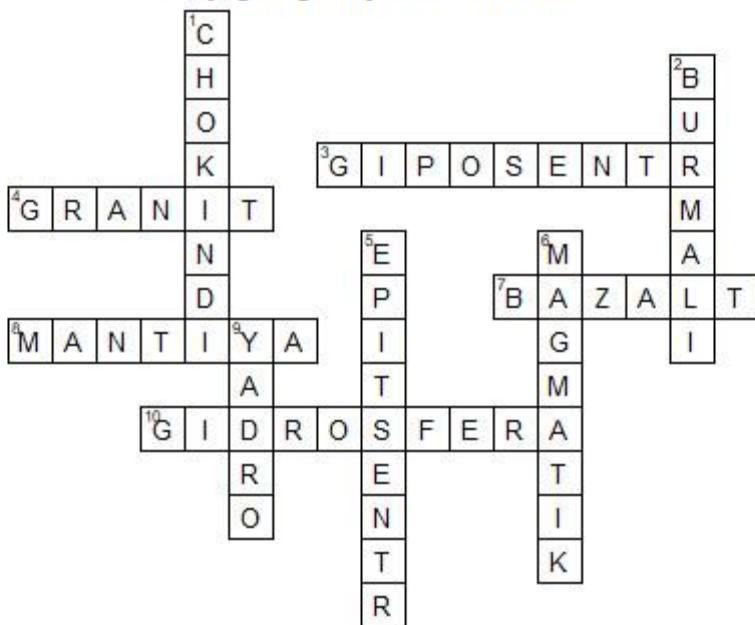
Across

3. Yer qimirlash boshlanadigan joy nima deb ataladi (Yer qimirlash o'chog'i) nima deb ataladi ?
4. Yer po'stining o'rta qatlami qaysi ?
7. Granit qatlamidan pastda qaysi qatlam joylashgan ?
8. Yadroni qaysi qatlam o'rab turadi ?
10. Yerning suv qobig'i nima ?

Down

1. Yer po'stining birinchi qavati qaysi ?
2. Yer po'stining gorizontal harakati natijasida qanday jarayonlar kuzatiladi
5. Yer qimirlash o'chogi ustidagi joy nima deyiladi?
6. Granit qanday jins ?
9. Yerning markazida qaysi qatlam mavjud ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

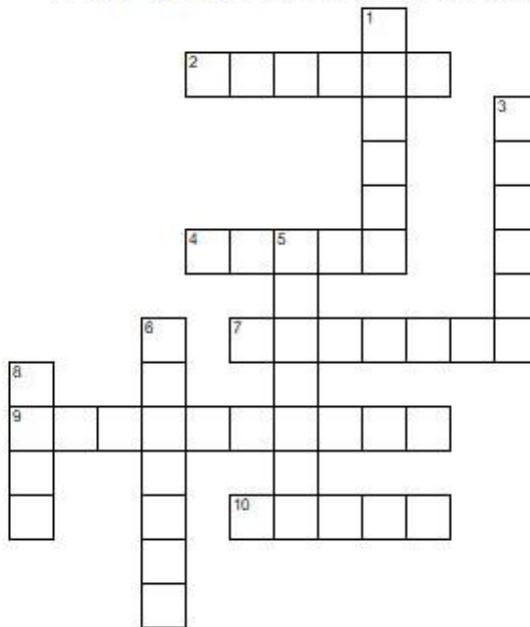
Across

3. Yer qimirlash boshlanadigan joy nima deb ataladi (Yer qimirlash o'chog'i) nima deb ataladi ?
4. Yer po'stining o'rta qatlami qaysi ?
7. Granit qatlamdan pastda qaysi qatlam joylashgan ?
8. Yadroni qaysi qatlam o'rab turadi ?
10. Yerning suv qobig'i nima ?

Down

1. Yer po'stining birinchi qavati qaysi ?
2. Yer po'stining gorizontal harakati natijasida qanday jarayonlar kuzatiladi
5. Yer qimirlash o'chogi ustidagi joy nima deyiladi?
6. Granit qanday jins ?
9. Yerning markazida qaysi qatlam mavjud ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

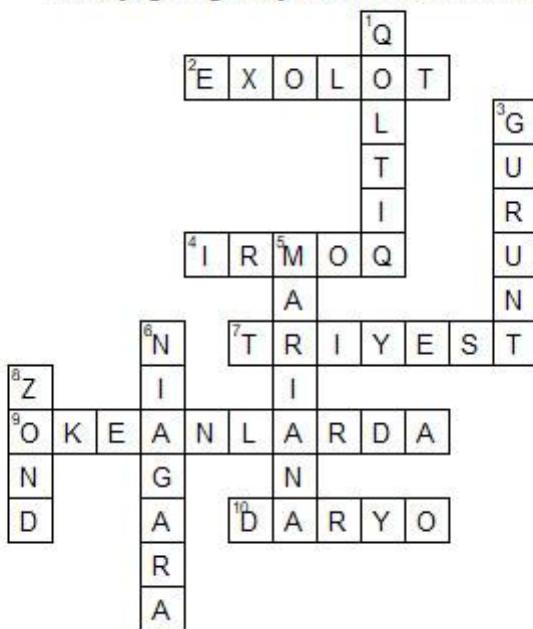
Across

2. Dengiz va okeanlarning chuqurligi qaysi aspob yordamida o'lchanadi ?
4. Daryoga yon tomondan kelib qo'shiluvchi kichik daryo nima deyiladi ?
7. Shvetsariyalik olim Jak Pikar (1960 -yil) Mariana botig'iga qaysi batiskafda tushgan ?
9. Gidrosferadagi suvlarning asosiy qismi qayerlarda yig'ilgan ?
10. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oquvchi suv oqimi nima deb nomlanadi ?

Down

1. kean,dengiz va kollarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan kichik va sayoz qismlari nima deb ataladi
3. G'ovak qatlamlar orasidagi suvlar nima deyiladi ?
5. -11022 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
6. Shimoliy Amerikadagi eng sersuv sharsharalardan biri ?
8. 7729 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

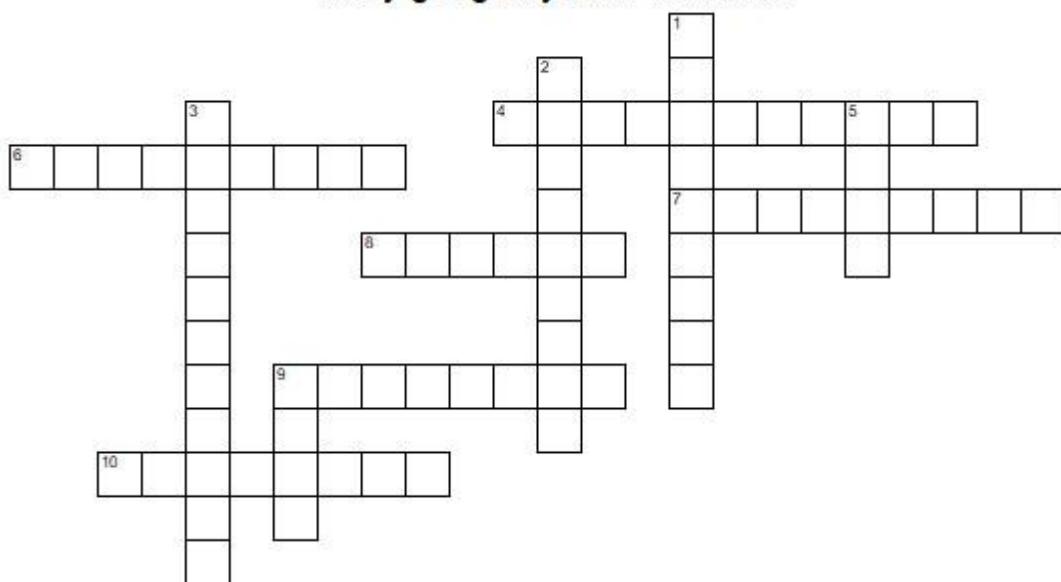
Across

2. Dengiz va okeanlarning chuqurligi qaysi aspob yordamida o'lchanadi ?
  4. Daryoga yon tomonidan kelib qo'shiluvchi kichik daryo nima deyiladi ?
  7. Shvetsariyalik olim Jak Pikar (1960 -yil) Mariana botigiga qaysi batiskafda tushgan ?
  9. Gidrosferadagi suvlarning asosiy qismi qayerlarda yig'ilgan ?
  10. O'zan deb ataluvchi chuqurlikda oquvchi suv ogimi nima deb nomlanadi ?

Down

1. kean,dengiz va kollarning quruqlik ichkarisiga kirib borgan kichik va sayoz qismlari nima deb ataladi
  3. G'ovak qatlamlar orasidagi suvlar nima deyiladi ?
  5. -11022 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?
  6. Shimoliy Amerikadagi eng sersuv sharsharalardan biri ?
  8. 7729 m chuqurlikdagi botiq qaysi ?

Tabiiy geografiyadan atamalar.

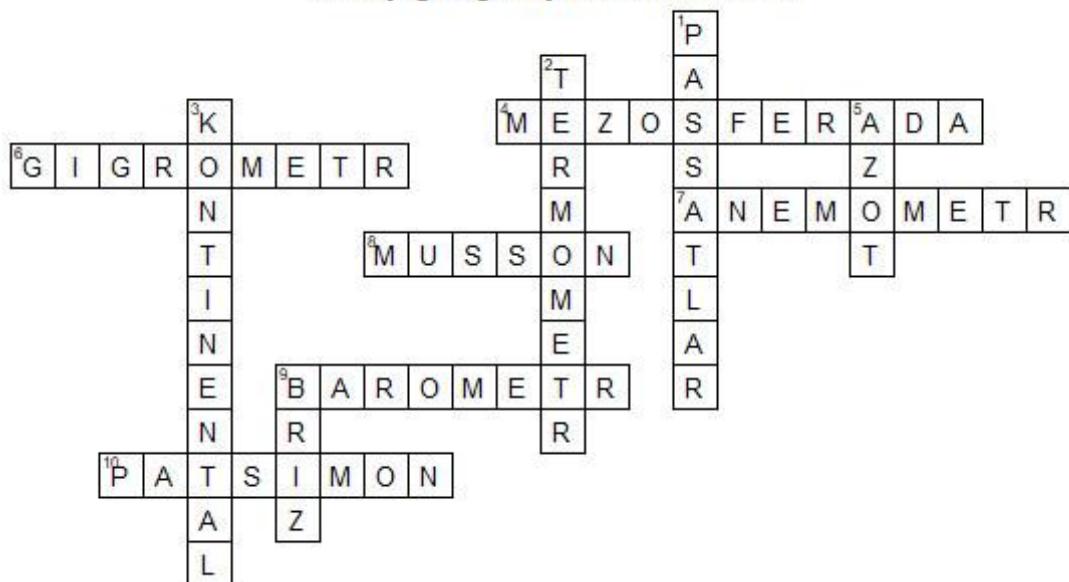
Across

4. Qutb yogdusi,yulduz uchishi qaysi qatlamda ro'y beradi ?
6. Havo namligi qaysi aspob da o'chanadi ?
7. Shamol tezligini o'chaydigan aspob ?
8. Butun yoz boyi dengizdan quruqlikka,qishda esa quruqlikdan dengizga esadigan shamol nima deb nomlanadi ?
9. Havo bosimi qanday aspob bilan o'chanadi ?
10. Quyoshli kunlarda bazan havoni mayda oq tolalarga o'xshagan havo qoplaydi bu bulut qanday nomlanadi ?

Down

1. 30* kengliklardan esadigan va g'arba burilib ketadigan shamollar nima deb nomlanadi ?
2. Havoning harorati qanday aspobda o'chanadi ?
3. Qish sovuq,yoz issiq va yogin kam yogadigan iqlim qanday nomlanadi ?
5. Atmosferaning Gaz tarkibida 78% ulishni qaysi gaz egalaydi ?
9. Bir kecha kunduzda o'z yonalishini ikki marta o'zgartiradigan shamol bu ...

Tabiiy geografiyadan atamalar.

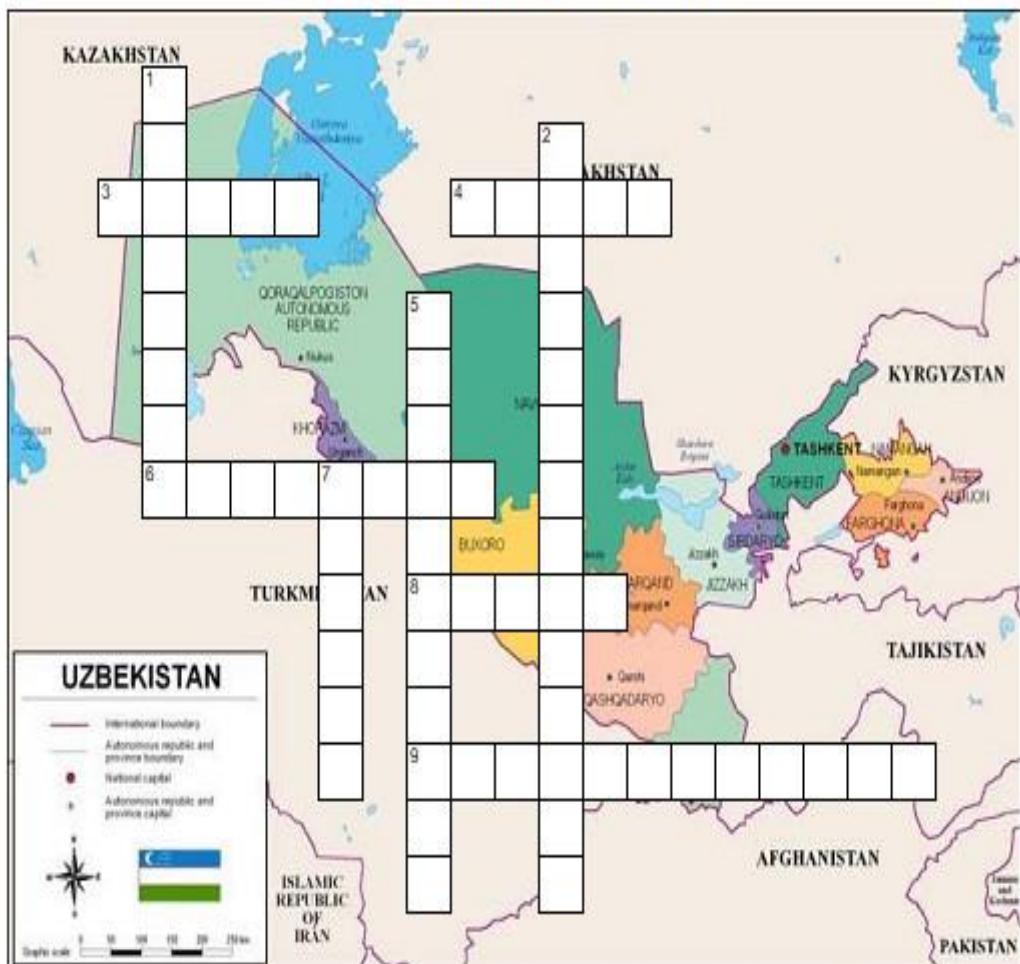
Across

4. Qutb yogdusi,yulduz uchishi qaysi qatlamda ro'y beradi ?
6. Havo namligi qaysi aspob da o'lchanadi ?
7. Shamol tezligini o'lchaydigan aspob ?
8. Butun yoz boyi dengizdan quruqlikka,qishda esa quruqlikdan dengizga esadigan shamol nima deb nomlanadi ?
9. Havo bosimi qanday aspob bilan o'lchanadi ?
10. Quyoshli kunlarda bazan havoni mayda oq tolalarga o'xshagan havo qoplaydi bu bulut qanday nomlanadi ?

Down

1. 30* kengliklardan esadigan va g'arba burilib ketadigan shamollar nima deb nomlanadi ?
2. Havoning harorati qanday aspobda o'lchanadi ?
3. Qish sovuq,yoz issiq va yogin kam yogadigan iqlim qanday nomlanadi ?
5. Atmosferaning Gaz tarkibida 78% ulishni qaysi gaz egalaydi ?
9. Bir kecha kunduzda o'z yonalishini ikki marta o'zgartiradigan shamol bu ...

Iqtisodiy-ijtimoiy geografiy

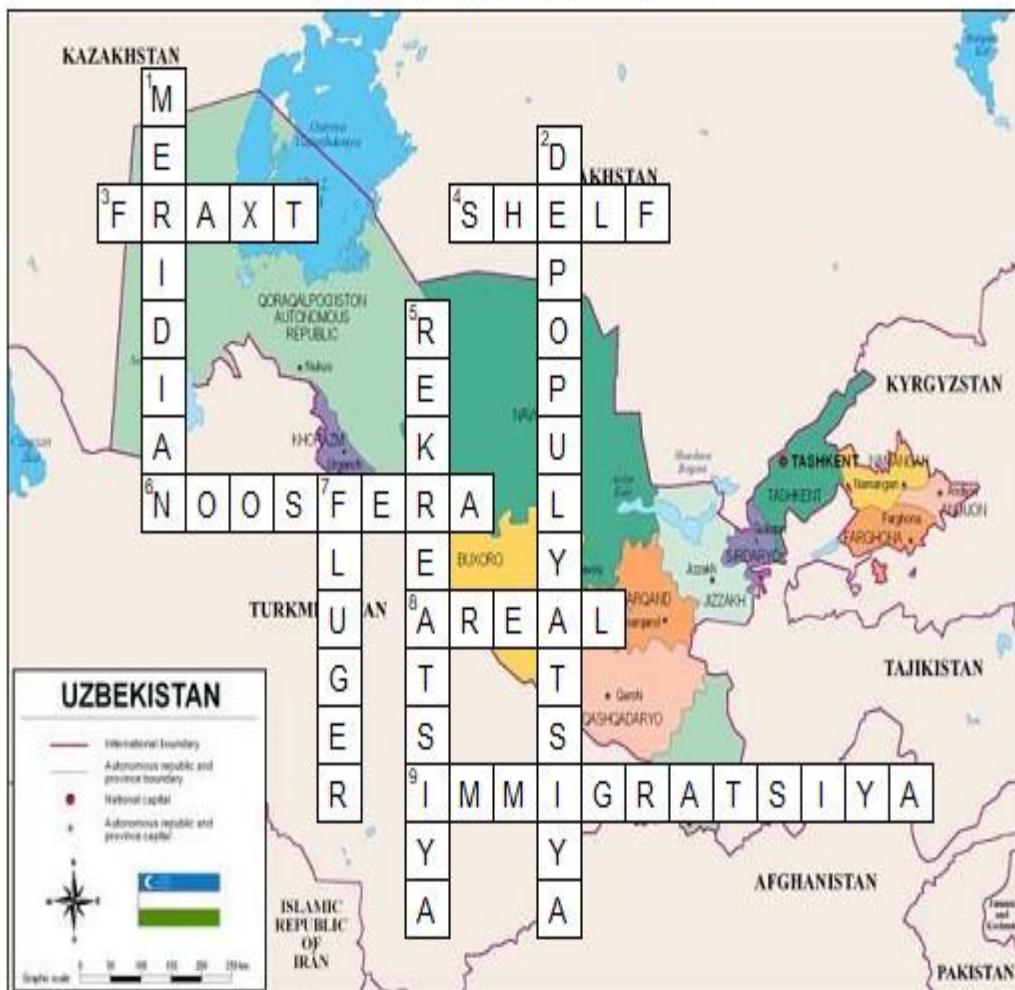
Across

3. Suv yo'lida yuk tashish haqi ?
  4. Okean va Dengizlarni cheka qisimlari materiklarni dengizdag'i davomi nima deyiladi ?
  6. Aqliy faoliyat qobig'i bu...
  8. O'rganilayotgan obyektlar yoki hodisalar tarqalgan hudud nima deb ataladi ?
  9. Mamlakatga ko'chib kelish ?

Down

1. Geografik qutblarni tutashturuvchi Yer yuzasidan o'tgan yarim aylana chiziqlar nima deb ataladi ?
  2. AAholi soninig kamayib ketish nima deyiladi ?
  5. Insonning sog'lig'ini tiklaydigan kompleks tadbirlar
  7. Shamolni yo'nalishini va kuchini aniqlovchi asbob nima ?

Iqtisodiy-Ijtimoiy geografiy

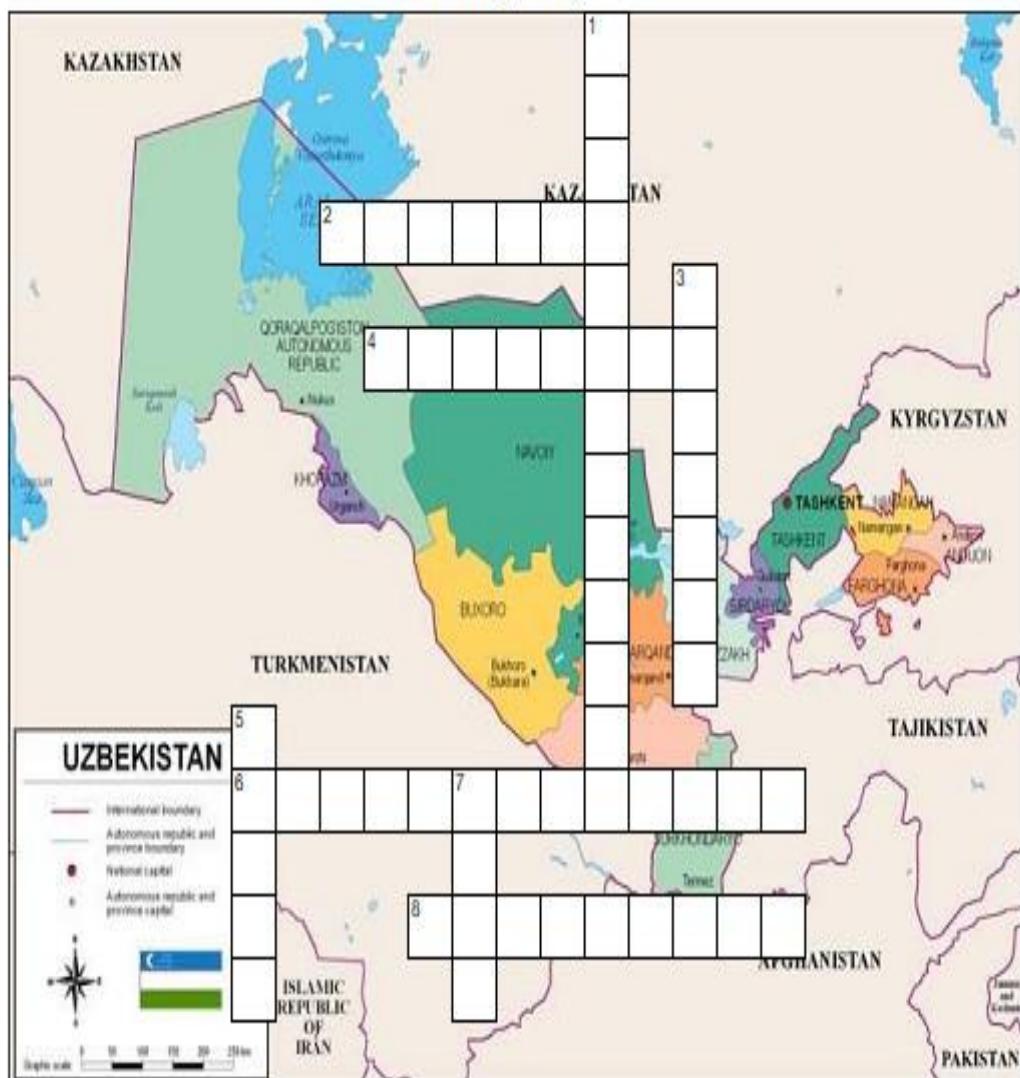
Across

3. Suv yo'lida yuk tashish haqi ? [FRAKT]
4. Okean va Dengizlarni cheka qisimlari materiklarni dengizdag'i davomi nima deyiladi ? [SHELF]
6. Aqliy faoliyat qobig'i bu... [NOOSFERA]
8. O'rganilayotgan obyektlar yoki hodisalar tarqalgan hudud nima deb ataladi ? [AREAL]
9. Mamlakatga ko'chib kelish ? [IMMIGRATSIIYA]

Down

1. Geografik qutblarni tutashturuvchi Yer yuzasidan o'tgan yarim aylana chiziqlar nima deb ataladi ? [MERIDIAN]
2. Aholi soninig kamayib ketish nima deyiladi ? [DEPOPULATSIYA]
5. Insonning sog'lig'ini tiklaydigan kompleks tadbirlar [REKREATSIYA]
7. Shamolni yo'naliishini va kuchini aniqlovchi asbob nima ? [FLUGER]

Geografiya

Across

2. Tog'jinslari va tuproqning oqar suvlari ta'sirida yuvilishi bu...
4. Okean, dengiz va ko'l qirg'oqlarining to'qinlar tomonidan yemirilishi va tekislanshisi ?
6. Ishlab chiqarishning asosan bir xil mahsulot ishlab chiqarishdagi tashkiliy shakli nima ?
8. Yer orbitasining Quyoshga eng yaqin nuqtasi ?

Down

1. Shaharlар va shahar aholisining o'sishi, mamlakat hayotida shaharlар rolining kuchayishi ?
3. Yer hajmining 83% ini, massasining 68% ini tashkil qiluchi qobiq
5. Ishlab chiqarish sohasidagi barcha tarmoqlarga qarashli xar hil korhonalarining bir hududa o'zaro bog'langan uyg'unligi nima ?
7. Neft ekisport qiluvchi mamlakatlar tashkiloti ?

Geografiya

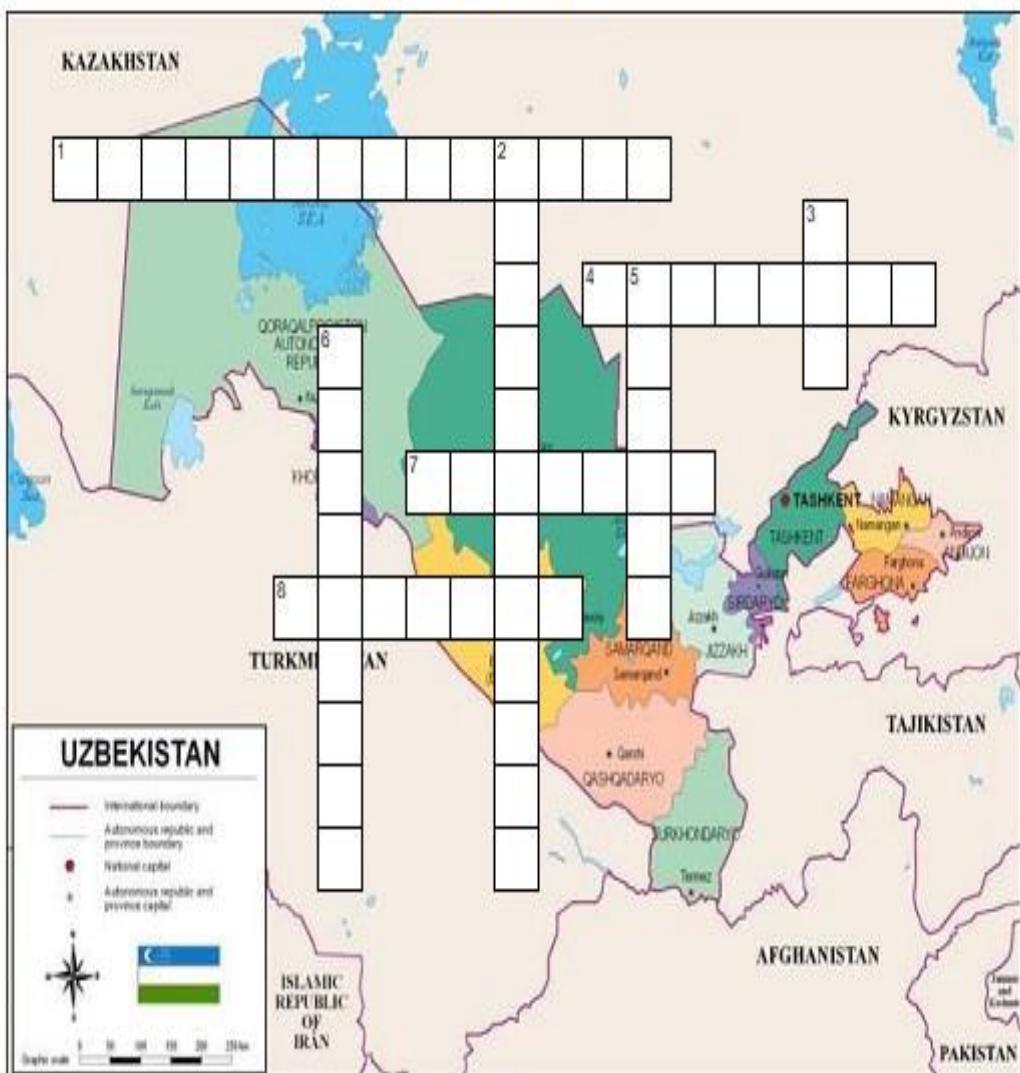
Across

2. Tog' jinslari va tuproqning oqar suvlar ta'sirida yuvilishi bu... [EROZIYA]
4. Okean, dengiz va ko'l qirg'oqlarining to'qinlar tomonidan yemirilishi va tekislanishi ? [ABRAZIYA]
6. Ishlab chiqarishning asosan bir xil mahsulot ishlab chiqarishdagi tashkiliy shakli nima ? [IXTISOSLASHUV]
8. Yer orbitasining Quyoshga eng yaqin nuqtasi ? [PERIGELIY]

Down

1. Shaharlar va shahar aholisining o'sishi, mamlakat hayotida shaharlar rolining kuchayishi ? [URBANIZATSIYA]
3. Yer hajmining 83% ini, massasining 68% ini tashkil qiluchi qobiq [MANTIYA]
5. Ishlab chiqarish sohasidagi barcha tarmoqlarga qarashli xar hil korhonalarining bir hududa o'zaro bog'langan uyg'unligi nima ? [HICHM]
7. Neft ekisport qiluvchi mamlakatlar tashkiloti ? [OPEK]

Geografiya

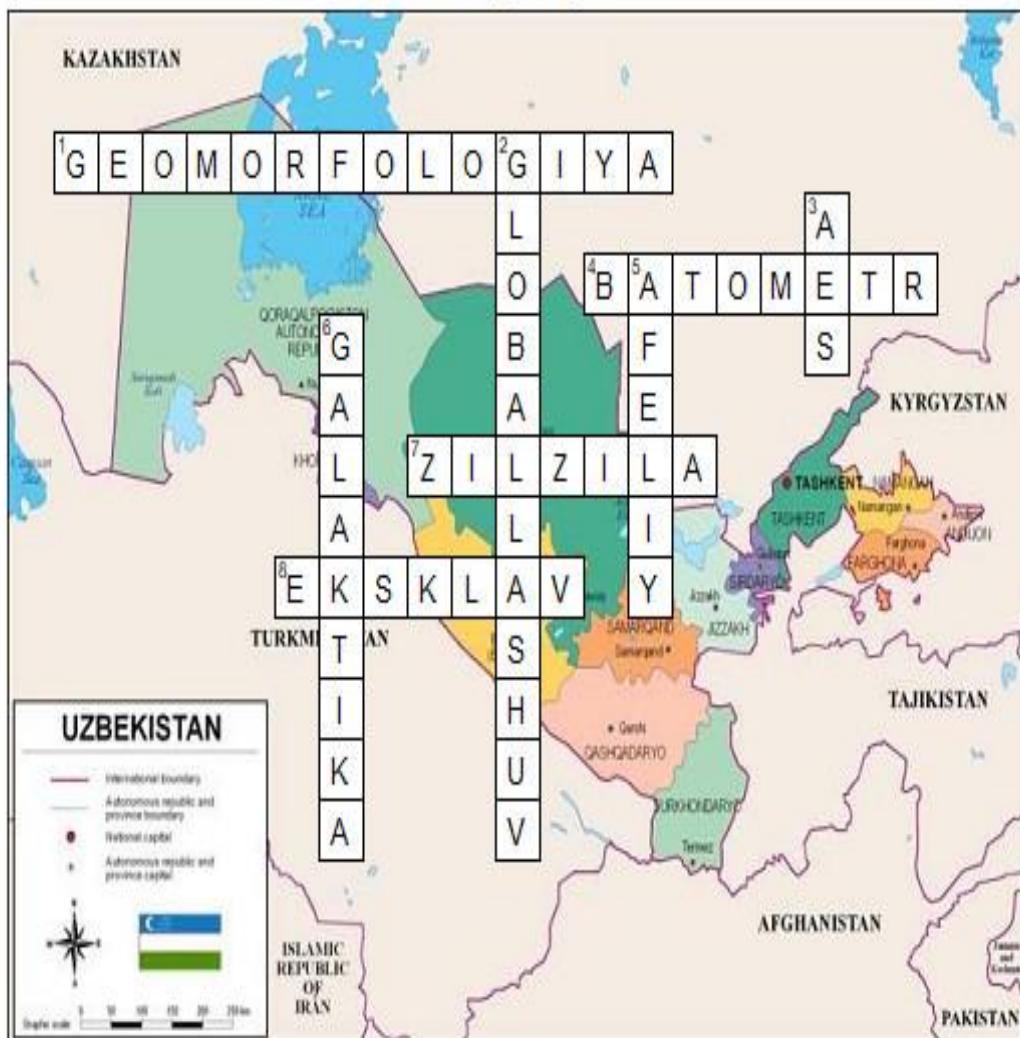
Across

- Yer yuzining relyefini o'rganuvchi fan ?
- Suvning kimyoviy tarkibini aniqlashda suv tubidan namuna oluvchi asbob nima ?
- Yer p'ostining ichki qismida sinish, sijish kabi jarayonlar tasirida sodir bo'ladigan jarayon ?
- Tegishli davlat hududining asosiy qismidan boshqa davlat hududi bilan ajralib turgan yerlar ?

Down

- Butun jahondagi iqtisodiy, siyosy va madaniy integratsiya jarayoni nima ?
- Energiya ishlab chiqarish uchun yadroviy qurilmalardan foydalanadigan tarmoq ?
- Yer orbitasining Quyoshdan eng uzoq nuqtasi ?
- Yulduzlar gravitatsiya kuchlari bilan o'zaro bog'langan ulkan yulduzlar tizimi ?

Geografiya

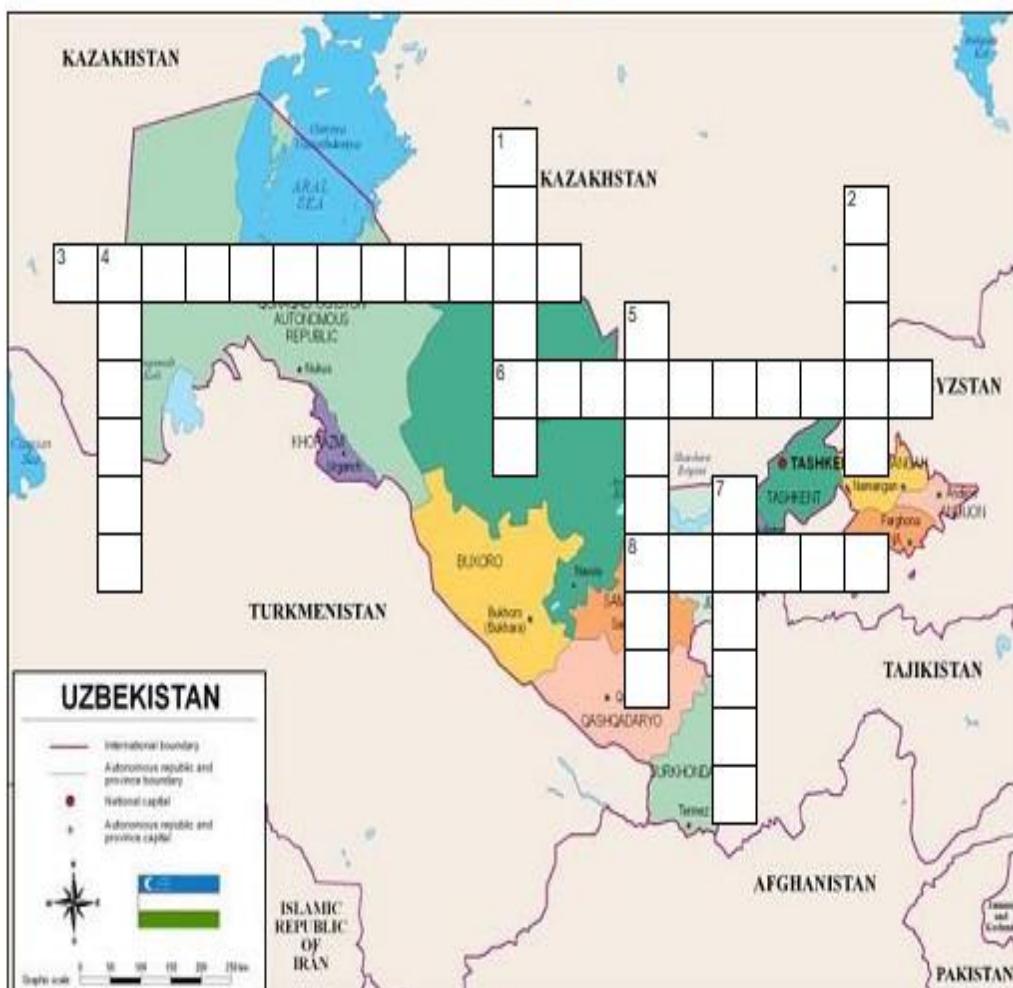
Across

1. Yer yuzining relyefini o'rganuvchi fan ?
[GEOMORFOLOGIYA]
  4. Suvning kimyoviy tarkibini aniqlashda suv tubidan namuna oluvchi asbob nima ?
[BATOMETR]
  7. Yer p'ostining ichki qismida sinish, sijish kabi jarayonlar tasirida sodir bo'ladiigan jarayon ?
[ZILZILA]
  8. Tegishli davlat hududining asosiy qismidan boshqa davlat hududi bilan ajralib turgan yerlar ?
[EKSKLAV]

Down

2. Butun jahondagi iqtisodiy, siyosy va madaniy integratsiya jarayoni nima ? [GLOBALLASHUV]
  3. Energiya ishlab chiqarish uchun yadroviy qurilmalardan foydalanadigan tarmoq ? [AES]
  5. Yer orbitasining Quyoshdan eng uzoq nuqtasi ? [AFELIY]
  6. Yulduzlar gravitatsiya kuchlari bilan o'zaro bog'langan ulkan yulduzlar tizimi ? [GALAKTIKAI]

Geografiya

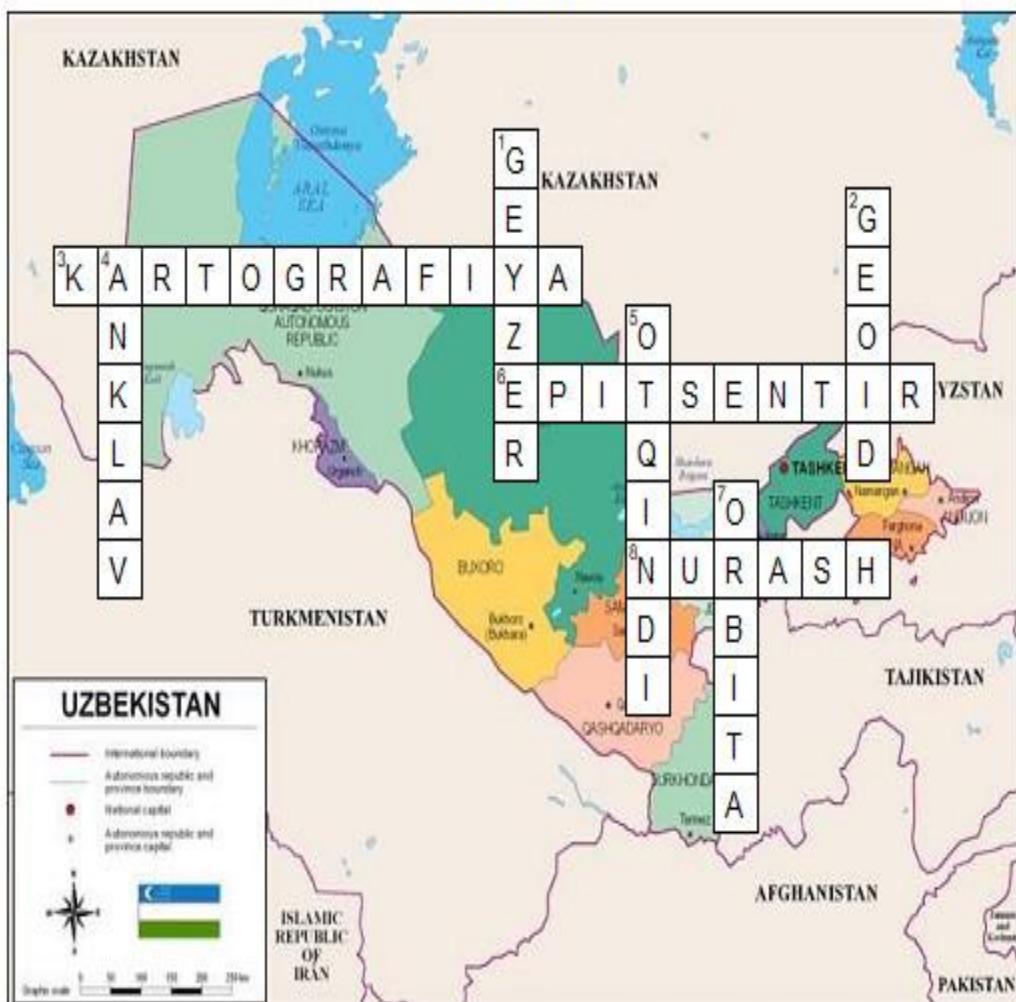
Across

3. Geografik xaritalarni tuzish va ular bilan ishlashni o'rganadigan fan qaysi ?
6. Yer qimirlash markazi bu...
8. Tashqi kuchlar tasirida tog' jinslarini yemirilishi

Down

1. Vaqtı-vaqtı bilan otilib turadigan issiq buloqlar nima ?
2. Yerning haqiqiy shakli ?
4. Bir davlat chegaralari bilan o'ralgan, hududi ichida joylashgan davlat nima deb ataladi ?
5. Granit qanday jins ?
7. Sayyora, uning yo'l doshi va asteroitlarning yo'li

Geografiya

Across

3. Geografik xaritalarni tuzish va ular bilan ishlashni o'rganadigan fan qaysi ?
[KARTOGRAFIYA]

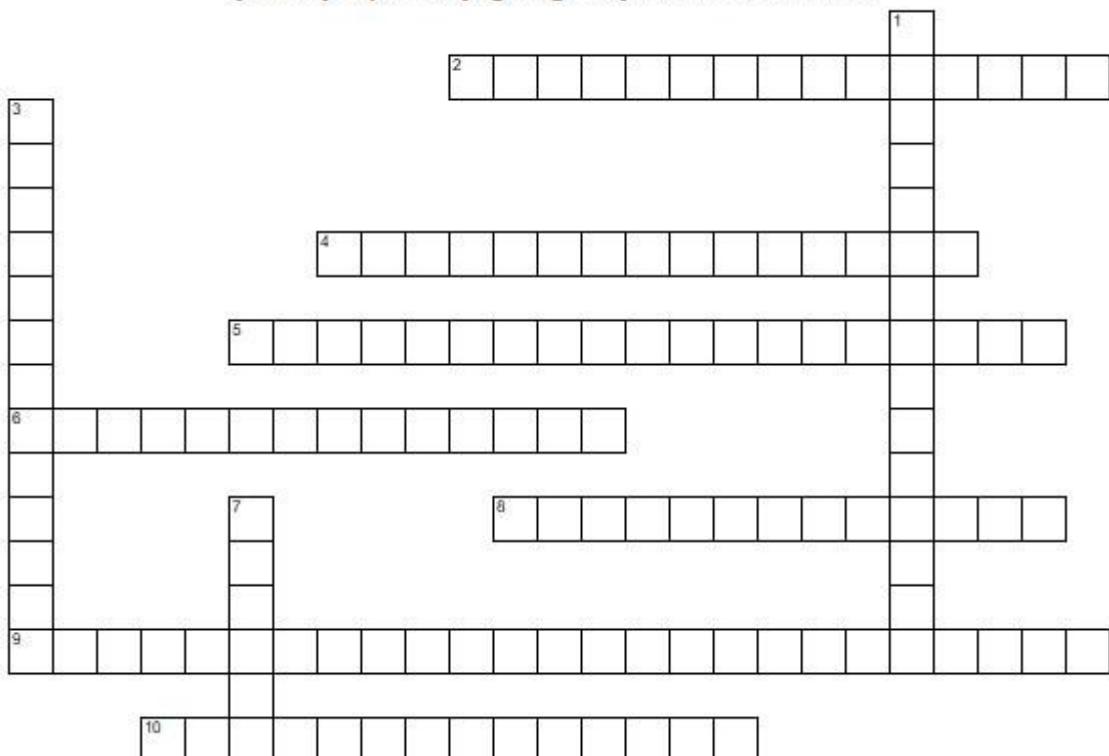
6. Yer qimirlash markazi bu... [EPITSENTIR]

8. Tashqi kuchlar tasirida tog' jinslarini yemirilishi
[NURASH]

Down

1. Vaqtı-vaqtı bilan otilib turadigan issiq buloqlar nima ? [GEYZER]
  2. Yerning haqiqiy shakli ? [GEOID]
  4. Bir davlat chegaralari bilan o'ralgan, hududi ichida joylashgan davlat nima deb ataladi ? [ANKLAV]
  5. Granit qanday jins ? [OTQINDI]
  7. Sayyora, uning yo'l doshi va asteroitlarning yo'l [ORBITA]

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

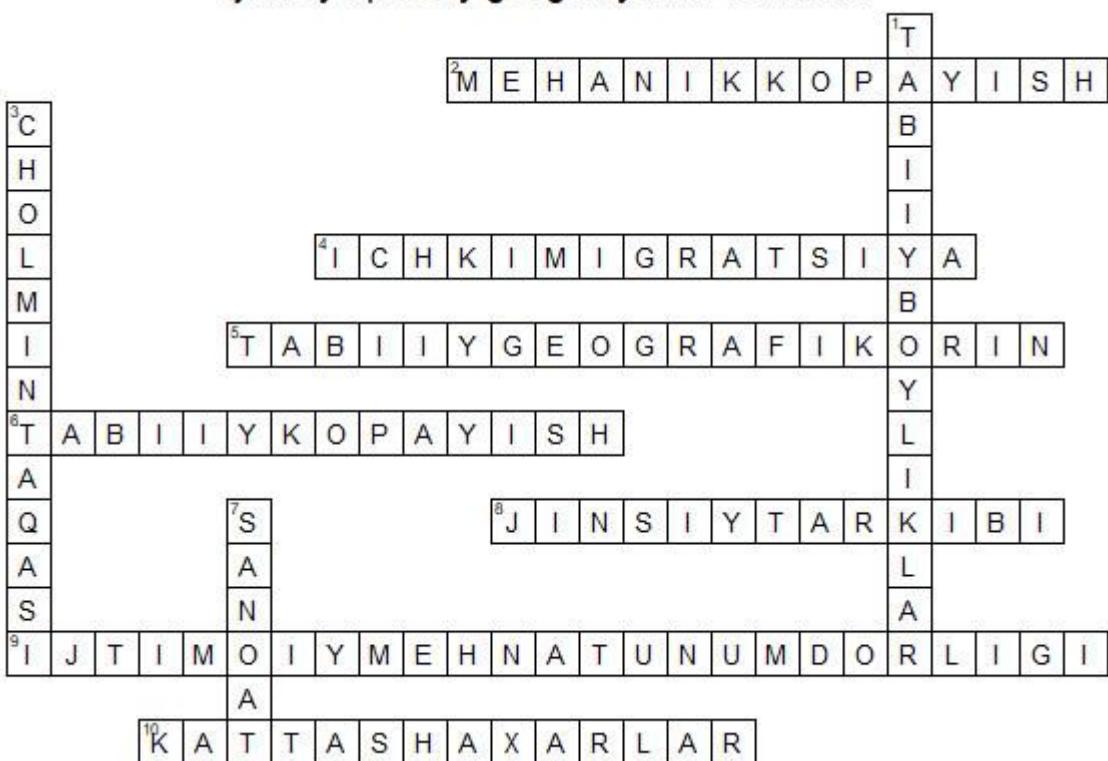
Across

2. Aholining migratsiya hisobiga ko'payishiga aytildi.
4. Aholining mamlakat ichkarisida viloyat, tuman, yoki shaharlarga ko'chib o'tishiga nima deyiladi.
5. Asosan, okean, dengiz, daryo, tog', cho'l, o'rmon, adir, so'ngra yirik tabiiy obiektlarga nisbatan joylashuvig ?
6. O'lganlar sonining tug'ilganlar soniga nisbatan ko'payishi tabiiy ko'payish deyiladi.
8. Aholi tarkbidagi erkak va ayollarning sondagi ulushi.
9. Moddiy ishlab chiqarishda band bo'lgan har bir ishlovchi hisobiga hosil qilingan milliy daromad miqdori.
10. Axolisi soni 100 mingdan ortiq bo'lgan hududlarga ?

Down

1. Tabiiy sharoitdan farq qilib, ishlab chiqarishga bevosita aloqador bo'lgan, ya'ni uning xomashyo va energetika bazasini tashkil etuvchi kuch.
3. O'zbekiston hududida 400 m dan balandlikkacha bo'lgan hududlar cho'l mintaqasi deyiladi.
7. milliy iqtisodiyotning moddiy nematlar ishlab chiqaruvchi muhim tarmog'i ?

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

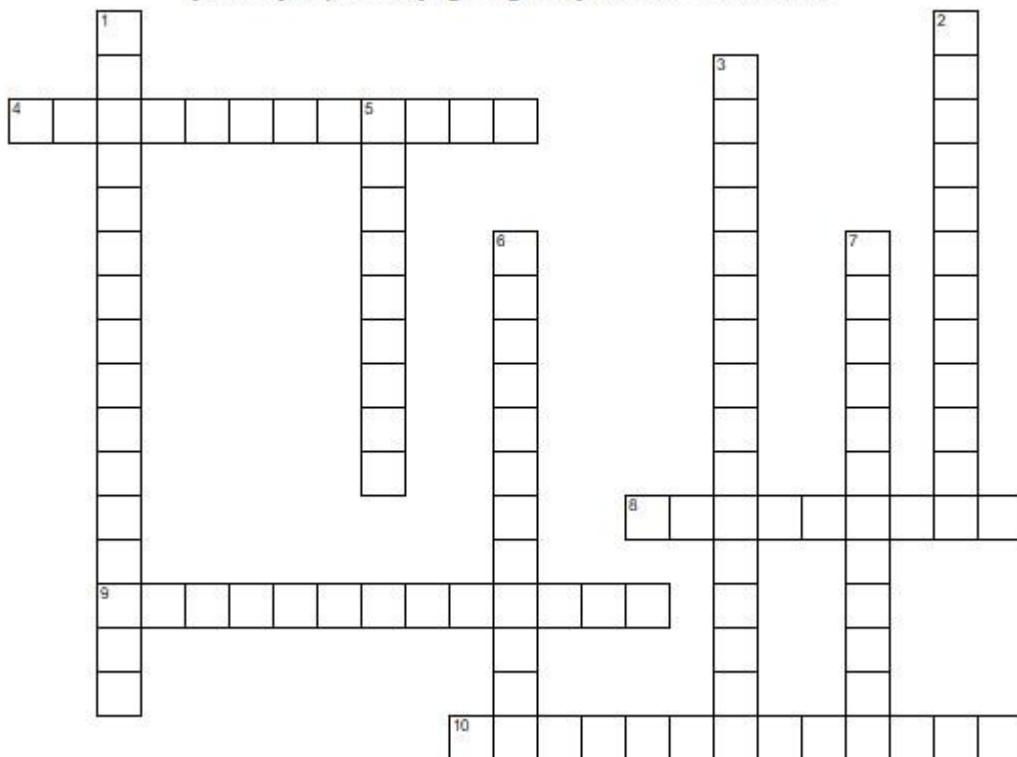
Across

2. Aholining migratsiya hisobiga ko'payishiga aytildi.
4. Aholining mamlakat ichkarisida viloyat, tuman, yoki shaharlarga ko'chib o'tishiga nima deyiladi.
5. Asosan, okean, dengiz, daryo, tog', cho'l, o'rmon, adir, so'ngra yirik tabiiy obiektlarga nisbatan joylashuvig ?
6. O'lganlar sonining tug'ilganlar soniga nisbatan ko'payishi tabiiy ko'payish deyiladi.
8. Aholi tarkbidagi erkak va ayollarning sondagi ulushi.
9. Moddiy ishlab chiqarishda band bo'lgan har bir ishlovchi hisobiga hosil qilingan milliy daromad miqdori.
10. Axolisi soni 100 mingdan ortiq bo'lgan hududlarga ?

Down

1. Tabiiy sharoitdan farq qilib, ishlab chiqarishga bevosita aloqador bo'lgan, ya'ni uning xomashyo va energetika bazasini tashkil etuvchi kuch.
3. O'zbekiston hududida 400 m dan balandlikkacha bo'lgan hududlar cho'l mintaqasi deyiladi.
7. milliy iqtisodiyotning moddiy nematlar ishlab chiqaruvchi muhim tarmog'i ?

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

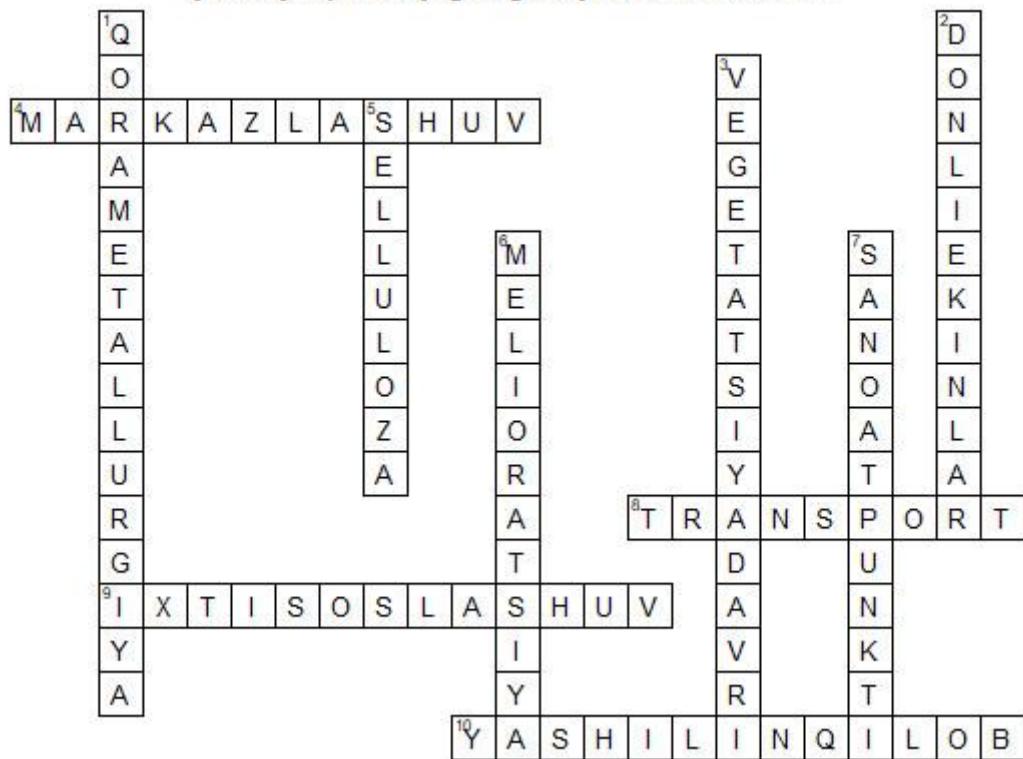
Across

4. Ishlab chiqarish jarayonini yirik korxonalarda to'planishiga ?
8. Uzoqni yaqin qiladigan, yuk va yo'llovchi tashish uchun qulay bo'lgan xalqaro va hudud miqiyosidagi, mehnat taqsimotining muhim tarmog'i.
9. Ishlab chiqarish jarayonining asosan bir hil mahsulot ishlab chiqarishga qaratilgan tashkiliy shakli.
10. Qishloq xo'jaligini fan texnika yutuqlari negzida tubdan o'zgartirish.

Down

1. Temir rudasi qazib chiqarish, cho'yan, po'lat eritish, prokat va ferroqotishmalar ishlab chiqarish ?
2. Don uchun ekiladigan muhim qishloq xo'jaligi ekinlari guruxi.
3. Sutkalik o'rtacha harorat +5 gradusdan kam bo'limgan kunlar.
5. Maydalangan va kimyoviy yo'l bilan ishlangan yog'och massasi
6. Yerning holatini yaxshilash uchun tekislash, sug'orish, sho'rini yuvish, nihol o'tqazish, tuproq hosildorligini oshirish kabi tadbirlar yig'indisi.
7. Korxonalari oz bo'lgan shaxarcha.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

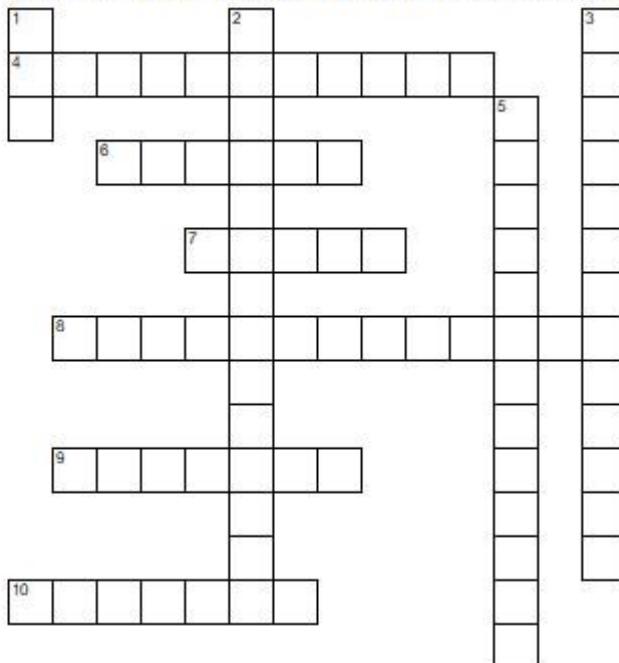
Across

4. Ishlab chiqarish jarayonini yirik korxonalarda to'planishiga ?
8. Uzoqni yaqn qiladigan, yuk va yo'lovchi tashish uchun qulay bo'lgan xalqaro va hudud miqiyosidagi, mehnat taqsimotining muhim tarmog'i.
9. Ishlab chiqarish jarayonining asosan bir hil mahsulot ishlab chiqarishga qaratilgan tashkiliy shakli.
10. Qishloq xo'jaligini fan texnika yutuqlari negzida tubdan o'zgartirish.

Down

1. Temir rudasi qazib chiqarish, cho'yan, po'lat eritish, prokat va ferroqotishmalar ishlab chiqarish?
2. Don uchun ekiladigan muhim qishloq xo'jaligi ekinlari guruxi.
3. Sutkalik or'tacha harorat +5 gradusdan kam bo'lmagan kunlar.
4. Maydalangan va kimyoviy yo'l bilan ishlangan yog'och massasi
5. Yerning holatini yaxshilash uchun tekislash, sug'orish, sho'rini yuvish, nihol otqazish, tuproq hosildorligini oshirish kabi tadbirlar yig'indisi.
7. Korxonalari oz bo'lgan shaxarcha.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

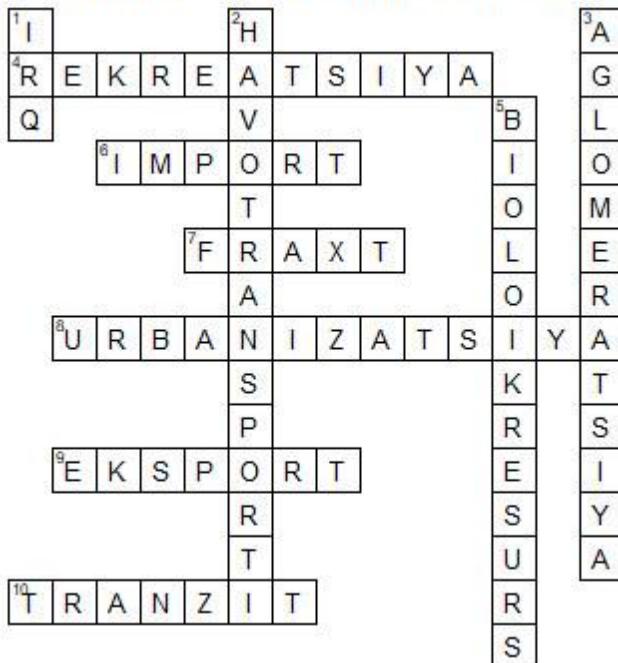
Across

4. Insonlarni sog'lig'ini tiklashning , madaniy hordiq chiqarishni keng shakli.
6. Chet mamlakatlardan zarur maxsulot va tavarlarni olib kirilish ?
7. Suv yo'lida yuk tashish haqi.
8. Mamlakat hayotida shaxarlar ro'lining kuchayishi.
9. tovarlarni tashqi bozorga yani xorijga chiqarilish ?
10. Yuk yoki yo'lovchilarning oraliqdagi stansiya, viloyat, davlat orqali o'tishi.

Down

1. Odam organizmining qadimgi davrlarda tabiiy muhit, ayniqsa iqlim sharoitiga moslashishi tufayli vujudga kelib, tashqi ko'rinish belgilarini bir biridan farq qilishi.
2. Transportning eng qimmat va shu bilan birga eng tez harakatlanadigan hamda joy relyefiga kam bog'liq bo'lgan turi ?
3. Shaxarlarning yirik shaxar atrofida to'planishi.
5. Quruqlik va Dunyo okeanidagi o'simlik va hayvonot boyliklari.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

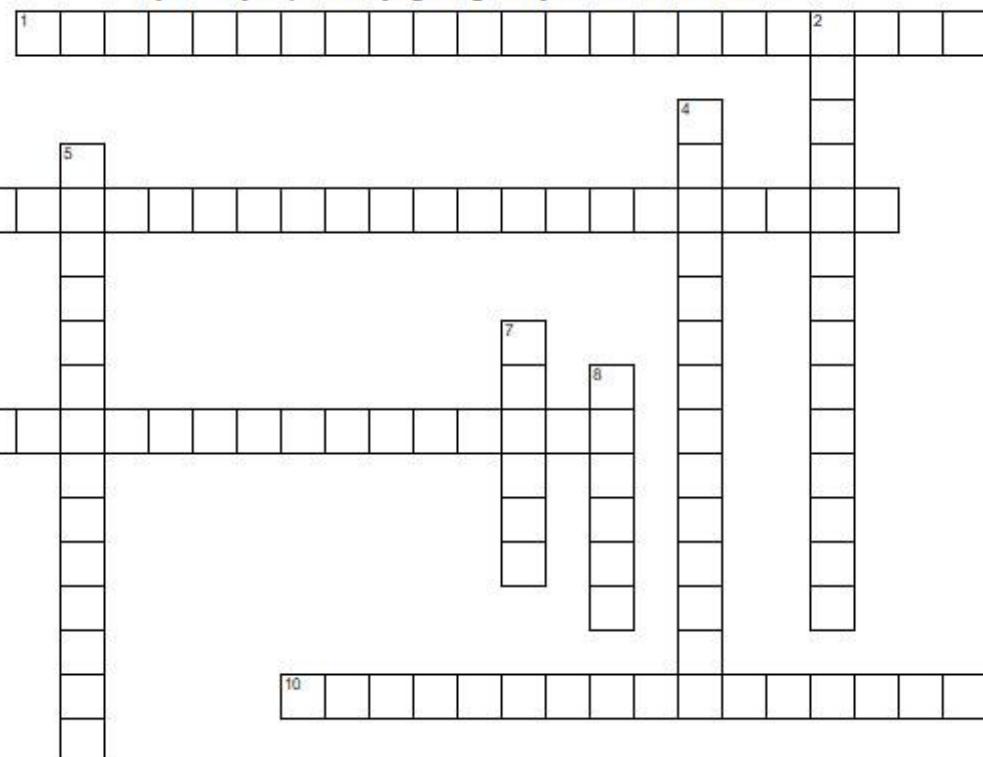
Across

4. Insonlarni sog'lig'ini tiklashning , madaniy hordiq chiqarishni keng shakli.
6. Chet mamlakatlardan zarur maxsulot va tavarlarni olib kirilish ?
7. Suv yo'lida yuk tashish haqi.
8. Mamlakat hayotida shaxarlar ro'lining kuchayishi.
9. tovarlarni tashqi bozorga yani xorijga chiqarilish ?
10. Yuk yoki yo'lovchilarning oraliqdagi stansiya, viloyat, davlat orqali o'tishi.

Down

1. Odam organizmining qadimgi davrlarda tabiiy muhit, ayniqsa iqlim sharoitiga moslashishi tufayli vujudga kelib, tashqi ko'rinish belgilarini bir biridan farq qilishi.
2. Transportning eng qimmat va shu bilan birga eng tez harakatlanadigan hamda joy relyefiga kam bog'liq bo'lgan turi ?
3. Shaxarlarning yirik shaxar atrofida to'planishi.
5. Quruqlik va Dunyo okeanidagi o'simlik va hayvonot boyliklari.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

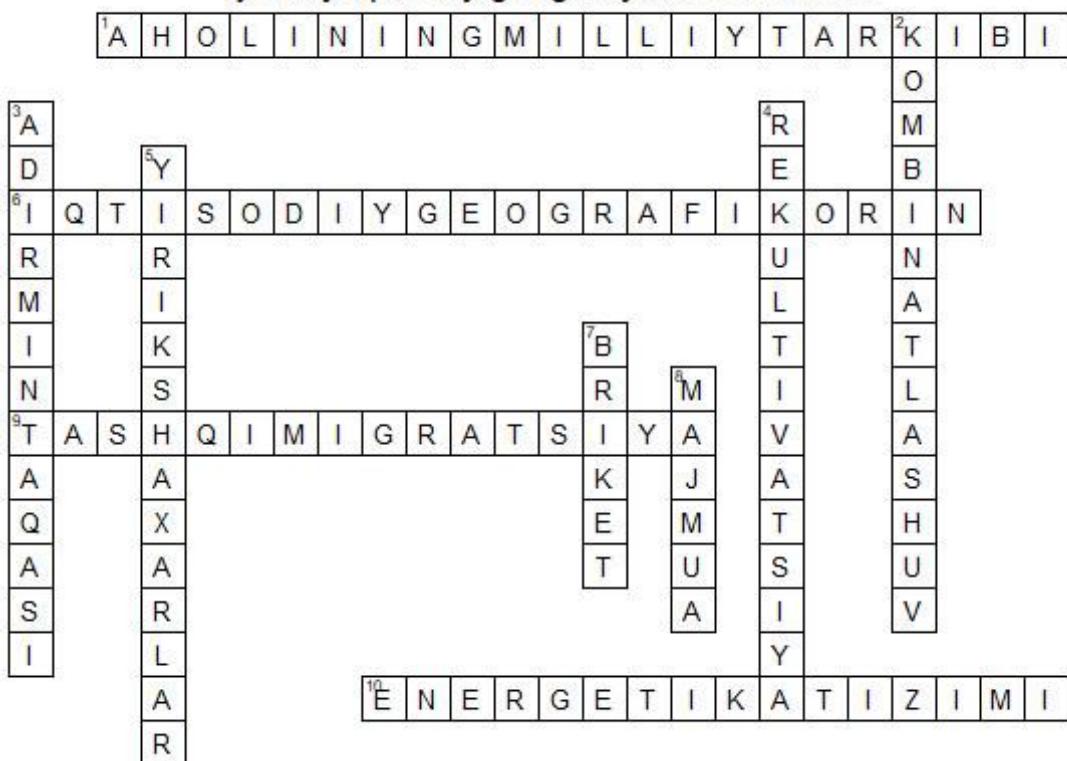
Across

1. Mamlakat aholisining tarkibidagi millat va ellatlarning ulushi.
6. Jahonning erkin iqtisodiy mintaqalari, jahon savdo yo'llari, yirik sanoat markazlari va yirik konlardan foydalanish imkoniyatini belgilovchi omil.
9. Mamlakatdan ko'chib ketish yoki ko'chib kelish ?
10. Turli xildagi elektr stansiyalarning yuqori voltli elektr uzatish liniyalari bilan birlashtirib, bir markazdan boshqarib turlishi nima deb ataladi ?

Down

2. O'nlab mayda korxonalarining tayanch bir korxonaga birikishidan yuzaga keluvchi ishlab chiqarish shakli.
3. Respublikamizda 400-1200 m gacha bo'lgan hududlaradir mintaqasi deyiladi.
4. Qishloq xo'jaligi va konchilik negizida zarar ko'rgan maydonlarni qayta tiklash va o'simlik qoplami bilan to'ldirish.
5. Axolisi soni 250 mingdan ortiq bo'lgan hududlar.
7. Ko'mir kukuni bosim ostida yoki yopishqoq moddaga aralshtirib zoldir shakiga keltirilgan mahsulot.
8. Ishlab chiqarishni tashkil etishning iqtisodiy samaradorlikka qaratilgan muhim shakli

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

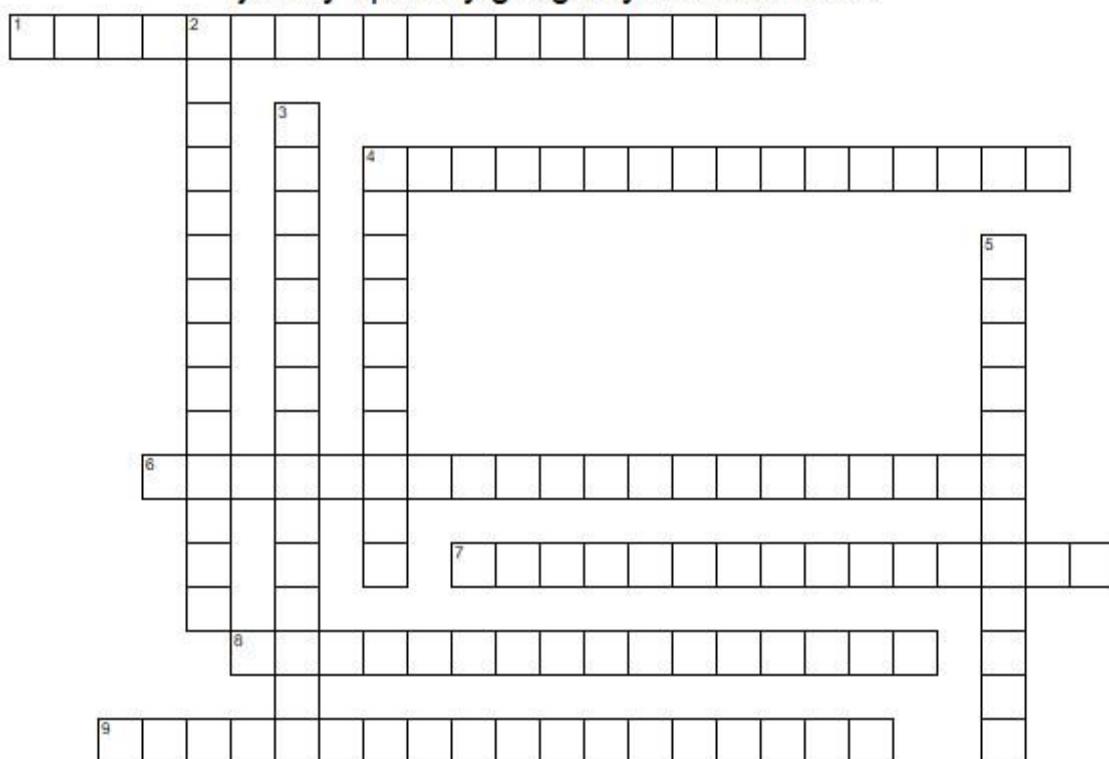
Across

1. Mamlakat aholisining tarkibidagi millat va ellatlarning ulushi.
6. Jahonning erkin iqtisodiy mintaqalari, jahon savdo yo'llari, yirik sanoat markazlari va yirik konlardan foydalanish imkoniyatini belgilovchi omil.
9. Mamlakatdan ko'chib ketish yoki ko'chib kelish?
10. Turli xildagi elektr stansiyalarning yuqori voltli elektr uzatish liniyalari bilan birlashtirib, bir markazdan boshqarib turlishi nima deb ataladi?

Down

2. O'nlab mayda korxonalarning tayanch bir korxonaga birkishidan yuzaga keluvchi ishlab chiqarish shakli.
3. Respublikamizda 400-1200 m gacha bo'lgan hududlar adir mintaqasi deyiladi.
4. Qishloq xo'jaligi va konchilik negizida zarar ko'rgan maydonlarni qayta tiklash va o'simlik qoplami bilan to'ldirish.
5. Axolisi soni 250 mingdan ortiq bo'lgan hududlar.
7. Ko'mir kukuni bosim ostida yoki yopishqoq moddaga aralshtirib zoldir shakiga keltirilgan mahsulot.
8. Ishlab chiqarishni tashkil etishning iqtisodiy samaradorlikka qaratilgan muhim shakli

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

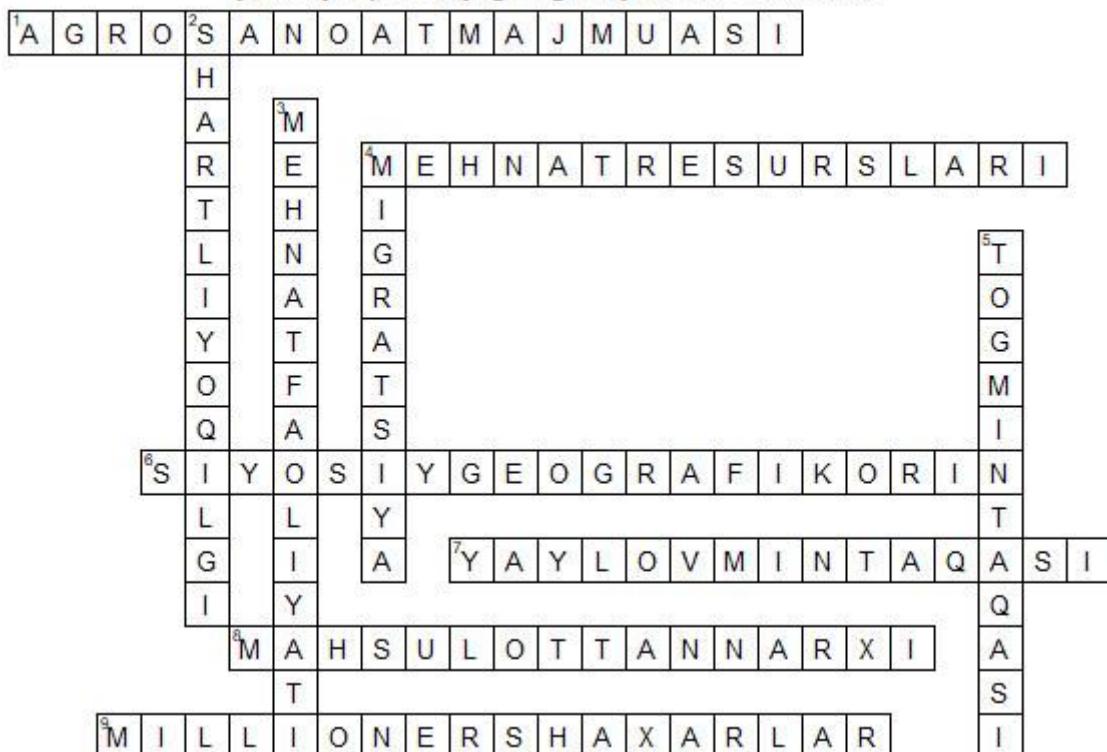
Across

- Qishloq xo'jalik maxsulotini yetishtirish va uni istemolchiga yetkazish jarayonida aloqador barcha tarmoqlar uyg'unligidir.
- Mamatlakat axolisining mehnatga layoqatlari yoshdagisi qismi
- Muayyan davrlarda alohida davlatning, majorolar ro'y berayotan yoki, ro'y berishi mumkin bo'lgan hudud davlatlarga nisbatan aloqadorlogiga ko'ra baholanadi.
- Baland tog'larning yonbag'irlari past tog'larning tepe qismlarini o'z ichiga oladi.
- Mahsulot birligini olish (aytaylik, 1 t neft qazib chiqarish) uchun ketadigan pulda ifodalangan hamma xarajat
- Axolisi soni 1 mln dan ortiq bo'lgan hududlar.

Down

- Boshqa yoqilg'ilar yonganda hosil qiladigan issiqlik 1 kg toshko'mirning issiqlik koefitsienti, ya'nin 1 ga qiyosan baholanadi.
- Ishlab chiqarish jarayonida moddiy nemat ishlab chiqaradigan va ishlab chiqarmaydigan sohalarga bo'linadi.
- Aholini bir hudutdan ikkinchi hudutga ko'chib o'tishi nima deb ataladi ?
- Balandligi 1200 m dan baland bo'lgan hududlar tog' mintaqasi deyiladi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

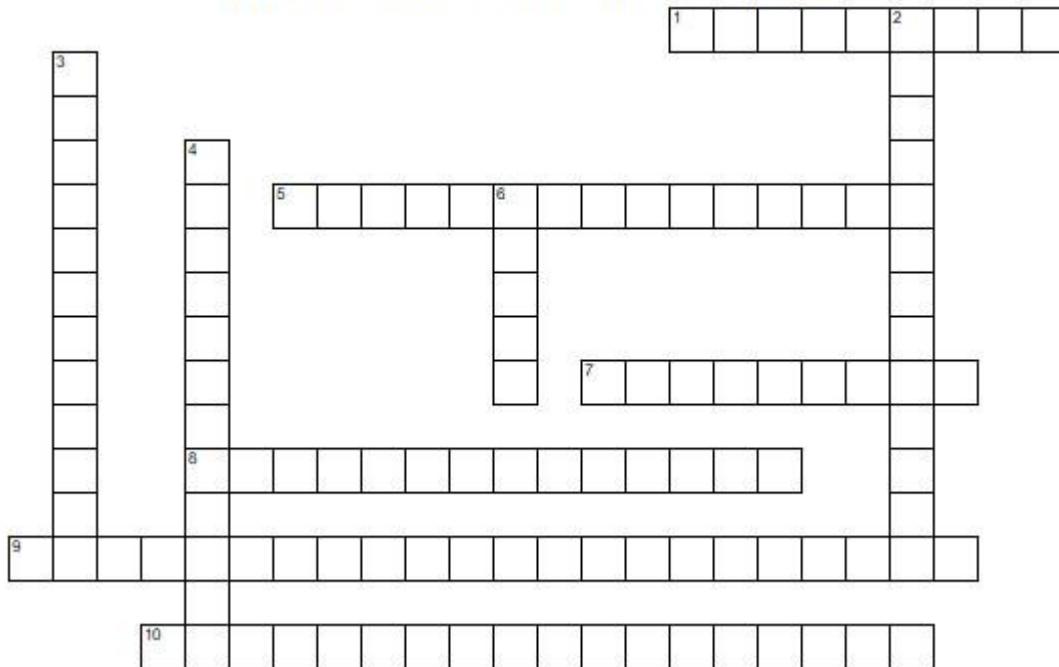
Across

- Qishloq xo'jalik maxsulotini yetishtirish va uni istemolchiga yetkazish jarayonida aloqador barcha tarmoqlar uyg'unligidir.
- Mamatlakat axolisining mehnatga layoqatli yoshdag'i qismi
- Muayyan davrlarda alohida davlatning, majorolar ro'y berayotan yoki, ro'y berishi mumkin bo'lgan hudud davlatlarga nisbatan aloqadorlogiga ko'ra baholanadi.
- Baland tog'larning yonbag'irlari past tog'larning tepe qismlarini o'z ichiga oladi.
- Mahsulot birligini olish (aytaylik, 1 t neft qazib chiqarish) uchun ketadigan pulda ifodalangan hamma xarajat
- Axolisi soni 1 mln dan ortiq bo'lgan hududlar

Down

- Boshqa yoqilg'ilar yonganda hosil qiladigan issiqlik 1 kg toshko'mirning issiqlik koeffitsienti, ya'nii 1 ga qiyosan baholanadi.
- Ishlab chiqarish jarayonida moddiy nemat ishlab chiqaradigan va ishlab chiqarmaydigan sohalarga bo'linadi.
- Aholini bir hudutdan ikkinchi hudutga ko'chib o'tishi nima deb ataladi ?
- Balandligi 1200 m dan baland bo'lgan hududlar tog' mintaqasi deyiladi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

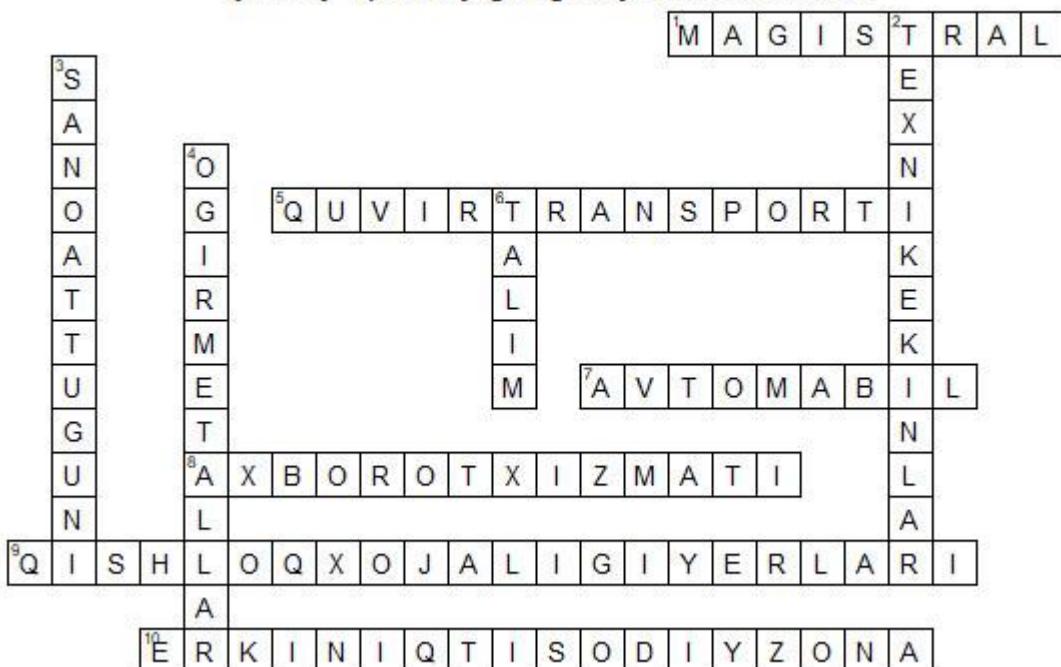
Across

1. Asosiy yo'nalish, asosiy transport yo'li
5. Asosan suyuqlik, bug', gaz ayrim hollarda sochiluvchan qattiq jismalarni bir joydan ikkinchi joyga tashish uchun ishlataladigan transport.
7. Yuk va yo'llovchilarni relessiz yo'llarda tashishga mo'ljallangan transport turi
8. Axborotni targatish shuningdek manlakat iqtisodiyotini boshqarishdagi aloqaning muhim tamoyli.
9. Qishloq xo'jaligi maqsadlaridagina foydalaniladigan yerlar.
10. Mamlakat va chet el kapitalini, istiqbolli texnologiya va boshqaruv tajribasini jalb etish maqsadida tuziladigan, aniq belgilangan ma'muriy chegaralari va alohida huquqiy tartiboti bo'lgan maxsus ajratilgan hududdir.

Down

2. Sanoat xomashyosi sifatida yetishtiriladigan, xomashyo beradigan bir va ko'p yillik qishloq xo'jaligi ekinlari.
3. Ishlab chiqarish jarayoni o'zaro bog'langan korxonalarni bir-biriga yaqin joylashtirish
4. Kishilar organizimidagi imunitetni pasaytirib, kasallanish darajasining yuqori bo'lismiga tasir etadi. Natijada aholi va tabiat uchun kata xavf xatar tug'diradi.
6. Bilim berish malaka va ko'nikmalar hosil qilish jarayoni, kishini mehnatga va hayotga tayyorlashning asosiy vositasi.

litimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

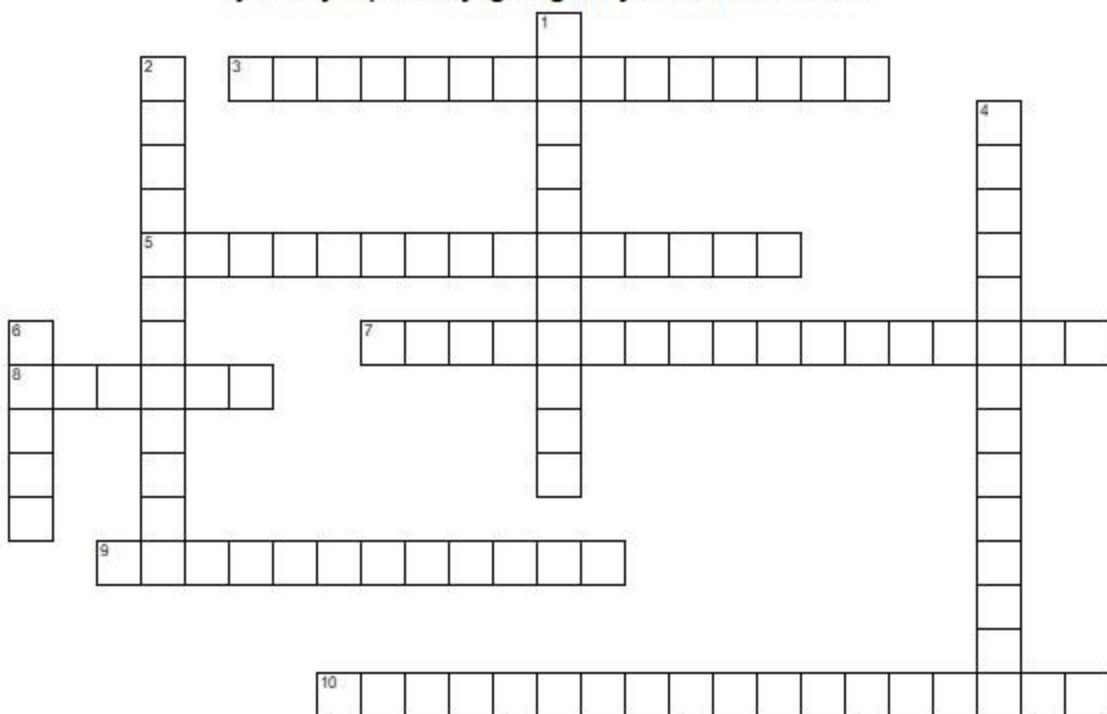
Across

1. Asosiy yo'nalish, asosiy transport yo'li
  5. Asosan suyuqlik, bug', gaz ayrim hollarda sochiluvchan qattiq jismarlarni bir joydan ikkinchi joyga tashish uchun ishlatalidigan transport.
  7. Yuk va yo'lovchilarni relessiz yo'llarda tashishga mo'ljallangan transport turi
  8. Axborotni tarqatish shuningdek mamlakat iqtisodiyotini boshqarishdagi aloqaning muhim tamoyli.
  9. Qishloq xo'jaligi maqsadlaridagina foydalaniqidigan yerlar.
  10. Mamlakat va chet el kapitalini, istiqbolli texnologiya va boshqaruva tajribasini jalb etish maqsadida tuziladigan, aniq belgilangan ma'muriy chegaralari va alohida huquqiy tartiboti bo'lgan maxsus ajratilgan hududdir.

Down

2. Sanoat xomashyosi sifatida yetishtiriladigan, xomashyo beradigan bir va ko'p yillik qishloq xo'jaligi ekinlari.
  3. Ishlab chiqarish jarayoni o'zaro bog'langan korxonalarini bir-biriga yaqin joylashtirish
  4. Kishilar organizimidagi imunitetni pasaytirib , kasallanish darajasining yuqori bo'lismiga tasir etadi.Natijada aholi va tabiat uchun kata xavf xatar tug'diradi.
  6. Bilim berish malaka va ko'nigmalar hosil qilish jarayoni, kishini mehnatga va hayotga tayyorlashning asosiy vositasini.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

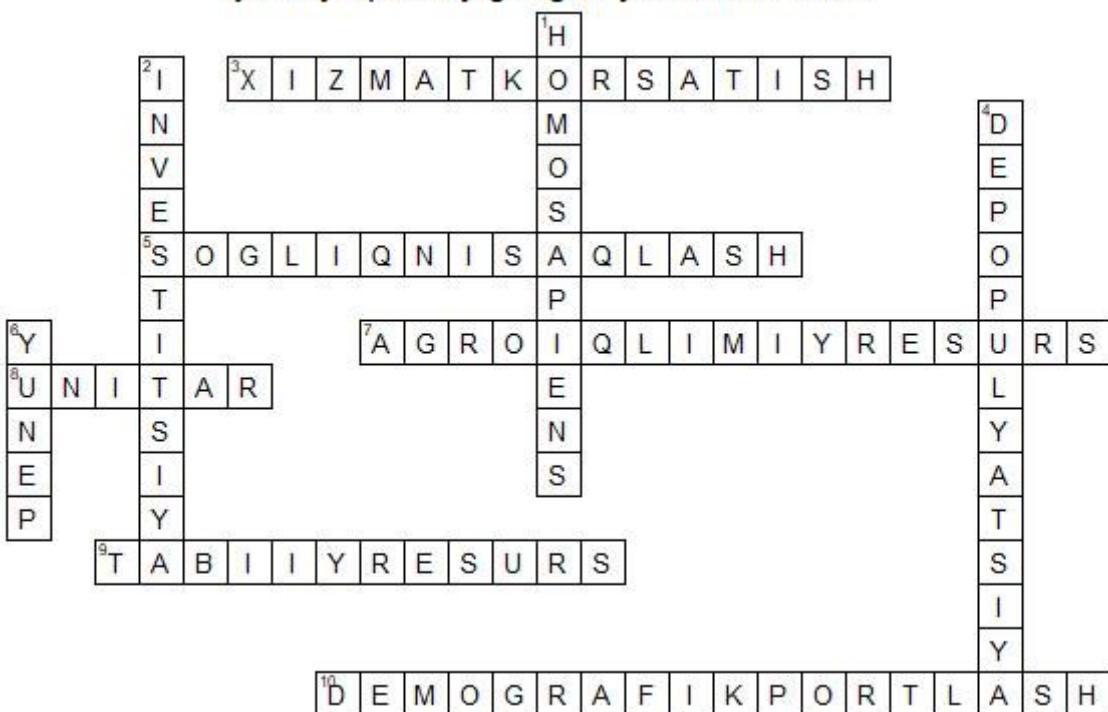
Across

3. Rayon aholisini oziq-ovqat mahsulotlari, kiyim-bosh, madaniy-maishiy buyumlar bilan ta'minlovchi korxonalar to'plami.
5. Aholi sog'lig'ini muhofaza qilishga yo'naltirilgan ijtimoiy iqrисоди va tibbiy tadbirlar tizimi.
7. Qishloq xo'jaligi tarmoqlari rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi iqlim imkoniyatlari.
8. Davlatlarda butun mamlakat hududida yagona qonunchilik tizimi amal qiladi, siyosiy boshqaruva esa markazlashgan holda amalga oshiriladi.
9. Inson hayoti va faoliyati davomida bevosita foydalananiladigan barcha turdag'i tabiat ne'matlariga aytildi.
10. O'lrim darajasi pasayishi tufayli aholi sonining tez sur'atlar bilan ko'payishi.

Down

1. Ilmiy manbalar ma'lumotlariga ko'ra, insonlarning eng qadimgi ongli vakillari.
2. Xalqaro moliyaviy tashkilotlar bilan hamkorlik qilib, mamlakat ishlab chiqarish kuchlarini modernizatsiya qilish va yangilash uchun chet el sarmoyasini kiritish shakli.
4. Tug'ilishning o'limga nisbatan pastligi.
6. Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT)ning atrof-muhitni muhofaza qilish dasturi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

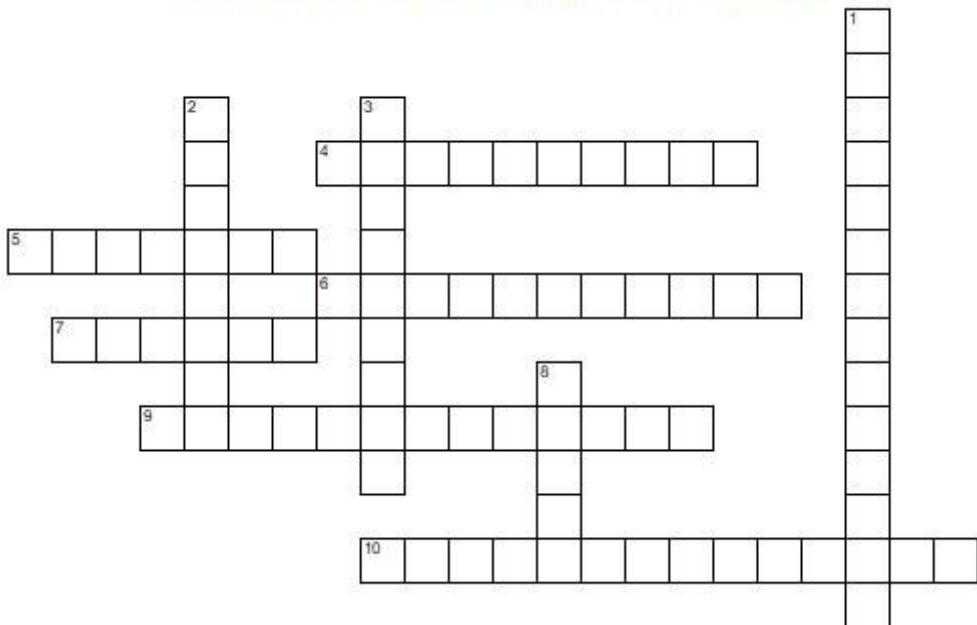
Across

3. Rayon aholisini oziq-ovqat mahsulotlari, kiyim-bosh, madaniy-maishiy buyumlar bilan ta'minlovchi korxonalar to'plami.
5. Aholi sog'lig'ini muhofaza qilishga yo'naltirilgan ijtimoiy iqrисоди va tibbiy tadbirlar tizimi.
7. Qishloq xo'jaligi tarmoqlari rivojlanishiga ta'sir ko'rсatuvchi iqlim imkoniyatlari.
8. Davlatlarda butun mamlakat hududida yagona qonunchilik tizimi amal qiladi, siyosiy boshqaruv esa markazlashgan holda amalga oshiriladi.
9. Inson hayoti va faoliyati davomida bevosita foydalanimadigan barcha turdag'i tabiat ne'matlariga aytildi.
10. O'lim darajasi pasayishi tufayli aholi sonining tez sur'atlar bilan ko'payishi.

Down

1. Ilmiy manbalar ma'lumotlariga ko'ra, insonlarning eng qadimgi ongli vakillari.
2. Xalqaro moliyaviy tashkilotlar bilan hamkorlik qilib, mamlakat ishlab chiqarish kuchlarini modernizatsiya qilish va yangilash uchun chet el sarmoyasini kiritish shakli.
4. Tug'ilishning o'limga nisbatan pastligi.
6. Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT)ning atrof-muhitni muhofaza qilish dasturi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

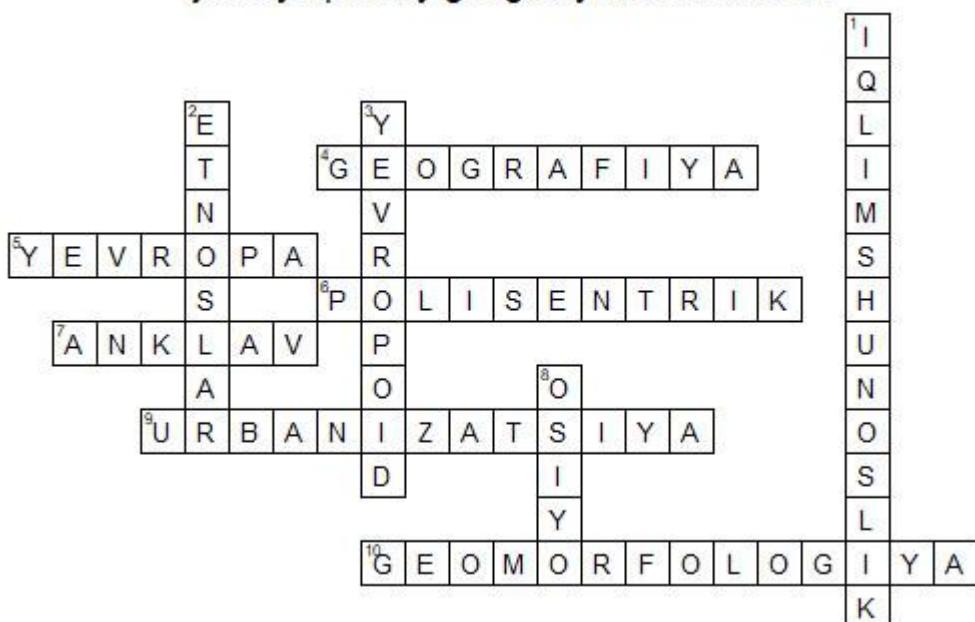
Across

4. Yer yuzi tabiatni, aholisi va inson xo'jalik faoliyatini o'rganuvchi fan.
5. so'zi qadimiy assuriyaliklar tilidan kelib chiqqan bo'lib, «Quyosh botishi», ya'ni «g'arb» ma'nosini anglatadi.
6. Ko'p markazliylik nazariyasi.
7. Hududi bitta mamlakat hududi bilan chegaradosh bo'lgan davlat.
9. Shaharlar, shahar aholisining soni va salmog'ining o'sishi, shahar turmush tarzining tarqalish jarayoni.
10. Yer yuzi relyefini o'rganuvchi fan.

Down

1. Iqlim xususiyatlarini o'rganuvchi fan.
2. Insonlarning tarixan shakllangan, yashash hududi, madaniyati, turmush tarzi bilan o'zaro farq qiluvchi ijtimoiy guruhlari yig'indisi.
3. Och tusli teri, to'lqinsimon yoki tekis, yumshoq soch, asosan, moviyrang ko'z, qirra burun, yupqa va o'rta labga ega bo'lgan irq vakillari.
8. Qadimiy assuriyaliklar tilida u «Quyosh chiqishi», ya'ni «sharq» ma'nosini anglatadi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

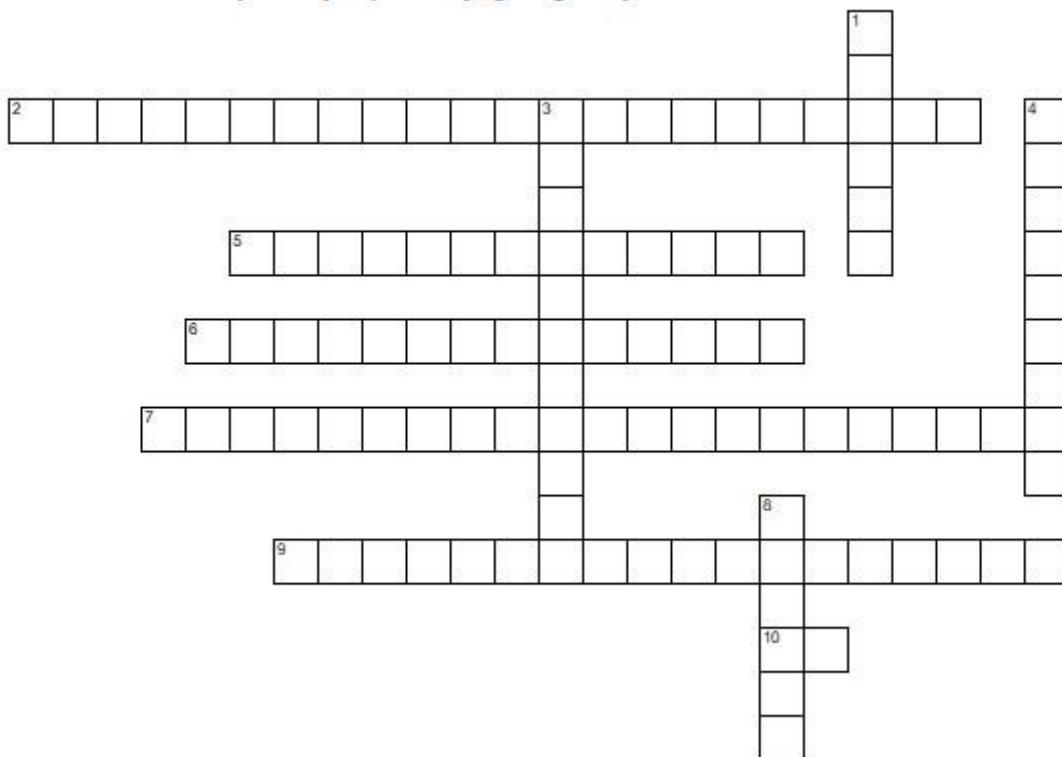
Across

4. Yer yuzi tabiat, aholisi va inson xo'jalik faoliyatini o'rganuvchi fan.
5. so'zi qadimiy assuriyaliklar tilidan kelib chiqqan bo'lib, «Quyosh botishi», ya'ni «g'arb» ma'nosini anglatadi.
6. Ko'p markazliylik nazariyasi.
7. Hududi bitta mamlakat hududi bilan chegaradosh bo'lgan davlat.
9. Shaharlar, shahar aholisining soni va salmog'ining o'sishi, shahar turmush tarzining tarqalish jarayoni.
10. Yer yuzi relyefini o'rganuvchi fan.

Down

1. Iqlim xususiyatlarini o'rganuvchi fan.
2. Insonlarning tarixan shakllangan, yashash hududi, madaniyati, turmush tarzi bilan o'zaro farq qiluvchi ijtimoiy guruhlari yig'indisi.
3. Och tusli teri, to'lqinsimon yoki tekis, yumshoq soch, asosan, moviyrang ko'z, qirra burun, yupqa va o'rta labga ega bo'lgan irq vakillari.
8. Qadimiy assuriyaliklar tilida u «Quyosh chiqishi», ya'ni «sharq» ma'nosini anglatadi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

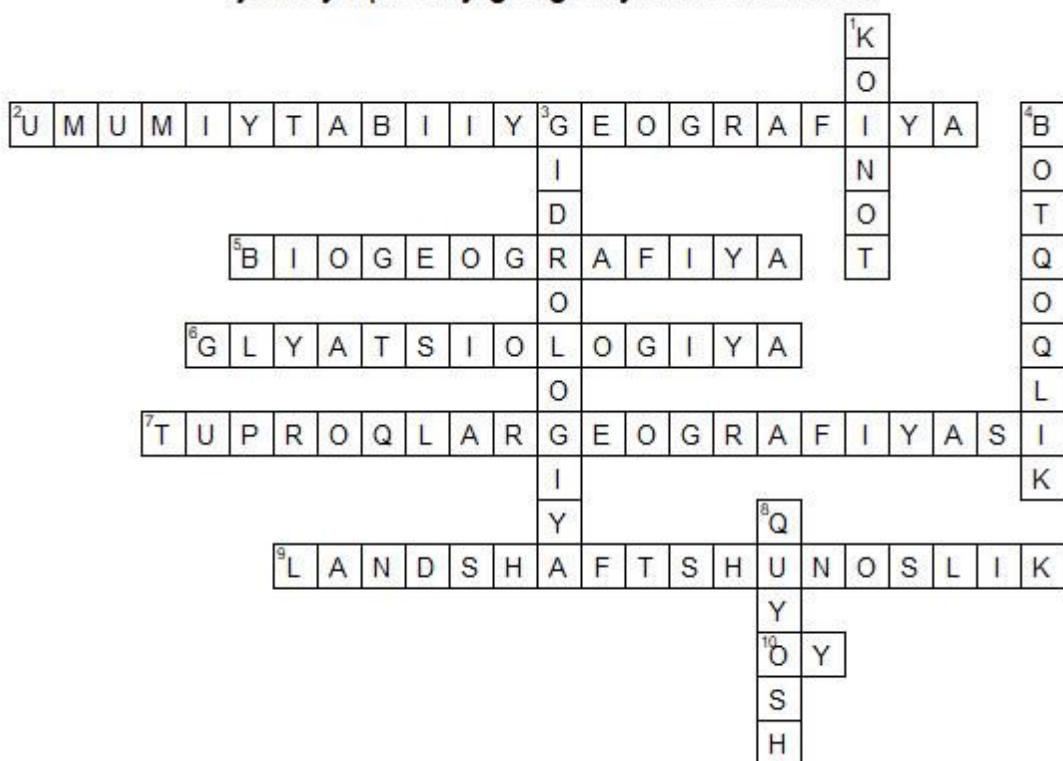
Across

2. Sayyoraviy ahamiyatga ega tabiiy geografik jarayonlarni va geografik qobiqni bir butun yaxlit tizim sifatida o'rganuvchi fan.
5. Tirik organizmlarning Yer yuzida tarqalishini o'rganuvchi fan.
6. Qor va muziklarni o'rganuvchi fan.
7. Tuproqlarning tarqalishini o'rganuvchi fan.
9. Kichik hududlar tabiatining tuzilishi va xususiyatlarini tadqiq qiluvchi geografik fan.
10. Yerning tabiiy yo'l doshi va unga eng yaqin osmon jismi.

Down

1. Makonda cheksiz va chegarasiz, zamonda abadiy bo'lgan, yerni o'rab turgan moddiy borliq.
3. Gidrosferani o'rganuvchi fan bo'lib, okeanologiya va quruqlik gidrologiyasiga bo'linadi.
4. Ortiqcha namlik sharoitida doimo yoki uzoq vaqt zax bo'lib yotadigan, namsevar o'simliklar va torf qatlami (30 sm va undan ortiq) mavjud bo'lgan yerlar.
8. Yerga eng yaqin yuld

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

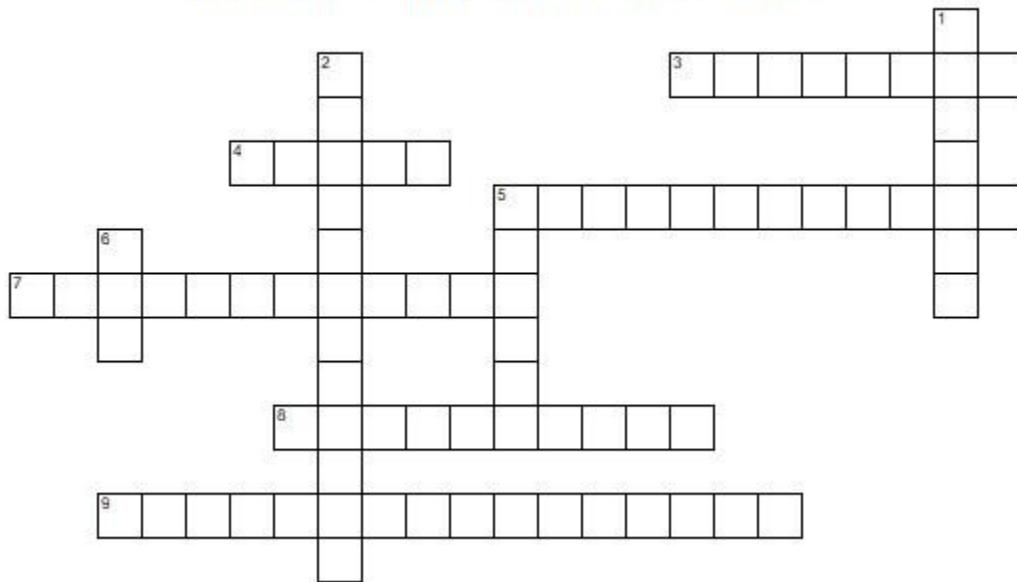
Across

2. Sayyoraviy ahamiyatga ega tabiiy geografik jarayonlarni va geografik qobiqni bir butun yaxlit tizim sifatida o'rganuvchi fan.
  5. Tirk organizmlarning Yer yuzida tarqalishini o'rganuvchi fan.
  6. Qor va muzliklarni o'rganuvchi fan.
  7. tuproqlarning tarqalishini o'rganuvchi fan.
  9. Kichik hududlar tabiatining tuzilishi va xususiyatlarini tadqiq qiluvchi geografik fan.
  10. Yerning tabiiy yo'ldoshi va unga eng yaqin osmon jismi.

Down

1. Makonda cheksiz va chegarasiz, zamonda abadiy bo'lgan, yerni o'rab turgan moddiy borliq.
  3. Gidrosferani o'rganuvchi fan bo'lib, okeanologiya va quruqlik hidrologiyasiga bo'linadi.
  4. Ortigcha namlik sharoitida doimo yoki uzoq vaqt zax bo'lib yotadigan, namsevar o'simliklar va torf qatlami (30 sm va undan ortiq) mavjud bo'lgan yerlar.
  8. Yerga eng yaqin yuld

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

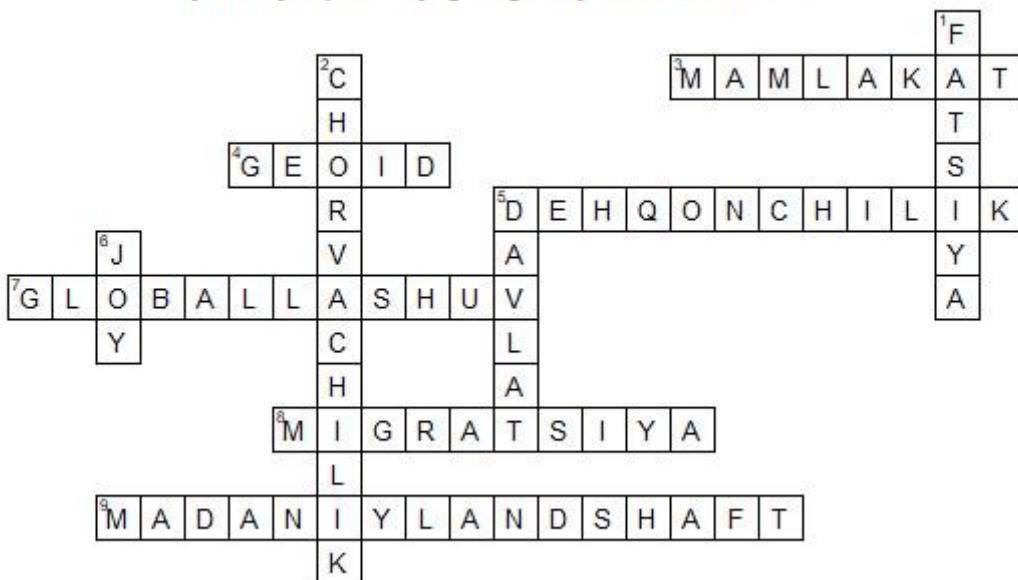
Across

3. O'zining ma'lum miqyosdagi chegaralariga ega bo'lgan, mustaqil yoki biron davlatga tobe holda mavjud bo'lgan hudud.
4. Yerning haqiqiy shakli.
5. Qishloq xo'jaligining ekinlar yetishtirish bilan shug'ullanadigan muhim tarmog'i.
7. Butun jahondagi iqtisodiy, siyosiy va madaniy integratsiya jarayoni.
8. Aholining bir hududdan boshqa hududga doimiy yoki vaqtinchalik muddatda ko'chishi.
9. Jamiyat manfaatlarini ko'zlab, xususiyatlari inson tomonidan ilmiy asosda va oqilona o'zgartirilgan geotizim.

Down

1. Tog' jinslarning litologik tarkibi bir xil, relyef tuzilishi, namlanishi bir xil, mikroiqlimi, tuproqlari, o'simlik va hayvonot dunyosi bir xil, ya'ni uni hosil qiluvchi komponentlariga xos bo'lgan belgilari bir xilligi bilan tavsifl anadigan eng oddiy tuzilgan va eng kichik geotizim.
2. Qishloq xo'jaligining chorva mollarini ko'paytirish bilan shug'ullanadigan tarmog'i.
5. Mamlakat miqyosida jamiyatni uyuşdırish masalalarini hal qilish, uning tashqi munosabatlарini belgilash vakolatlari bo'lgan hukmron tuzilma.
6. O'zaro bog'liq va o'xshash urochishelarning mujassamligidan iborat geotizim.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

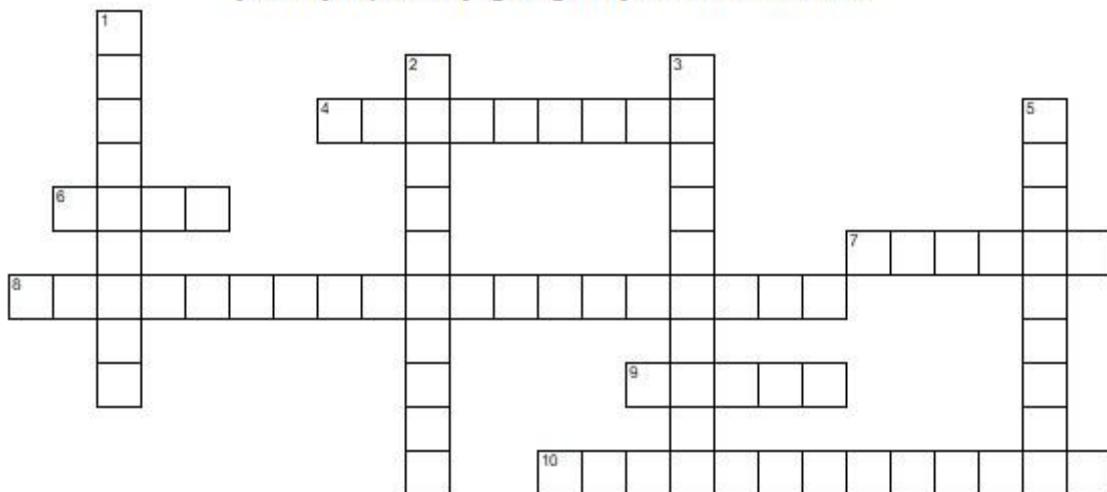
Across

3. O'zining ma'lum miqyosdagi chegaralariga ega bo'lgan, mustaqil yoki biron davlatga tobe holda mavjud bo'lgan hudud.
4. Yerning haqiqiy shakli.
5. Qishloq xo'jaligining ekinlar yetishtirish bilan shug'ullanadigan muhim tarmog'i.
7. Butun jahondagi iqtisodiy, siyosiy va madaniy integratsiya jarayoni.
8. Aholining bir hududdan boshqa hududga doimiy yoki vaqtincha muddatda ko'chishi.
9. Jamiyat manfaatlarini ko'zlab, xususiyatlari inson tomonidan ilmiy asosda va oqilona o'zgartirilgan geotizim.

Down

1. Tog' jinslarning litologik tarkibi bir xil, relyef tuzilishi, namlanishi bir xil, mikroiqlimi, tuproqlari, o'simlik va hayvonot dunyosi bir xil, ya'nini uni hosil qiluvchi komponentlariga xos bo'lgan belgilari bir xilligi bilan tavsifl anadigan eng oddiy tuzilgan va eng kichik geotizim.
2. Qishloq xo'jaligining chorva mollarini ko'paytirish bilan shug'ullanadigan tarmog'i.
3. Mamlakat miqyosida jamiyatni uyuşdırish masalalarini hal qilish, uning tashqi munosabatlarni belgilash vakolatlari bo'lgan hukmron tuzilma.
4. O'zaro bog'liq va o'xshash urochishelarning mujassamligidan iborat geotizim.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

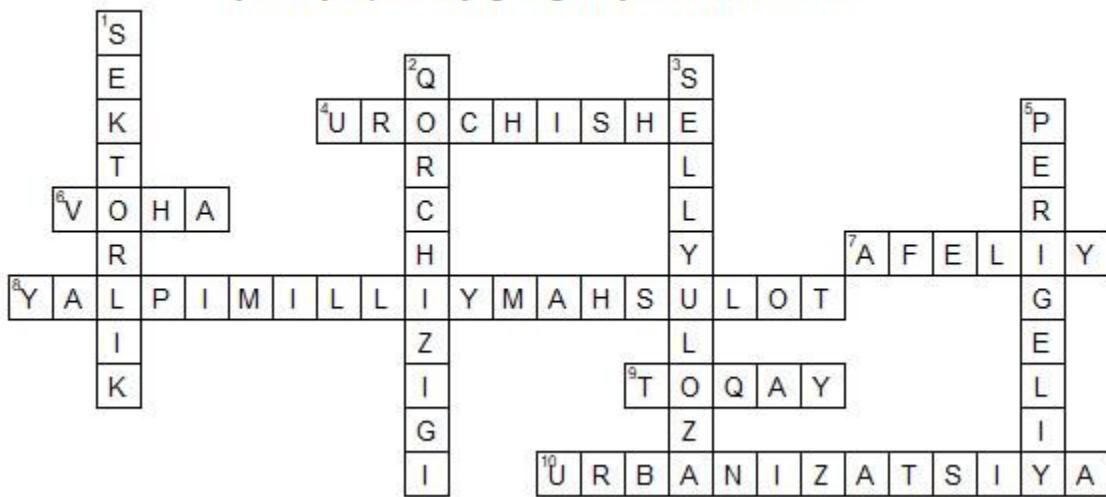
Across

4. Kelib chiqishi va rivojlanishi jihatdan uzviy bog'liq bo'lgan fatsiyalardan iborat geotizim.
6. Cho'l va chalacho'llarda suv chiqarilib obod qilingan yer.
7. yer orbitasining quyoshga uzoq bo'lgan davri bo'lib, yer bilan quyosh orasidagi masofa 152 mln km ni tashkil etadi.
8. Mamlakatning ma'lum muddat ichida umumiyl iqtisodiy faoliyatini tavsifl ovchi yakuniy makroiqtisodiy ko'rsatkichlardan biri.
9. Daryo bo'ylaridagi daraxt-buta-o't o'simliklaridan iborat qalin changalzor o'rmon.
10. Shaharlar va shahar aholisining o'sish, shahar turmush tarzining keng tarqalish jarayoni.

Down

1. Quruqlik ichkarisiga tomon okeanlardan uzoqlashgan sari iqlim xususiyatlarining o'zgarishi hisobiga tabiat komponentlari va komplekslarining o'zgarib borishi.
2. Tog'lardagi shunday chegaraki, undan balandda qor yil bo'yи erimay turadi.
3. Qog'oz sanoati, qog'oz va karton mahsulotlarini ishlab chiqarishga ixtisoslashgan sanoat tarmog'i.
5. Yer orbitasining quyoshga eng yaqin bo'lgan davri bo'lib yer sayyorasi bilan quyosh sistemasidagi masofa 147 mln km ni tashkil etadi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

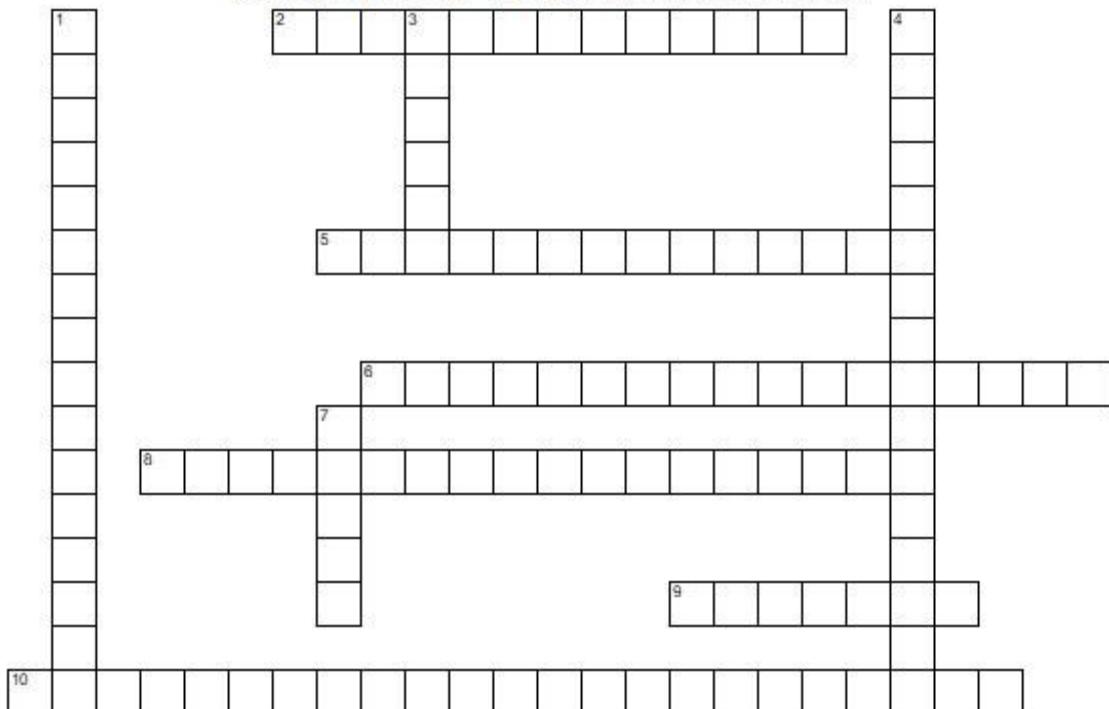
Across

4. Kelib chiqishi va rivojlanishi jihatdan uzyiy bog'liq bo'lgan fatsiyalardan iborat geotizim.
  6. Cho'l va chalacho'llarda suv chiqarilib obod qilingan yer.
  7. yer orbitasining quyoshga uzoq bo'lgan davri bo'lib, yer bilan quyosh orasidagi masofa 152 mln km ni tashkil etadi.
  8. Mamlakatning ma'lum muddat ichida umumiy iqtisodiy faoliyatini tavsifl ovchi yakuniy makroiqtisodiy ko'satskichlardan biri.
  9. Daryo bo'yalaridagi daraxt-but'a-o't o'simliklaridan iborat qalin changalzor o'rmon.
  10. Shaharlar va shahar aholisining o'sish, shahar turmush tarzining keng tarqalish jarayoni.

Down

1. Quruqlik ichkarisiga tomon okeanlardan uzoqlashgan sari iqlim xususiyatlarining o'zgarishi hisobiga tabiat komponentlari va komplekslarining o'zgarib borishi.
  2. Tog'lardagi shunday chegaraki, undan balandda qor yil bo'yи erimay turadi.
  3. Qog'oz sanoati, qog'oz va karton mahsulotlarini ishlab chiqarishga ixtisoslashgan sanoat tarmogi'i.
  5. Yer orbitasining quyoshga eng yaqin bo'lgan davri bo'lib yer sayyorasi bilan quyosh sistemasidagi masofa 147 mln km ni tashkil etadi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

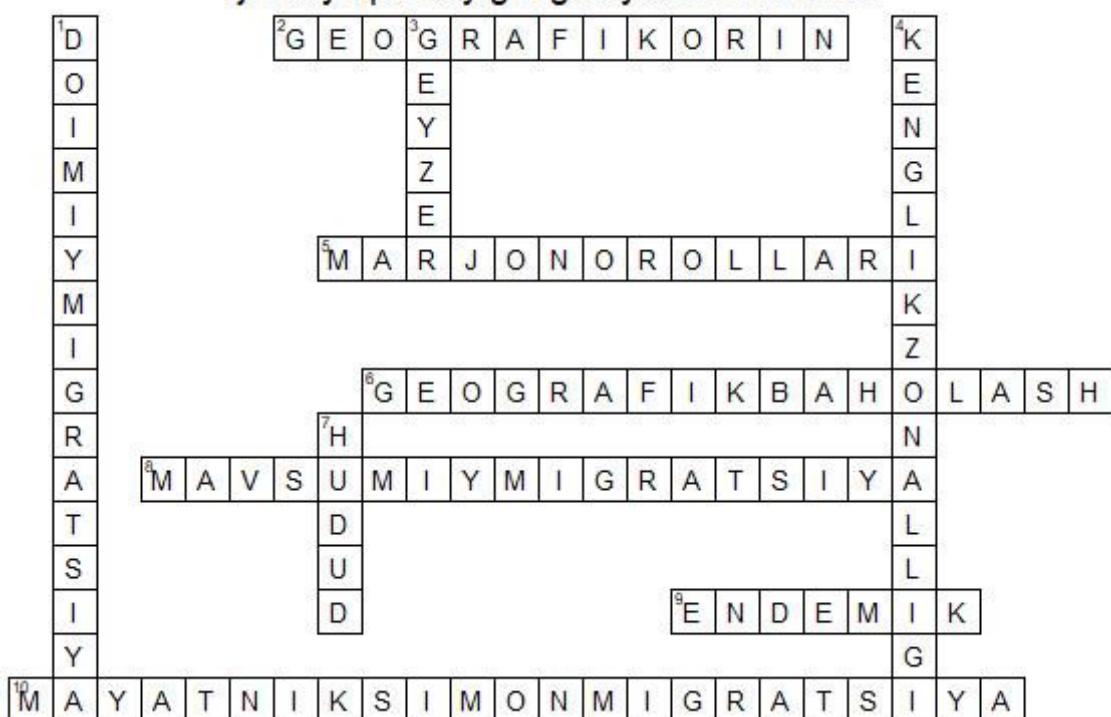
Across

2. Yer yuzidagi biror bir obyektning o'zi bilan aloqador boshqa obyektlarga nisbatan tutgan o'rni.
5. Marjon hayvonlari, suvo'tlar va boshqa organizmlar qoldiqqlari yig'ilishidan vujudga kelgan orollar.
6. Tabiiy sharoit va resurslar yoki geotizimlarni foydalanish maqsadlarida baholash tizimi.
8. Aholining ma'lum davr mobaynida biron hududga ko'chib ketishi.
9. O'simlik va hayvonot dunyosini malum hududga xos turi.
10. Aholining o'qish, ishlash maqsadida bir joydan ikkinchi joyga har kungi yoki har haftalikharakati.

Down

1. Aholining biron hududga doimiy ravishda ko'chib ketishi.
3. Vaqtı-vaqtı bilan favoraga o'xshab otolib turadigan issiq buloqlar
4. Quyosh nurlari tushish burchaginiň o'zgarishi hisobiga tabiat komponentlari va komplekslarining ekvatordan qutblarga tomon qonuniy o'zgarib borishi.
7. O'ziga xos tabiiy va inson faoliyati tomonidan davriy ravishda hosil qilingan xususiyatlar va resurslarga ega Yer yuzining quruqlik qismi.

Jitimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

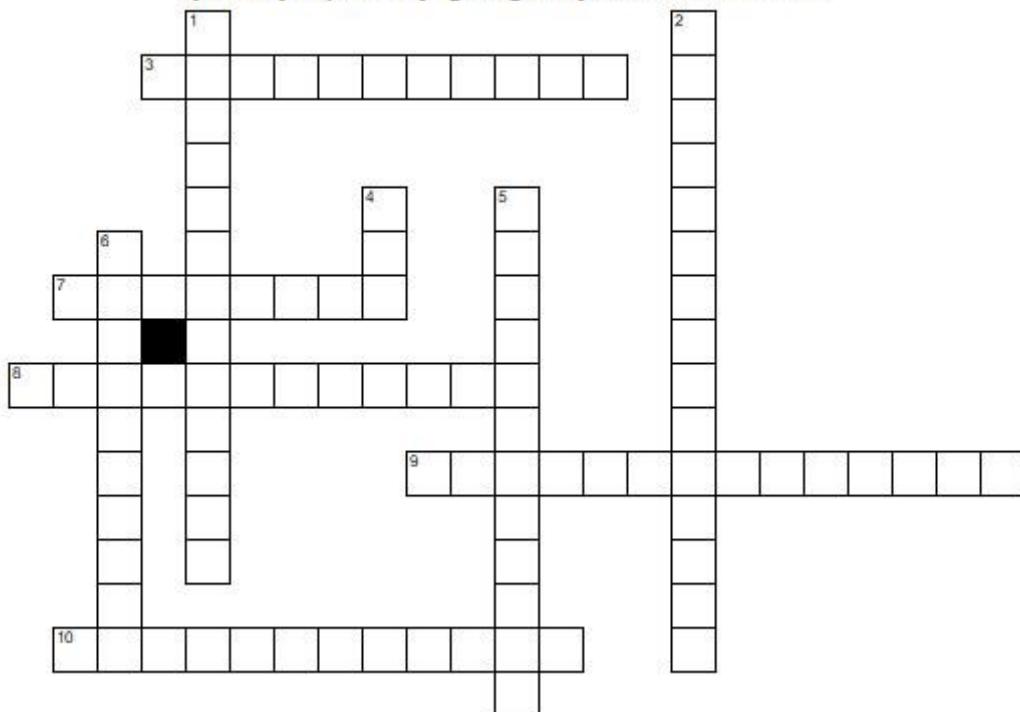
Across

2. Yer yuzidagi biror bir obyektning o'zi bilan aloqador boshqa obyektlarga nisbatan tutgan o'rni.
  5. Marjon hayvonlari, suvo'tlar va boshqa organizmlar qoldiqlari yig'ilishidan vujudga kelgan orollar.
  6. Tabiiy sharoit va resurslar yoki geotizimlarni foydalanish maqsadlarida baholash tizimi.
  8. Aholining ma'lum davr mobaynida biron hududga ko'chib ketishi.
  9. O'simlik va hayvonot dunyosini malum hududga xos turi.
  10. Aholining o'qish, ishlash maqsadida bir joydan ikkinchi joyga har kungi yoki har haftalikharakati.

Down

1. Aholining biron hududga doimiy ravishda ko'chib ketishi.
  3. Vaqtı-vaqtı bilan faworaga o'xshab otilib turadigan issiq buloqlar
  4. Quyosh nurlari tushish burchagining o'zgarishi hisobiga tabiat komponentlari va komplekslarining ekvatoridan qutblarga tomon qonuniy o'zgarib borishi.
  7. O'ziga xos tabiiy va inson faoliyati tomonidan davriy ravishda hosil qilingan xususiyatlar va resurslarga ega Yer yuzining quruqlik qismi.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

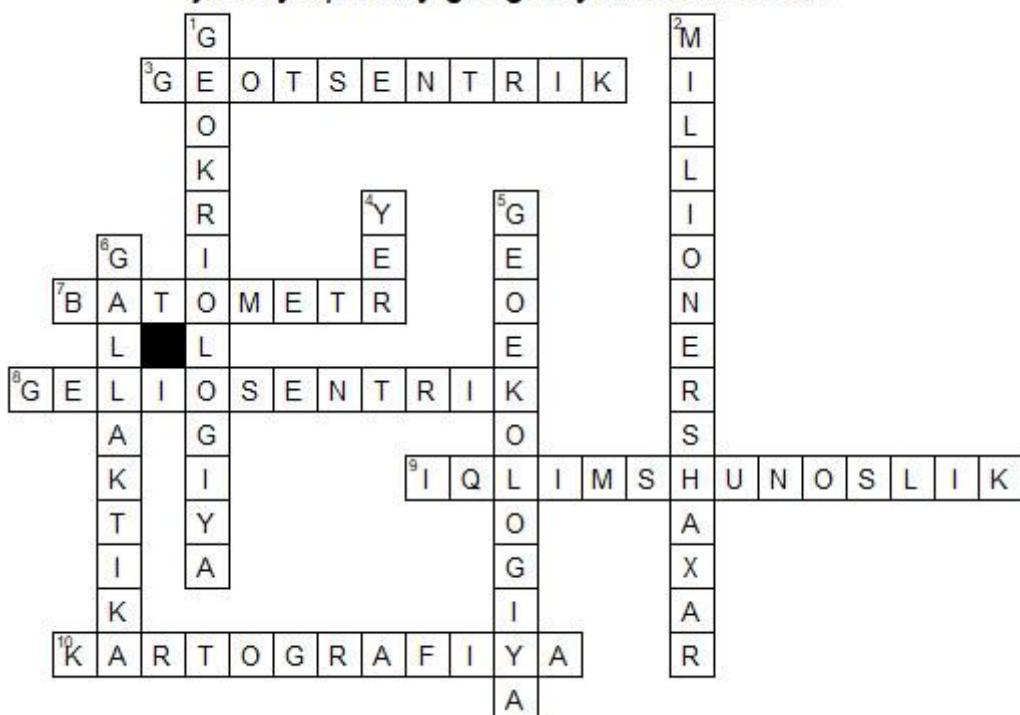
Across

3. Olamning markazida yer turadi degan nazariyaga asoslangan qarashlar majmuyi.
7. Suvning kimyoiy tarkibini va haroratini aniqlash maqsadida suv havzalarining turli chiqurligidan namuna oladigan asbob.
8. Olamning markazida quyosh turadi degan nazariyaga asoslangan qarashlar majmuyi.
9. Iqlim xususiyatlarini o'rganuvchi fan.
10. Geografik fanlar tizimida geografi k xaritalarni tuzish va ular bilan ishlashni o'rganadigan fan.

Down

1. Ko'p yillik muzloq yerlarni o'rganadi.
2. Aholisi soni bir milliondan ortiq bo'lgan shaxar.
4. Quyosh sistemasida joylashgan yagona hayot mavjud bo'lgan sayyora
5. Atroftabiiy muhitda ro'y berayotgan o'zgarish va ekologik muammolarni geotizimlarni tadqiq etuvchi fan.
6. Umumiy o'zaro tortishish kuchi bilan bog'langan, hamda quyosh sistemasini o'z ichiga olgan 200 mlrd dan ortiq yulduzni o'z ichiga olgan gravitatsion sistema.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

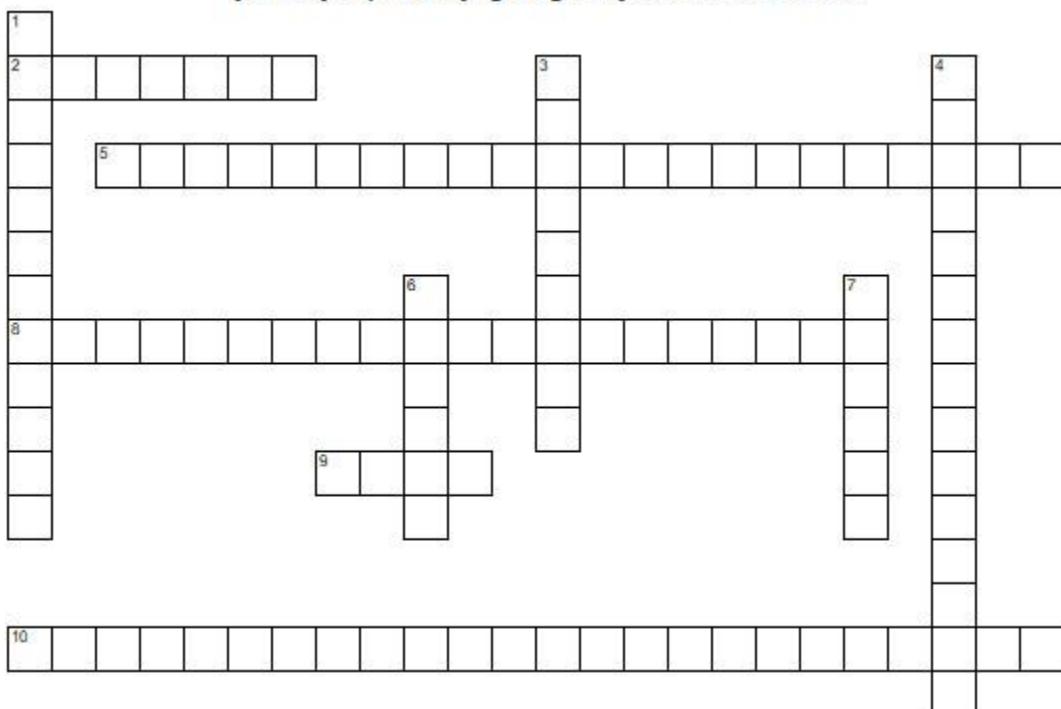
Across

3. Olamning markazida yer turadi degan nazariyaga asoslangan qarashlar majmuyi.
  7. Suvning kimyoviy tarkibini va haroratini aniqlash maqsadida suv havzalarining turli chiqurligidan namuna oladigan asbob.
  8. Olamning markazida quyosh turadi degan nazariyaga asoslangan qarashlar majmuyi.
  9. Iqlim xususiyatlarni o'rganuvchi fan.
  10. Geografik fanlar tizimida geografi k xaritalarni tuzish va ular bilan ishlashni o'rzanadigan fan.

Down

1. Ko'p yillik muzloq yerlarni o'rganadi.
  2. Aholisi soni bir milliondan ortiq bo'lgan shaxar.
  4. Quyosh sistemasida joylashgan yagona hayot mavjud bo'lgan sayyora
  5. Atrof tabiiy muhitda ro'y berayotgan o'zgarish va ekologik muammolarni geotizimlarni tadqiq etuvchi fan.
  6. Umumiyo'zaro tortishish kuchi bilan bog'langan, hamda quyosh sistemasini o'z ichiga olgan 200 mlrd dan ortiq yulduzni o'z ichiga olgan gravatatsion sistema.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

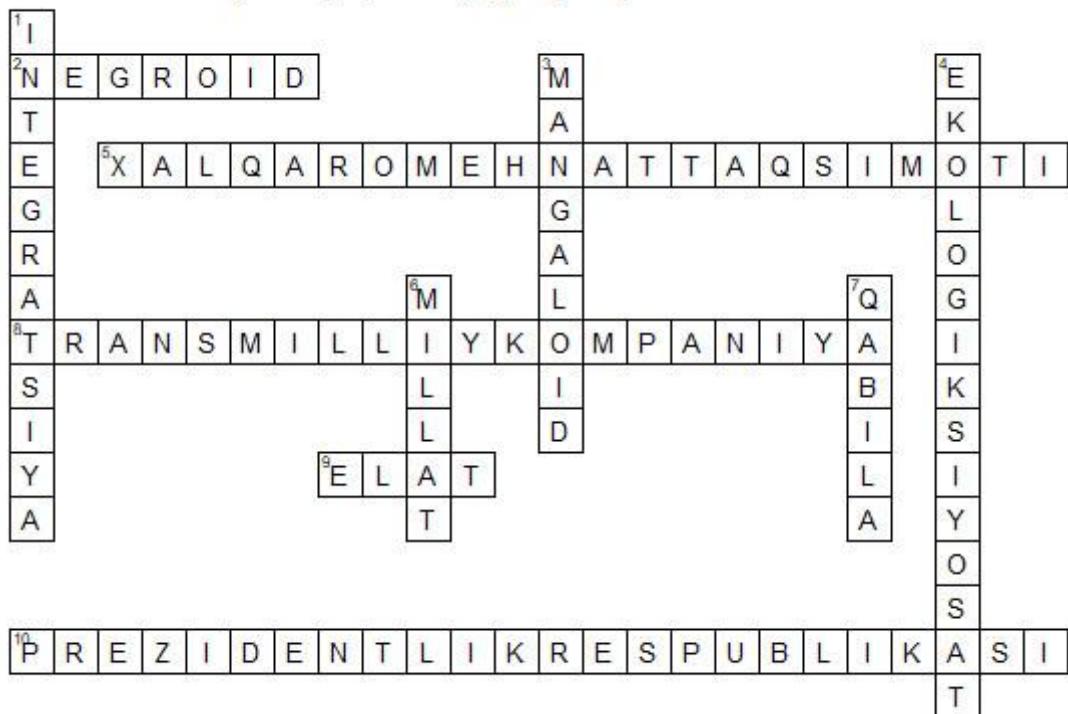
Across

2. Qora tusli teri, tekis, qattiq, jingalak qora tusli soch, ko'zning to'q tusli ko'rinishlari, jag'ining ajralib chiqqanligi, yapaloq burun, do'rdoq lab kabi asosiy belgililar bilan ajralib turadi.
  5. Ayrim davlatlar xo'jaligining ma'lum mahsulotlarni ishlab chiqarishga ixtisoslashishi va bu mahsulotlarni boshqa davlatlar bilan ayirboshlashi.
  8. Ikki va undan ortiq davlatda faoliyat ko'rsatadigan korxonalar hamda katta miqdorda xorijiy aktivlarga ega xalqaro kompaniya.
  9. Qabila va millat orasidagi etnik birlik bo'lib, kam sonli etnoslardan iboratdir
  10. Hokimiyatning asosiy vakolatlari prezidentga tegishli bo'lib, hukumat (vazirlar mahkamasи) tarkibi davlat rahbari tomonidan shakllantiriladi.

Down

1. Davlatlarning o'zaro mustahkam aloqalarga hamda milliy xo'jaliklararo mehnat taqsimotiga asoslangan iqtisodiy birlashuv jarayoni.
  3. Jigarrang tusli teri, tekis, qattiq to'q tusli soch, ko'zning to'q tusli ko'rinishlari, qirra yoki o'rta yapasqi burun, ko'z ustti qovog'inining ajralib turishi, ensa sohasining kengayganligi bilan farqlanadi.
  4. Ilmiy tavsiyalarni hisobga olgan holda, tabiiy muhitni muhofaza qilish va uni sog'lomlashtirishga, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish va ularni boyitishga qaratilgan harakatlar majmuasi.
  6. Yagona tili, hududi, madaniyati, mentaliteti va milliy o'zligiga ega etnos birligi.
  7. Kishilarning eng qadimiy oddiy ijtimoiy uyushmalari.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

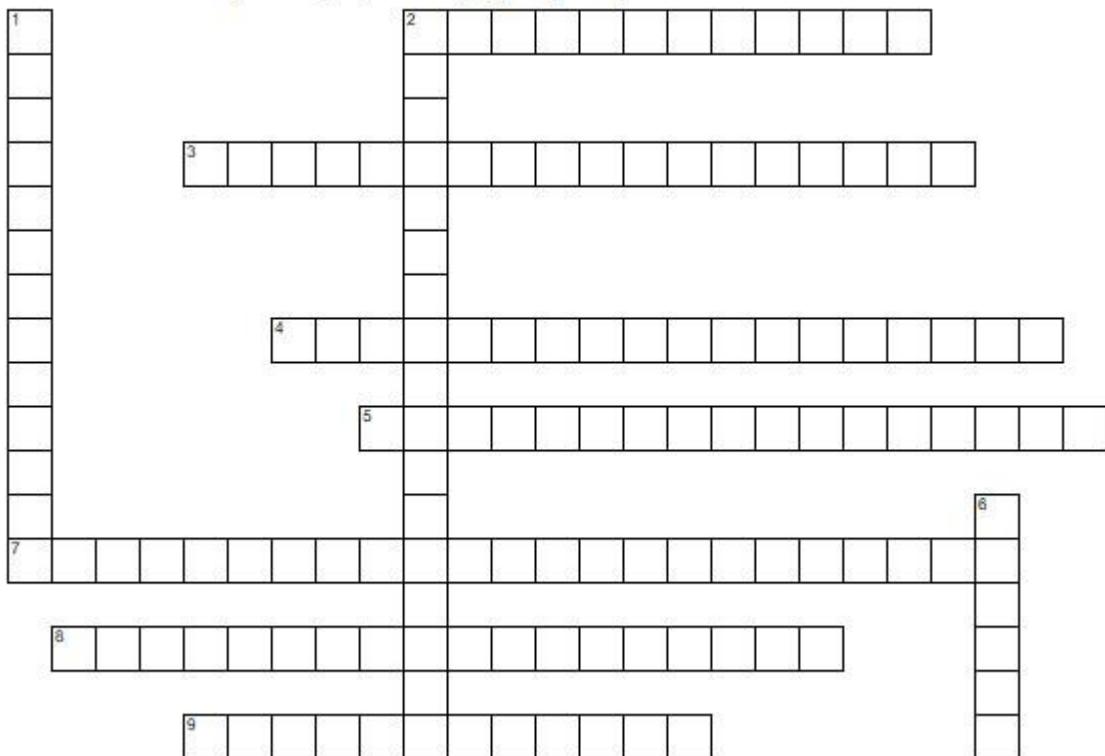
Across

2. Qora tusli teri, tekis, qattiq, jingalak qora tusli soch, ko'zning to'q tusli ko'rinishlari, jag'inining ajralib chiqqanligi, yapaloq burun, do'rdoq lab kabi asosiy belgilari bilan ajralib turadi.
  5. Ayrim davlatlar xo'jaligining ma'lum mahsulotlarni ishlab chiqarishga ixtisoslashishi va bu mahsulotlarni boshqa davlatlar bilan ayirboshlashi.
  8. Ikki va undan ortiq davlatda faoliyat ko'rsatadigan korxonalar hamda katta miqdorda xorijiy aktivlarga ega xalqaro kompaniya.
  9. Qabila va millat orasidagi etnik birlik bo'lib, kam sonli etnoslardan iboratdir
  10. Hokimiyatning asosiy vakolatlari prezidentga tegishli bo'lib, hukumat (vazirlar mahkamasи) tarkibi davlat rahbari tomonidan shakkantiriladi.

Down

1. Davlatlarning o'zaro mustahkam aloqalarga hamda milliy xo'jaliklararo mehnat taqsimotiga asoslangan iqtisodiy birlashuv jarayoni.
  3. Jigarrang tusli teri, tekis, qattiq to'q tusli soch, ko'zning to'q tusli ko'rinishlari, qirra yoki o'ita yapasqi burun, ko'z usti qovog'inining ajralib turishi, ensa sohasining kengayganligi bilan farqlanadi.
  4. Ilmiy tavsiyalarni hisobga olgan holda, tabiiy muhitni muhofaza qilish va uni sog'lomlashtirishga, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish va ulami boyitishga qaratilgan harakatlar majmuasi.
  6. Yagona tili, hududi, madaniyati, mentaliteti va milliy o'zligiga ega etnos birligi.
  7. Kishilarning eng qadimiy oddiy ijtimoiy uyushmlari.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

Across

2. Mamalakat hududiga ko'chib kelish jarayoni.
3. Temiryo'llardan bir kecha-kunduzda o'tish mumkin bo'lgan poyezdlar miqdori.
4. Yuk va yo'llovchilarni lokomotiv va motorvagonlar vositasida temir yo'l bo'ylab tashiydigan transport.
5. Yuk tashish hajmi ma'lum vaqtda ma'lum masofaga tashilgan yuk miqdoridir.
7. Fan va texnika yutuqlari negizida iqtisodiyotga tezkor joriy etishni, xomashyo va boyliklarni tejab-tergab chiqindi chiqarmay to'liq foydalinish usuli.
8. Sanoatning texnologik jarayon jihatidan o'zaro bog'langan, ba'zan turli tarmoqlarga taalluqli bo'lgan bir qancha ishlab chiqarish korxonalarining bir korxonaga birlashtirishdir
9. Mamalakat hududidan ko'chib ketish.

Down

1. Bir qancha korxonalari bo'lsa-yu, ammo ishlab chiqarish jarayoni bog'lanmagan, suv va energiya ta'minoti umumiyligini bo'lmagan shahar sanoat markazi deyliladi.
2. Mehnatning geografik taqsimlanishi asosida o'z ixtisoslashuviga ko'ra bir biridan farq qiluvchi hududlar.
6. Shaxar maqomini olish uchun axolisining soni 7 mingdan kop bo'lishi va unda yashayotgan axolining 2/3 qismi ishchi va xizmatchi va ularning oilalaridan iborat bo'lishi kerak

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

¹ S		² I	M	M	I	G	R	A	T	S	I	Y	A										
A		Q																					
N		T																					
O		³ O	T	K	A	Z	I	S	H	I	M	K	O	N	I	Y	A	T	I				
A		S																					
T		O																					
M		D																					
A		⁴ T	E	M	I	R	Y	O	L	T	R	A	N	S	P	O	R	T	I				
R		Y																					
K		⁵ T	R	A	N	S	P	O	R	T	N	I	N	G	I	S	H	I					
A		A																					
Z		Y														⁶ S							
⁷ I	N	T	E	N	S	I	V	X	O	J	A	L	I	K	Y	U	R	I	T	I	S	H	
									N														
⁸ K	O	M	B	I	N	A	T	L	A	S	H	T	I	R	I	S	H				⁷ A	X	
								A															
	⁹ E	M	M	I	G	R	A	T	S	I	Y	A										⁸ R	

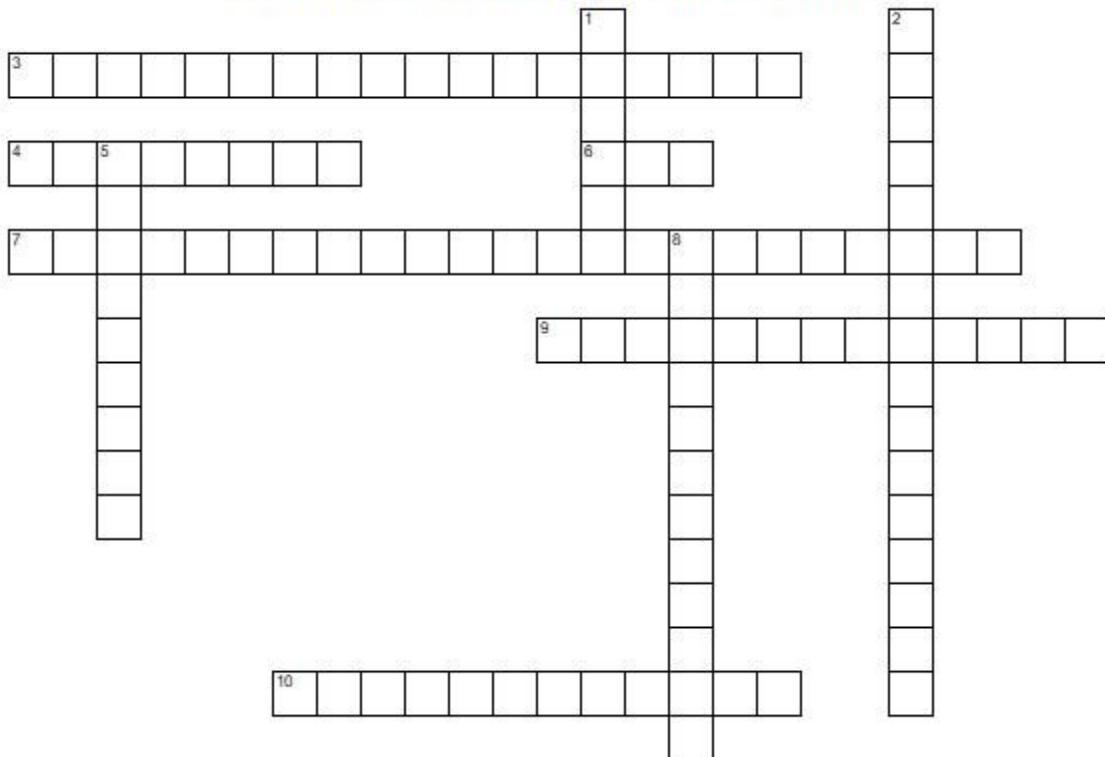
Across

- Mamalakat hududiga ko'chib kelish jarayoni.
- Temiryo'llardan bir kecha-kunduzda o'tish mumkin bo'lgan poyezdlar miqdori.
- Yuk va yo'llovchilarni lokomotiv va motorvagonlar vositasida temir yo'l bo'ylab tashiydugan transport.
- Yuk tashish hajmi ma'lum vaqtida ma'lum masofaga tashilgan yuk miqdoridir.
- Fan va texnika yutuqlari negizida iqtisodiyotga tezkor joriy etishni, xomashyo va boyliklarni tejab-tergab chiqindi chiqarmay to'liq foydalinish usuli.
- Sanoatning texnologik jarayon jihatidan o'zaro bog'langan, ba'zan turli tarmoqlarga taalluqli bo'lgan bir qancha ishlab chiqarish korxonalarining bir korxonaga birlashtirishdir.
- Mamalakat hududidan ko'chib ketish.

Down

- Bir qancha korxonalari bo'lsa-yu, ammo ishlab chiqarish jarayoni bog'lanmagan, suv va energiya ta'minoti umumiy bo'lmagan shahar sanoat markazi deylidi.
- Mehnatning geografik taqsimlanishi asosida o'z ixtisoslashuviga ko'r'a bir biridan farq qiluvchi hududlar.
- Shaxar maqomini olish uchun axolisining soni 7 mingdan kop bo'lishi va unda yashayotgan axolining 2/3 qismi ishchi va xizmatchi va ularning oilalaridan iborat bo'lishi kerak.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

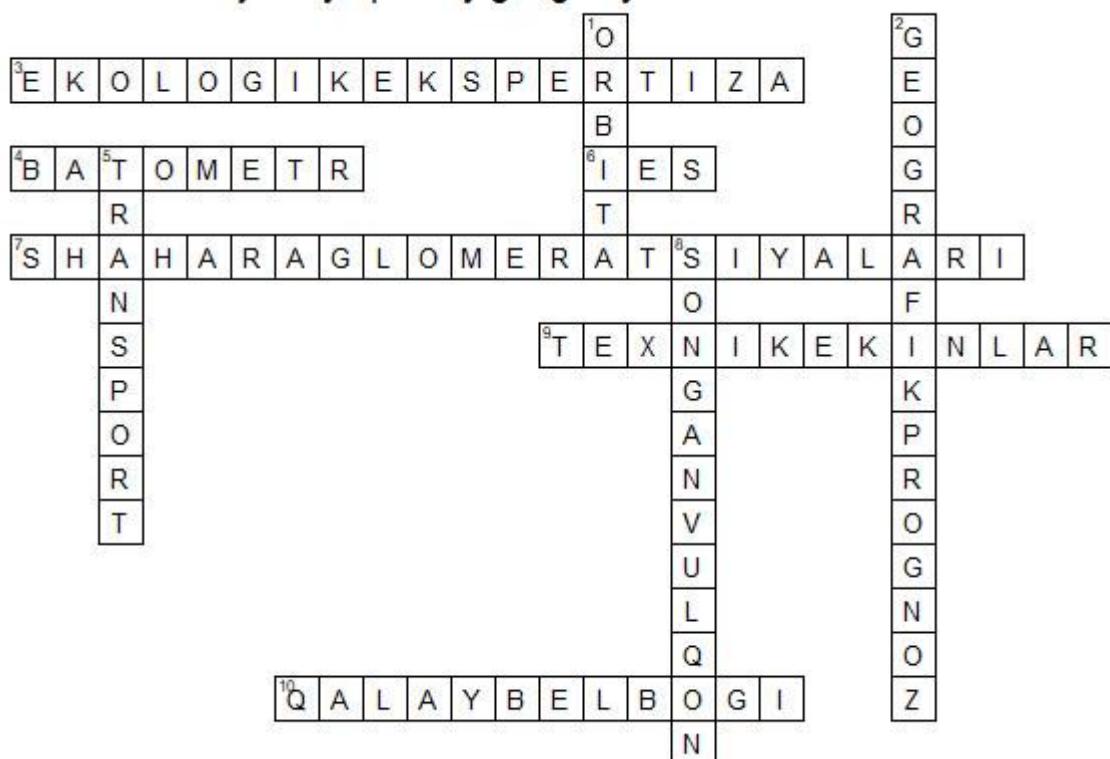
Across

3. Inson faoliyatining geografi k muhit biologik (o'simlik, hayvonot dunyosi va mikroorganizmlar) qismiga ta'sirini baholash.
4. Okean dendiz va ko'llarning chuqurligini o'Ichovchi asbob.
6. Ko'mir, gaz va neft hamda ularning qoldiqlari asosida issiq bug' va elektr energiya ishlab chiqaruvchi tarmoq.
7. Turli kattalikdagi shaharlarning ma'muriy, ishlab chiqarish, ijtimoiy, madaniy aloqalar natijasida birlashuvi.
9. Mahsuloti sanoat uchun xomashyo sifatida ishlataladigan ekinlar.
10. Janubi-sharqi Osiyo mamlakatlarda jahonning eng yirik qalayi konlari mintaqasi nima deb ataladi ?

Down

1. Sayyora, uning yo'ldoshi, sun'iy yo'ldosh, kometa, asteroid va boshqa osmon jismlarining yo'li.
2. Tabiiy muhit va hududiy ishlab chiqarish majmualarining o'zgarishidagi asosiy yo'nalishlarni ilmiy jihatdan oldindan asoslab berish.
5. Iqtisodiyotga hizmat qiluvchi yuklarni bir joydan ikkinchi joyga tashishni bajaruvchi tarmoq ?
8. Tarixiy davr mobaynida otilgani haqida hech qanday ma'lumotlar bo'limgan vulqon.

Ijtimoiy iqtisodiy geografiyadan atamalar.

Across

3. Inson faoliyatining geografi k muhit biologik (o'simlik, hayvonot dunyosi va mikroorganizmlar) qismiga ta'sirini baholash.
4. Okean dendiz va ko'llarning chuqurligini o'Ichovchi asbob.
6. Ko'mir, gaz va neft hamda ularning qoldiqlari asosida issiq bug' va elektr energiya ishlab chiqaruvchi tarmoq.
7. Turli kattalikdag'i shaharlarning ma'muriy, ishlab chiqarish, ijtimoiy, madaniy aloqalar natijasida birlashuvi.
9. Mahsuloti sanoat uchun xomashyo sifatida ishlatalidigan ekinlar.
10. Janubi-sharqi Osiyo mamlakatlari jahonning eng yirik qalayi konlari mintaqasi nima deb ataladi ?

Down

1. Sayyora, uning yo'ldoshi, sun'iy yo'ldosh, kometa, asteroid va boshqa osmon jismlarining yo'li.
2. Tabiiy muhit va hududiy ishlab chiqarish majmualarining o'zgarishidagi asosiy yo'naliishlarni ilmiy jihatdan oldindan asoslab berish.
5. Iqtisodiyotga hizmat qiluvchi yuklarni bir joydan ikkinchi joyga tashishni bajaruvchi tarmoq ?
8. Tarixiy davr mobaynida otalgani haqida hech qanday ma'lumotlar bo'lmagan vulqon.

FOYDALANILGAN ADABIYOT VA MANBALAR

1. Umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining davlat ta'lif standartlari. 2017.
2. П. Фуломов. Мактаб жўғрофия атамалари ва тушунчалари изоҳли луғати. Т.: Ўқитувчи. 1984.
3. Е. Экзерцева. Кроссворды для школьников, география 1998.
4. Л.М. Безруков, Г.П. Пивоварова. Занимательная география 2015.

5. https://procrossword.ru/geografiya/	
6. https://crossword.nalench.com/tems/53543-crossword-geography-9.html	
7. http://1001-crossword.ru/e107_plugins/crossword/crossword_category.php?catid=24	
8. https://uz.drunkentengu.com/how-to-make-crossword-on-a-computer-2408	
9. https://t.me/BotuGeolnnovation	

MUNDARIJA

So'zboshi	3
Krosvord tayyorlash bo'yicha ko'rsatmalar	4
Krosvord namunalari	9
Foydalilanigan adabiyot va manbalar	127

